

ZÁKLADNÍ ŠKOLA T. G. MASARYKA, ČESKÝ KRUMLOV, T. G. MASARYKA 213

motto: „Nebát se a nekrást“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání ZŠ T. G. Masaryka Český Krumlov, č. j. 2021/1

platnost: od 1. 9. 2021

razítko

.....
podpis ředitele školy

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP	4
2.1 Charakteristika školy.....	4
2.1.1 Úplnost a velikost školy, vybavení školy	4
2.1.2 Charakteristika zaměstnanců školy	5
2.1.3 Dlouhodobé projekty a akce	5
2.2 Charakteristika školního vzdělávacího programu	6
2.2.1 Zaměření školy	6
2.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie	6
2.2.3 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
2.2.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	10
2.2.5 Začlenění průřezových témat	12
3 UČEBNÍ PLÁN.....	16
3.1 Učební plán pro I. stupeň.....	16
3.2 Učební plán pro II. stupeň	17
4 UČEBNÍ OSNOVY	19
4.1 Vzdělávací oblast – Jazyk a jazyková komunikace	19
4.1.1 Vzdělávací obor – Český jazyk a literatura	19
4.1.2 Vzdělávací obor – Cizí jazyk	51
4.1.3 Vzdělávací obor – Další cizí jazyk	73
4.2 Vzdělávací oblast – Matematika a její aplikace	84
4.2.1 Vzdělávací obor – Matematika a její aplikace.....	84
4.3 Vzdělávací oblast – Informatika.....	105
4.3.1 Vzdělávací obor – Informatika	105
4.4 Vzdělávací oblast – Člověk a jeho svět.....	114
4.4.1 Vzdělávací obor – Člověk a jeho svět	114
4.5 Vzdělávací oblast – Člověk a společnost	140
4.5.1 Vzdělávací obor – Dějepis.....	140
4.5.2 Vzdělávací obor – Výchova k občanství	152
4.5.3 Vzdělávací obor – Člověk a společnost.....	169
4.6 Vzdělávací oblast – Člověk a příroda.....	173
4.6.1 Vzdělávací obor – Fyzika.....	173
4.6.2 Vzdělávací obor – Chemie	182
4.6.3 Vzdělávací obor – Přírodopis	188
4.6.4 Vzdělávací obor – Zeměpis.....	201
4.7 Vzdělávací oblast – Umění a kultura.....	219
4.7.1 Vzdělávací obor – Umění a kultura.....	219
4.8 Vzdělávací oblast – Člověk a zdraví	257
4.8.1 Vzdělávací obor – Výchova ke zdraví.....	257
4.8.2 Vzdělávací obor – Tělesná výchova	266
4.9 Vzdělávací oblast – Člověk a svět práce	289

4.9.1	Vzdělávací obor – Člověk a svět práce	289
5	ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY	312
5.1	Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání	312
5.2	Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálně vzdělávacími potřebami	312
5.3	Materiální a ekonomické podmínky	312
5.4	Personální podmínky	312
5.5	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	313
5.6	Konkrétní cíle vzdělávání	313
5.7	Délka a formy vzdělávání	314
5.8	Obsah a časový plán vzdělávání	314
6	ŠKOLNÍ PROJEKTY	315
7	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	317
7.1	Hodnocení žáků ve škole	317
7.2	Cíle a zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole	317
7.3	Stupně hodnocení chování a prospěchu v případě použití klasifikace, způsob sebehodnocení žáků	321
7.4	Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách	326
7.5	Způsob získávání podkladů pro hodnocení prospěchu a chování, získávání podkladů pro sebehodnocení žáků	327
7.6	Zásady a způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	328
7.7	Hodnocení školy	329
7.7.1	Oblasti hodnocení	330
7.7.2	Cíle a kritéria hodnocení	331
7.7.3	Nástroje hodnocení a časové rozvržení hodnotících činností	332

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program ZŠ T. G. Masaryka Český Krumlov, č. j. 2021/1

Předkladatel:

Základní škola T. G. Masaryka, Český Krumlov, T. G. Masaryka 213

T. G. Masaryka 213

381 01 Český Krumlov

ředitel školy: Mgr. Josef Haláček

koordinátor ŠVP: Mgr. Erika Korchová

tel.: +420/ 380 711 370

e-mail: info@zstgm-ck.cz

www.zstgm-ck.cz

IČO: 00583693

IZO: 000583693

REDIZO: 600059154

Zřizovatel:

Městský úřad Český Krumlov

Kaplická 439

381 01 Český Krumlov

tel.: +420/ 380 766 111

www.mu.ckrumlov.cz

Platnost vzdělávacího programu:

od 1. 9. 2021

razítko školy

podpis ředitele školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP

2.1 Charakteristika školy

Základní škola T. G. Masaryka je škola s nejdelší historickou tradicí ve městě, která se datuje již od roku 1929, kdy byla nová budova dnem 25. srpna slavnostně otevřena. V nové budově zahájily vzdělávací činnost státní obecní škola, měšťanská škola a škola mateřská. První československý prezident T. G. Masaryk vyhověl žádosti ředitelů obecné a měšťanské školy a svolil, aby školy nesly jeho jméno - 1. státní Masarykova škola obecná s 1. mateřskou školou a Masarykova škola měšťanská.

2.1.1 Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Budova jako taková je architektonicky velice dobře řešena a poskytuje tak možnost k jednoduchým úpravám a přestavbám, které souvisí s požadavky současnosti.

Škola byla postavena v klidné lokalitě v jednosměrné ulici s omezenou maximální rychlostí 20 km/hod., což zajišťuje dostatečnou bezpečnost žákům. Výhodnou polohu dokládá rovněž blízkost autobusových zastávek a ordinací dětských lékařů. Toto přivítají především dojíždějící žáci, kteří zastupují početnou skupinu z celkového počtu dětí.

Výuka probíhá v pěti podlažích, od suterénu, po třetí patro. Kapacita školy je dimenzovaná na 18 kmenových učeben s maximálním počtem 450 žáků. Ve škole jsou dále využívány odborné učebny informatiky, přírodních věd, výtvarné výchovy, pracovních činností (dílny, kuchyňka), učebny cizích jazyků a tělocvična.

Budova byla v roce 2004 zásadně rekonstruována. Byl úplně přestavěn celý suterén, jemuž vévodí školní kuchyně se školní jídelnou. V celém objektu byla rovněž instalována nová sociální zařízení.

Škola disponuje třemi odděleními školní družiny pro žáky prvního stupně. Děti čtvrtého až devátého ročníku mohou navštěvovat školní klub CPDM, který je vzdálený 100 m od školy.

V roce 2007 byly ve třetím patře vybudovány tři jazykové laboratoře. Učebna výtvarné výchovy byla přesunuta do druhého patra a v upravených prostorech suterénu vznikla odborná učebna určená pro výuku vaření.

V roce 2017 získali žáci pro výuku venku a činnost školní družiny severní školní dvůr se zahradou, kde bylo vybudováno také dětské hřiště na terasách. V těsné blízkosti pak o rok později vznikl prostor školních pozemků s moderně koncipovanými záhony a přístupem pro žáky. Následoval vznik svačínového koutu, který slouží pro přestávky trávené venku a částečně jako venkovní nekrytá učebna.

2.1.2 Charakteristika zaměstnanců školy

Pedagogický sbor je tvořen ředitelem, dvěma zástupci, výchovným poradcem, metodikem prevence, koordinátorem ICT, koordinátorem pro ŠVP, koordinátorem environmentální výchovy, speciálním pedagogem a učiteli prvního a druhého stupně.

Provozní úsek zastupují vedoucí školník, školníci a hospodářka školy. Školní jídelna je reprezentována vedoucí, její zástupkyní a kuchařkami.

2.1.3 Dlouhodobé projekty a akce

Škola podporuje informační technologie, výuku cizích jazyků a sport. Zároveň klade akcent na základní vzdělávací předměty, kterými jsou matematika a český jazyk. Výše jmenované oblasti jsou podporovány navýšenou dotací hodin a nabízenými volnočasovými kroužky.

Informační technologie jsou podporovány především implementací iPadů, a to již od roku 2012.

V oblasti jazyků škola spolupracuje na 1. stupni s rakouskou základní školou ve Wartbergu ob der Aist a na 2. stupni s německou základní školou Grundschule St. Nikola v Pasově. Ob rok organizuje škola vzdělávací zájezd do Anglie.

Ve sportovní oblasti škola každoročně nabízí žákům 5. – 6. tříd účast na týdenním lyžařském a snowboardovém kurzu. Žáci 1. a 2. ročníku chodí bruslit pod vedením instruktorů a žáci 2. a 3. ročníku jezdí na dvoudenní kurz lyžování. Zároveň probíhá každým rokem atletická olympiáda 1. stupně. Žáci se dále účastní sportovních turnajů ve fotbale, atletice, florbalu a dalších sportech.

Nejvýznamnější projekty jsou Celá škola čte a podpora psiho útulku. V prosinci připravují děti ze školní družiny vánoční besídku. Pro nové žáky škola připravuje seznamovací lekce pro budoucí prvňáčky a jejich rodiče v projektu Zvykáme si na školu, pro žáky 6. ročníku pak zářijové dvoudenní seznamovací kurzy. K pravidelným akcím rovněž patří tradiční Kladení květin k bustě TGM, návštěvy knihovny, divadla, kina či slavnostní předávání vysvědčení žákům devátého ročníku v Obřadní síni radnice města.

2.2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

2.2.1 Zaměření školy

Na základě provedených analýz mezi pedagogickým sborem, žáky a rodiči jsme stanovili tyto základní vzdělávací priority:

1. výchova slušných, pracovitých a odpovědných žáků
2. rozvíjení vědomostí a dovedností žáků v oblastech
 - českého jazyka a matematiky
 - cizích jazyků (anglický a německý jazyk)
 - informačních technologií
 - sportu

Priority školy se promítají v oblasti disponibilních hodin a nabídky zájmových kroužků.

Nabídka kroužků je připravena pro děti vždy v září a podle jejich zájmu se kroužky otvírají. Činnost kroužků je časově vymezena vždy od začátku října do konce května.

2.2.2 Výchové a vzdělávací strategie

Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	• učíme žáky soustředit se a vnímat mluvené i psané slovo • podporujeme přirozenou inteligenci a logické uvažování • zajišťujeme žákům vhodný a dostatečný prostor k získávání nových poznatků • klademe důraz na vysvětlení důležitosti celoživotního cíleného sebevzdělávání • podporujeme metody vedoucí k zapamatování si důležité informace nebo způsobu, jak si tuto informaci uvědomit (mnemotechnické pomůcky) • ukazujeme, jak lze informace získat, třdit je a efektivně využít • žáky učíme sebehodnocení, sebekritice a přijímání kritiky • učíme žáky správně vyjádřit a prezentovat svoje představy • užíváme různé metody a postupy k vysvětlení učiva • podporujeme snahu a vůli k učení • dbáme na vypěstování učebních návyků u žáků • podporujeme využívání získaných informací do praxe • učíme a dbáme u dětí na dodržování hygienických návyků • upevňujeme vědomosti opakováním různými formami výuky • žáci se účastní řady olympiád z jednotlivých předmětů a měří tak své vědomosti s žáky ostatních škol
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	• vedeme žáky k tomu, aby dokázali správně analyzovat problém • napomáháme žákům vyhledat správné řešení zadaného úkolu • podporujeme kreativitu při řešení zadaného úkolu • vedeme žáky k využívání různých zdrojů a informačních médií k řešení úloh • využíváme netradiční úlohy (např. matematický Klokán)

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	• klademe důraz na správnou znalost mateřského jazyka a schopnost aktivně ho používat • svoje názory vyjadřují žáci jasně, zřetelně a srozumitelně • vedeme žáky k tomu, aby dokázali vyslechnout názor ostatních • při práci ve skupinách klademe akcent na organizaci jednotlivých činností vedoucích k dosažení výsledku • žáky učíme diskutovat v rámci skupin i třídy při zadání praktických úkolů • podporujeme mezitřídní přátelské vztahy
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	• klademe důraz na základy společenského chování u žáků (př. u návštěv kina, divadla ap.) • učíme žáky spolupracovat ve dvojicích i skupinách • žákům vysvětlujeme jejich postavení ve škole, třídě a rodině • u žáků podporujeme toleranci, chování k sobě sama a k ostatním a respektovat cizí i veřejný majetek • podporujeme metody vedoucí k toleranci a uvědomění si sociálních, národnostních a menšinových skupin • učíme žáky k respektování dospělých a přiměřenému chování vůči nim a jejich práci • u žáků vytváříme podněty vedoucí k pochopení své přípravy na další léta studia a přípravy pro budoucí zaměstnání • zapojujeme žáky do akcí, na jejichž přípravě se sami podílejí a podporujeme chápání významu těchto akcí (Klání mladých pánů v rámci Slavností pětileté růže, Den otevřených dveří) • žáci se pravidelně účastní sportovních akcí (atletické olympiády, okrskových, okresních i krajských kol ve fotbale, basketbalu a florbalu)
KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	• žáky vedeme k respektování dohodnutých pravidel chování, na nichž se mohou sami prostřednictvím Rady školy podílet • učíme žáky pochopit systém institucí státní správy a jejich činnost (např. návštěvy pracovního úřadu atp.) • seznamujeme žáky s problematikou životního prostředí, působení člověka na přírodu a učíme je šetrnému chování vůči přírodnímu prostředí (Den země – akce zaměřená na ekologii a ochranu přírody) • u akcí a exkurzí uplatňujeme postupy vedoucí k uvědomění si svých občanských práv a povinností (např. návštěvy soudních přelíčení)
KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	• motivujeme žáky k práci pro možnost využití této zkušenosti pro budoucí povolání • učíme děti pochopit funkci nástrojů, přístrojů a pomůcek pro vhodné využití při zadané práci • při práci seznamujeme žáky s bezpečností při jejím vykonávání, uvědomění si možných dopadů při nerespektování bezpečnostních pravidel • podporujeme kreativní myšlení při dosažení stanoveného pracovního úkolu • vedeme žáky k dorozumívání, komunikaci a vzájemné pomoci při práci • výuku doplňujeme praktickými exkurzemi • pracovní činnosti podporujeme dále prostřednictvím školní družiny

2.2.3 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, obsažených v § 2, v § 16 odst. 6 a v souladu s aktuálním zněním školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb. naše škola od 1. 9. 2016 zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání a zohledňuje vzdělávací potřeby jedince.

Naše škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, se zdravotním postižením, případně sociálním znevýhodněním jsou na škole vytvořeny vhodné podmínky pro vzdělávání. Zajištěny jsou vhodné a motivační podmínky pro žáky nadané.

Působí zde školské poradenské pracoviště, tvořené výchovným poradcem, školním metodikem prevence, speciálním pedagogem a ředitelem školy.

Zajišťujeme plynulý přechod mezi MŠ a ZŠ, včas seznamujeme děti s novým prostředím a novými nároky v programu Zvykáme si na školu, tím předcházíme školní neúspěšnosti u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pokud vyžadují vzdělávací potřeby žáka podpůrná opatření, postupuje škola podle novely školského zákona č. 82/2015 § 19, v které je stanoven:

- a) konkrétní výčet a účel podpůrných opatření a jejich členění do stupňů
- b) postup školy nebo školského zařízení před přiznáním podpůrného opatření žákovi

Uplatňujeme model třístupňové péče.

První stupeň péče představuje individualizovaná pomoc učitele reagující bezprostředně na projevení potíží žáka.

Druhý stupeň představuje tzv. plán pedagogické podpory. Na základě odborných konzultací s pracovníky školního poradenského pracoviště je pro žáka zpracován třídním učitelem plán pedagogické podpory (PLPP).

V PLPP jsou vytýčeny požadované cíle a stanovena podpůrná opatření (PO), která přispívají ke zkvalitnění poznávacích procesů žáka a osvojování učiva. Respektují míru nadání žáka a jeho specifika. Aktivizují a motivují žáka, upevňují pracovní návyky.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na naší škole využíváme podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky
 - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
 - metody práce, které umožní častější kontrolu a poskytnou zpětnou vazbu žákovi
 - respektování pracovního tempa žáků
 - různých forem hodnocení

- b) v oblasti organizace výuky
 - střídání forem a činností během výuky, (v případě doporučení může být vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka)
 - u mladších žáků využívání skupinové výuky
 - postupný přechod k systému kooperativní výuky
- c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče (reedukace u žáků se SPU)
- d) poskytování pedagogické intervence

Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vytvořených na základě PLPP třídní učitel, výchovný poradce a ostatní vyučující vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud nedojde ke zřetelnému zlepšení, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ) a bezodkladně předá PLPP ŠPZ.

Třetím stupněm je využití specializované diagnostiky a intervence na odborném pracovišti (ŠPZ) či v koordinaci s ním.

ŠPZ vydá doporučení pro školu, pokud školské poradenské zařízení jako podpůrné opatření navrhuje individuální vzdělávací plán, je tento plán, vycházející ze školního vzdělávacího programu, zpracován třídním učitelem ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli. IVP obsahuje:

- úpravy obsahu vzdělávání žáka
- časové a obsahové rozvržení vzdělávání
- úpravy metod, forem výuky
- způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností a způsob hodnocení žáka

Při poskytování podpůrných opatření dalších stupňů opět vycházíme z doporučení ŠPZ.

Na doporučení ŠPZ využíváme služby asistenta pedagoga.

Na doporučení ŠPZ upravujeme v IVP nejen obsah, ale pokud je to nutné, i očekávané výstupy vzdělávání žáků. U žáků s lehkým mentálním postižením (LMP) využíváme minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů vzdělávání uvedené v RVP ZV.

Minimální doporučená úroveň na základě doporučení školského poradenského zařízení je vždy rozpracována pro konkrétního žáka v jeho IVP.

Při procesu vzdělávání není žák vystavován úkolům, které vzhledem k znevýhodnění nemůže přiměřeně řešit a podávat výkony odpovídající jeho studijním předpokladům. Učitelé kladou důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon.

Při hodnocení těchto žáků se vychází z doporučení a zásad, vždy s velkou mírou tolerance.

Jsme v neustálém kontaktu s rodiči žáků, požadujeme od nich výslovné vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření, popřípadě se vzděláváním žáka podle IVP, informujeme je o dílčích krocích při zajišťování optimálního vzdělávání.

S rodiči budujeme vztah vzájemné důvěry a respektu, snažíme se zapojit rodiče do aktivit školy a zvyšovat tím vědomí odpovědnosti za úspěch či neúspěch jejich dětí.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami naše škola úzce spolupracuje s PPP v Českém Krumlově, SPC v Českých Budějovicích, ICOS a Střediskem výchovné péče Spirála v Č. Krumlově.

2.2.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných na naší škole zajišťujeme podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádíme ve spolupráci se školským poradenským zařízením.

Žáky, kteří jsou mimořádně nadaní v určité oblasti, se snažíme dostatečně motivovat a podporovat.

Například obohacováním vzdělávacího obsahu, zadáváním specifických úkolů a projektů, individuální přípravou a podporou účasti žáků na olympiádách nebo jiných znalostních či inteligenčních soutěžích včetně celostátních.

Ve výuce jsou talentovaní žáci oproti běžné populaci více zaměstnáváni. Jednak složitějšími úlohami, prezentací svojí práce, popř. jsou vedeni k pomoci ostatním žákům. Žáci, kteří jsou pohybově nadaní, nacházejí uplatnění ve sportovních soutěžích a olympiádách, kde mohou své schopnosti porovnat s podobně nadanými žáky z jiných škol.

Poslední a velmi rozšířenou možností je možnost navštěvovat některý z nepovinných předmětů – kroužků. Pravidelně jsou otevírány kroužky, jejichž náplň koresponduje s prioritami školy, tj. kroužky cizích jazyků, informatiky, matematiky, češtiny, pohybových her, aj.

Nadaným žákům v souladu s vývojem jejich školních dovedností umožňujeme rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem.

Na základě odborných konzultací s pracovníky školního poradenského pracoviště je pro žáky nadané a mimořádně nadané zpracován třídním učitelem plán pedagogické podpory (PLPP).

V PLPP jsou vytýčeny požadované cíle a stanovena podpůrná opatření (PO), která přispívají k rozvoji nadání žáka. Respektují míru nadání žáka a jeho specifika.

Po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vytvořených na základě PLPP třídní učitel, výchovný poradce a ostatní vyučující vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

Mimořádně nadaným žákům naše škola poskytuje možnost vzdělávat se podle individuálního vzdělávacího plánu pro mimořádně nadaného žáka.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením.

IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel i s rodiči mimořádně nadaného žáka.

Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.

Individuální vzdělávací plán pro mimořádně nadaného žáka obsahuje:

- a) závěry doporučení školského poradenského zařízení
- b) závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka
- c) údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi
- d) vzdělávací údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek
- e) seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů
- f) určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka
- g) personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka

2.2.5 Začlenění průřezových témat

1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Čj-INT JaS-INT	Čj-INT	Čj-INT	Aj-INT		Vv-INT VkJ-INT Tv-INT VkJ-INT	Vv-INT Tv-INT Nj-P	VkJ-INT Vv-INT Tv-INT	Tv-INT VkJ-INT
Sebepoznání a sebepojetí	Čj-INT JaS-INT	Čj-INT	Čj-INT Aj-P			Vv-INT Tv-INT VkJ-INT VkJ-INT	Vv-INT Tv-INT Nj-INT	VkJ-INT Vv-INT Tv-INT Nj-INT	Tv-INT VkJ-INT
Seberegulace a sebeorganizace	Čj-INT JaS-INT	Čj-INT	Čj-INT			VkJ-INT VkJ-INT		VkJ-INT	VkJ-INT
Psychohygiena	Čj-INT Tv-P JaS-INT	Čj-INT Tv-P	Čj-INT Tv-P	Tv-P	Tv-P	VkJ-INT Tv-INT Dě-P Tv-P VkJ-INT	Tv-INT Tv-P	VkJ-INT Tv-INT Tv-P	Tv-INT Tv-P VkJ-INT
Kreativita	Čj-INT JaS-INT	Čj-INT	Čj-INT		Inf-INT	Čj-INT Inf-INT Dě-INT Vv-INT Tv-INT Dě-P UaK-P VkJ-INT VkJ-INT	Inf-INT Vv-INT Tv-INT ZeS-INT Nj-P UaK-P	VkJ-INT Tv-INT ZeS-INT Nj-P VkJ-INT UaK-P	Tv-INT ZeS-INT Nj-P VkJ-INT
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Čj-INT JaS-INT	Čj-INT	Čj-INT			VkJ-INT VkJ-INT Tv-INT Dě-P	Vv-INT Tv-INT	VkJ-INT Tv-INT	VkJ-INT Ze-INT Tv-INT
Mezilidské vztahy	Čj-INT JaS-INT	Čj-INT	Čj-INT	Pv-INT		Dě-INT VkJ-INT VkJ-INT Tv-INT	Čj-INT Tv-INT Nj-INT	VkJ-INT Tv-INT Nj-INT	VkJ-INT Ze-INT Tv-INT
Komunikace	Čj-INT JaS-INT	Čj-INT	Čj-INT Aj-P	Aj-P	Aj-P	Inf-INT Dě-INT VkJ-INT Vv-INT VkJ-INT Tv-INT	Tv-INT Nj-INT ZeS-INT Aj-P	VkJ-INT Vv-INT Tv-INT ZeS-INT	VkJ-INT Ze-INT Tv-INT ZeS-INT Aj-P Dě-P
Kooperace a kompetice	Čj-INT JaS-INT	Čj-INT	Čj-INT			Tv-INT PČ-INT VkJ-INT	Tv-INT PČ-INT ZeS-INT	Aj-INT VkJ-INT Vv-INT Tv-INT PČ-INT ZeS-INT	Aj-INT VkJ-INT Ze-INT Tv-INT PČ-INT ZeS-INT Nj-P UaK-P PČ-P
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj-INT JaS-INT	Čj-INT	Čj-INT			Dě-INT Tv-INT VkJ-INT	VkJ-INT Tv-INT	Vv-INT	VkJ-INT Tv-INT
Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj-INT JaS-INT	Čj-INT	Čj-INT			Tv-INT VkJ-INT	Tv-INT	Tv-INT	VkJ-INT Tv-INT Nj-INT UaK-P PČ-P

2. Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Čj-INT Tv-INT	Čj-INT Tv-INT	Čj-INT Tv-INT		Aj-INT	Aj-INT	Vko-INT		Vko-INT
Občan, občanská společnost a stát	Čj-INT	Čj-INT	Čj-INT		Inf-INT	Inf-INT Dě-INT Vko-INT Pč-INT	Aj-INT Vko-INT Pč-INT	Čj-INT Dě-INT Pč-INT	Dě-INT Pč-INT Vko-INT
Formy participace občanů v politickém životě	Čj-INT	Čj-INT	Čj-INT				Vko-INT	Aj-INT	Dě-INT Vko-INT
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Čj-INT	Čj-INT	Čj-INT			Dě-INT Vv-INT	Dě-INT Vko-INT	Ze-INT	Aj-INT Dě-P Vko-INT Vko-P

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			Aj-INT	Aj-INT	Aj-INT	Čj-INT Aj-INT Dě-INT	Aj-INT Dě-INT Vv-INT Nj-INT Vko-INT	Ze-INT Vv-INT Nj-INT	Vko-INT Ze-INT
Objevujeme Evropu a svět				Aj-INT ČaS-INT	ČaS-INT	Čj-INT Ze-INT Aj-P	Čj-INT Ze-INT Aj-P Vko-INT	Aj-INT Ze-INT	Čj-INT Ze-INT
Jsme Evropané						Čj-INT Vv-INT	Vv-INT ZeS-INT Vko-INT	Dě-INT Vv-INT Nj-INT ZeS-INT	Aj-INT Dě-INT Vko-INT Ze-INT Nj-INT ZeS-INT

4. Multikulturní výchova

Tematické okruhy	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	Čj-INT	Čj-INT	Čj-INT	Čj-INT Vv-INT	Aj-INT Vv-INT	Aj-INT	Čj-INT Aj-INT Nj-INT Vko-INT Ze-INT	Dě-INT	
Lidské vztahy	Čj-INT Tv-P	Čj-INT Tv-INT Tv-P	Čj-INT Tv-INT Tv-P	Čj-INT Vv-INT Tv-INT Tv-P	Čj-INT Aj-INT Vv-INT Tv-INT Pv-INT Tv-P	Aj-INT Vko-INT Vko-INT Tv-INT Dě-P Tv-P	Aj-INT Dě-INT Vko-INT Tv-INT Aj-P Tv-P Vko-INT	Dě-INT Ze-INT Vv-INT Tv-INT Tv-P Vko-INT	Vko-INT Tv-INT Tv-P
Etnický původ	Čj-INT	Čj-INT	Čj-INT	Čj-INT Vv-INT	Vv-INT Pv-INT	Vko-INT	Dě-INT Vko-INT	Aj-INT Ze-INT	Dě-INT Ze-INT Nj-INT Dě-P
Multikulturalita	Čj-INT	Čj-INT	Čj-INT Aj-INT		Tv-INT Aj-P	Čj-INT Vko-INT Ze-INT	Vko-INT Vv-INT Nj-INT	Aj-INT Aj-P	Vko-INT Nj-INT
Princip sociálního smíru a solidarity	Čj-INT	Čj-INT	Čj-INT	Čj-INT		Vko-INT	Vko-INT	Dě-INT	Aj-INT Dě-P

5. Environmentální výchova

Tematické okruhy	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy				ČaS-INT Vv-INT	ČaS-INT Vv-INT	Př-INT Ze-INT Vv-INT	Př-INT Ze-INT	Dě-INT Př-INT Ze-INT Vv-INT	Dě-INT Př-INT Ze-INT
Základní podmínky života				Aj-INT ČaS-INT Vv-INT	ČaS-INT Vv-INT	Př-INT Vv-INT	Aj-INT Př-INT	Ch-INT Př-INT	Ch-INT Př-INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Pv-INT	ČaS-INT ČaS-INT Vv-INT Pv-INT	ČaS-INT Vv-INT	Př-INT Ze-INT Vv-INT Pč-INT	Dě-INT Př-INT Vv-INT Fy-INT	Aj-INT Př-INT Ze-INT Vv-INT Fy-INT	Ch-INT Př-INT Ze-INT
Vztah člověka k prostředí	Tv-INT	Tv-INT	Tv-INT	Vv-INT Tv-INT	ČaS-INT Vv-INT Tv-INT	Čj-INT Dě-INT Př-INT Tv-INT Aj-P	Čj-INT Př-INT Vv-INT Tv-INT Pč-INT ZeS-INT	Čj-INT Př-INT Ze-INT Vv-INT Tv-INT ZeS-INT	Čj-INT Aj-INT Fy-INT Př-INT Ze-INT Tv-INT ZeS-INT Fy-INT

6. Mediální výchova

Tematické okruhy	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj-INT	Čj-INT	Inf-INT	VkO-INT	Nj-INT	SP
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						Čj-INT	VkO-INT		SP Dě-INT Ze-INT
Stavba mediálních sdělení						Čj-INT	VkO-INT	Čj-INT Ze-INT	SP
Vnímání autora mediálních sdělení							VkO-INT	Ze-INT	SP
Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj-INT Tv-INT	Čj-INT Tv-INT	Vv-INT	VkO-INT		SP Čj-INT Dě-INT
Tvorba mediálního sdělení					Aj-INT	Ze-INT	Aj-INT Nj-INT Ze-INT Vv-INT Nj-P ZeS-INT	ZeS-INT Aj-P	SP Aj-INT Nj-INT ZeS-INT Nj-P
Práce v realizačním týmu							VkO-INT	Aj-INT Vv-INT	SP Aj-INT

Vysvětlivky:

INT – tematický okruh je integrován do předmětu

P – tematický okruh je začleněn formou projektu

SP – tematický okruh je součástí nového předmětu

Př.: Ze-INT – tematický okruh je integrován do předmětu Zeměpis

Povinné předměty:

Čj – Český jazyk a literatura	Aj – Anglický jazyk	Ma – Matematika
JaS – Já a svět	ČaS – Člověk a jeho svět	Nj – Německý jazyk
Tv – Tělesná výchova	Pv – Pracovní výchova	Dě – Dějepis
Fy – Fyzika	Che – Chemie	Př – Přírodopis
VkZ – Výchova ke zdraví	PČ – Pracovní činnosti	Inf – Informatika
Mv – Mediální výchova	UaK – Umění a kultura	
		Hv – Hudební výchova
		VkO – Výchova k občanství
		Ze – Zeměpis
		Vv – Výtvarná výchova

3 UČEBNÍ PLÁN

3.1 Učební plán pro I. stupeň

Vyučovací předmět	Ročník					Celkem hodin za předmět	Minimální dotace	
	1.	2.	3.	4.	5.			
Český jazyk a literatura	7+2	7+2	7+2	6+2	6+2	43	33	10
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	9	0
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	20	4
Informatika	0	0	0+1	1	1	3	2	1
Já a svět	2	2	2	0	0	6	11	0
Člověk a jeho svět	0	0	0	2+1	3	6		1
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	0
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		0
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	5	0
Celková časová dotace za ročník	20	21	25	26	26	118		
Disponibilní časová dotace pro I. stupeň								16
Celkem hodin za předměty						118		
Povinný počet hodin na ročník	18-22	18-22	22-26	22-26	22-26			

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

Předmět je posílen v každém ročníku o 2 hodiny týdně. Všechny navýšené hodiny byly použity z disponibilní časové dotace. Hodinová dotace koresponduje s prioritami školy.

Matematika

V tomto předmětu dochází k posílení z disponibilní časové dotace o 1 hodinu ve 2., 3., 4. a 5. ročníku. Hodinová dotace koresponduje s prioritami školy.

Informatika

Tento předmět zavádíme s předstihem již ve 3. ročníku a využíváme 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Já a svět

Předmět byl přejmenován a jeho obsah vychází z původního předmětu Prvouka. Název lépe vystihuje jeho náplň.

Člověk a jeho svět

Předmět vznikl sloučením původních předmětů Přírodověda a Vlastivěda ve 4. a 5. ročníku, protože náplň přesahuje rámec obou předmětů a koresponduje i s novými učebnicemi. V platnosti od 1. 9. 2012. Tento předmět je ve 4. ročníku posílen o 1 hodinu týdně. Navýšená hodina je použita z disponibilní časové dotace.

Pracovní výchova

Předmět byl přejmenován a jeho obsah vychází z původního předmětu Pracovní činnosti. Název lépe vystihuje jeho náplň.

3.2 Učební plán pro II. stupeň

Vyučovací předmět	Ročník				Celkem hodin za předmět	Minimální dotace	
	6.	7.	8.	9.			
Český jazyk a literatura	4+1	4+1	3+1	4+1	19	15	4
Anglický jazyk	3	3+1	3+1	3	14	12	2
DALŠÍ CIZÍ JAZYK Německý jazyk	0	2	2	2	6	6	
Matematika	4+1	3+1	4+1	4+1	19	15	4
Informatika	0+1	0+1	0+1	1	4	1	3
Dějepis	2	2	1	2	7	11	0
Výchova k občanství	1	1	1	1	4		0
Mediační výchova	0	0	0	0+1	1		1
Fyzika	1	1+1	2	2	7	21	1
Chemie	0	0	2	2	4		0
Přírodopis	1+1	1+1	2	1	7		2
Zeměpis	1	1	2	2	6		0
Umění a kultura	4	2	2	2	10	10	0
Výchova ke zdraví	1	1	0	0	2	10	0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8		0
Pracovní činnosti	0+1	1	1	1	4	3	1
Celková časová dotace za ročník	29	30	31	32	122		
Disponibilní časová dotace pro II. stupeň							18
Celkem hodin za předměty					122		
Povinný počet hodin na ročník	28-30	28-30	30-32	30-32			

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

Předmět je posílen v 6., 7. 8. a 9. ročníku o 1 hodinu. Všechny navýšené hodiny byly použity z disponibilní časové dotace. Hodinová dotace koresponduje s prioritami školy.

Anglický jazyk

Předmět je posílen v 7. a 8. ročníku o 1 hodinu. Všechny navýšené hodiny byly použity z disponibilní časové dotace. Hodinová dotace koresponduje s prioritami školy.

Matematika

V tomto předmětu dochází k posílení z disponibilní časové dotace o 1 hodinu v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Hodinová dotace koresponduje s prioritami školy.

Informatika

Tento předmět navazuje na jednohodinovou dotaci z prvního stupně. Dotovány jsou 6., 7. a 8. ročník 1 hodinou týdně z disponibilní časové dotace.

Výchova k občanství

Předmět byl přejmenován a jeho obsah vychází z původního předmětu Občanská výchova.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost

Mediální výchova

V této vzdělávací oblasti vznikl předmět Mediální výchova. Předmět má dotaci 1 hodinu týdně, která byla využita z disponibilní časové dotace. Předmět zahrnuje všechny tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova.

Fyzika

V tomto předmětu dochází k posílení z disponibilní časové dotace o 1 hodinu v 7. ročníku.

Přírodopis

V tomto předmětu dochází k posílení z disponibilní časové dotace o 1 hodinu v 6. a 7. ročníku.

Umění a kultura

Předmět byl přejmenován a jeho obsah je tvořen původními předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova. V platnosti od 1. 9. 2009.

Výchova ke zdraví

Předmět byl přejmenován a jeho obsah vychází z původního předmětu Rodinná výchova.

Pracovní činnosti

V tomto předmětu dochází k posílení z disponibilní časové dotace o 1 hodinu v 6. ročníku.

Další cizí jazyk – Německý jazyk

Z šestihodinové povinné časové dotace jsou využity 2 hodiny do 7., 8. a 9. ročníku.

4 UČEBNÍ OSNOVY

4.1 Vzdělávací oblast – Jazyk a jazyková komunikace

4.1.1 Vzdělávací obor – Český jazyk a literatura

4.1.1.1 Vyučovací předmět – Český jazyk a literatura

4.1.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu - I. stupeň – 1. období

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1., 2. a 3. ročníku 9 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku – 8 hodin týdně. Disponibilní dotace z výše uvedeného tvoří v každém ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě. Vede k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností a k využívání různých zdrojů informací např. ze slovníků, encyklopedií, katalogů ap. pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci se učí zvládat komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Charakteristika vyučovacího předmětu - I. stupeň – 2. období

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: ve 4. a 5. ročníku – 8 hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – např. slovníky, encyklopedie, katalogy pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Český jazyk a literatura je vyučovacím předmětem o třech složkách: jazykové, slohové a literární v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem. Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku 5 hodin týdně, v 8. ročníku - 4 hodiny týdně. Všechny ročníky II. stupně jsou dotovány jednou hodinou českého jazyka týdně z disponibilní časové dotace.

Vzdělávání ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura je zaměřeno na rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, vyjádření reakcí a pocitů žáků, pochopení role v různých komunikačních situacích, orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama, porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora - hlavní myšlenky, vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků, využívání různých zdrojů informací (slovníky, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Vyučovací předmět český jazyk je úzce spjat s dějepisem (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), informatikou (získávání a zpracování informací), hudební výchovou (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...) a výtvarnou výchovou (ilustrace literárních děl).

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů, ...

VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volných a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti, ...)

VMEGS – poznávání života v jiných zemích (realistický román, ...)

EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství, ...

MV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě

MUV – Češi a národní obrození

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák

- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- operuje s obecně využívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Kompetence k řešení problémů

žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- kriticky přemýšlí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodné na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhajuje své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- věcně argumentuje a respektuje názory druhých

Kompetence občanské

žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen se vcítit do druhých
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

žák

- dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

4.1.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. STUPEŇ

1. období (1. – 3. ročník)

1. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Čtení	- čte jednoduchý text s porozuměním - recituje kratší básnický text - zná některá rozpočítávadla a říkanky - orientuje se v textu Slabikáře a jiných textech pro děti - zná některý dětský časopis - učí se pozorně a soustředěně naslouchat - aktivně reaguje vhodnými otázkami	- zjišťování úrovně a rozvoj řečových dovedností, zrakového vnímání, soustředěnosti, pozornosti a paměti - hlásky v pořadí podle Slabikáře - otevřená slabika - dvojslabičná slova - zavřená slabika - slabika se dvěma souhláskami na počátku - dvojhlásky - víceslabičná slova - slabikotvorné r, l - shluk souhlásek - slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	MUV VDO OSV Vv Pv ČaS
Psaní	- píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře - píše a spojuje písmena, slabiky a slova - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova - převádí slova z mluvené podoby do podoby psané - opisuje a přepisuje přiměřený text - dodržuje úhlednost a čitelnost psaného projevu - dodržuje základní hygienické pracovní návyky	- kresebné cviky pro uvolnění zápěstí a ruky - přípravné psací cviky - nácvik psaní písmen podle Slabikáře a písanek	

Sloh	- odpovídá na otázky k textu - řadí obrázky podle dějové posloupnosti - zkouší jednoduše dokončit text	- texty ve Slabikáři a časopisech	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Mluvnice	- spisovně se vyjadřuje z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu odpovídajících možnostem žáka 1. třídy - ovládá základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - rozlišuje slabiky, slova, věty - mluví srozumitelně - vyjadřuje svoji zkušenost, dodržuje pořádek slov ve větě - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich příběh	- rozlišování hlásek sluchem - správná výslovnost všech hlásek, souhláskových skupin - správná intonace vět - rozdělování slova na slabiky a hlásky	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
	- poslouchá literární texty - zkouší napodobovat pěkný přednes - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - přednáší z paměti veršovaný text	- poslech literárních textů - nejznámější dětské spisovatele a ilustrátory - ukázky knih a ilustrací - návštěva knihovny - návštěva divadelních představení	

2. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Čtení	- plynule čte jednoduchý text s porozuměním - učí se používat správný výraz a intonaci - recituje báseň - převypráví přečtený text - domýšlí jednoduché příběhy - orientuje se v textu - zkouší vyhledávat důležité údaje - všímá si spojitosti textu s ilustrací	- čtenářský výcvik podle textů čítanky - využití mimočítankové četby - práce s dětskými časopisy	MUV VDO OSV Vv Pv ČaS
Psaní	- píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře - dodržuje sklon písma správně spojuje písmena, slabiky - zachovává rozestup písmen - píše jednoduchý text průběžně se učí správně užívat velká písmena ve slovech i větách - umí užívat diakritická znaménka za větou - dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost a celkovou úpravu projevu - umí napsat svou adresu a jednoduché přání - provádí kontrolu svého písemného projevu - dodržuje základní hygienické pracovní návyky	- předepsané písmanky - adresa	

Sloh	- zkouší jednoduše popsat danou věc - umí správně pozdravit dospělé a děti - použije vhodnou omluvu, vyjadřuje se srozumitelně a vhodně v dané situaci	- omluva, pozdrav - oslava v rodině, blahopřání z ciziny - pohádka – vyprávění - osnova podle obrázků - moje oblíbená hračka – popis - dopravní prostředky, bezpečnost v silničním provozu - zraněný kamarád - Den matek, Den Země - pozvánka – dopis kamarádovi	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Mluvnice	- umí se vyjadřovat spisovně - volí vhodná slova při vyprávění - vyjadřuje srozumitelně své zkušenosti - všímá si významů slov - rozeznává věty dle postojů mluvčího	- abeceda – řazení slov - věta a druhy vět - slovo a slovní význam - slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná, mnohoznačná, souznačná - slova spisovná a nespisovná - slovo, slabika, hláska, dělení slov na konci řádku - dělení hlásek - samohlásky, dvojhlásky, psaní ú-ů - souhlásky – pravopis tvrdé a měkké slabiky - slovní druhy – podstatná jména, slovesa, spojky, číslovky, předložky – seznámení - pravopis skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - psaní párových souhlásek p-b, d-t, d'-t', z-s, ž-š, v-f, h-ch - věta jednoduchá a souvětí	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
	- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - poslouchá literární texty - přednáší báseň - dramatizuje text	- využití čítanek, dětských knih, dětských časopisů - návštěva školní a městské knihovny - divadelní a filmová představení - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, verš, rým	

3. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Čtení	- využívá získaných čtenářských dovedností a návyků při četbě přiměřených textů - recituje básnický text; orientuje se v textu knih určených dětem - vyjadřuje svůj postoj k přečtenému textu - domýšlí příběhy, pokouší se o vymyšlení vlastního příběhu - chápe četbu jako zdroj informací o světě i o sobě	- využití čítanek, mimočítankové četby, dětských časopisů - rozhovory o shlédnutých filmech	MUV VDO OSV Vv Pv ČaS
Psaní	- píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře - píše čitelně a přiměřeně hbitě - správně píše obvyklá vlastní jména - provádí kontrolu vlastního písemného projevu - dodržuje základní hygienické pracovní návyky	- využití předepsaných písanek	
Sloh	- vyjadřuje se v jednoduchých formách psaného projevu - umí napsat krátký dopis	- popis pracovního postupu - přípravy na cestu - jsme různí a přeci stejní - svátky a obyčeje - telefonování - záliby a volný čas - popis osoby - dokončení příběhu - vyprávění podle osnovy - naše vlast - kam na prázdniny	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Mluvnice	- pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen - skloňuje podstatná jména, - určuje osobu, číslo a čas u sloves, časuje slovesa - zvládá přehled vyjmenovaných slov - upevňuje si pravopis i-y po obojetných souhláskách - rozlišuje slovní druhy - rozlišuje slova ohebná od neohebných a umí zařadit základní příklady ke slovním druhům - rozlišuje větu od souvětí - pozná základní skladebnou dvojici - pracuje s holou větou - porovnává význam slov - všímá si spisovné podoby slov a porovnává je s užívanými nespisovnými slovy	- opakování z 2. ročníku - slovo a slovní význam - slova příbuzná - slovní přízvuk - souhlásky – měkké, tvrdé, obojetné; - vyjmenovaná slova po b - význam slov s by – bi - vyjmenovaná slova po l - význam slov s ly – li - vyjmenovaná slova po m - význam slov s my – mi - vyjmenovaná slova po p - význam slov s py –pi - vyjmenovaná slova po s - význam slov se sy – si - vyjmenovaná slova po v - význam slov s vy – vi - vyjmenovaná slova po z - význam slov se zy – zi - slovní druhy - podstatná jména – číslo, rod, pád - podstatná jména – skloňování - slovesa – osoba, číslo, čas - slovesa – časování - slovesa – infinitiv, slovesa zvrtná - základní skladební dvojice - věta a souvětí	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
	- osvojuje si základní literární pojmy, literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	- přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod - poslech literárních textů	

2. období (4. – 5. ročník)

4. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
	- seznamuje se s osnovou projevu, s členěním textu na odstavce	- vyprávění – zážitky z prázdnin, popis osoby, popis věci a děje	Vv – téma prázdnin, kresba či malba osoby, spolužáka
	- vypravuje s použitím plnovýznamových sloves a využitím vhodných spojek - umí výstižně a stručně telefonovat	- Vánoce, tradice a zvyky - vyprávění podle obrázku - osnova - telefonujeme - SMS	MUV – kulturní difference – poznávání vlastního kulturního zakotvení; lidské vztahy; uplatňování principu slušného chování; princip sociálního smíru a tolerance
	- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- oznámení - pozvánka - dopis - adresa	
	- vyjadřuje se též pomocí souvětí	- vyjadřovací prostředky - pohlednice z dovolené	ČaS – státy, národnosti, naše republika
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
	- porovnává význam slov, všímá si spisovné podoby slov a porovná je s užívanými nespisovnými slovy - slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- nauka o slově: o významu slov, spisovná a nespisovná čeština	MUV – etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost
	- zná stavbu slov	- stavba slova: kořen, příponová část, předponová část - předpona x předložka	
	- píše správně i/y po obojetných souhláskách - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech	- opakování vyjmenovaných slov - opakování skladebních dvojic - slovní druhy	ČaS – státy, národnosti
	- skloňuje podstatná jména	- podstatná jména – skloňování, vzory rodu středního	

	- skloňuje podstatná jména	- podstatná jména – skloňování, vzory rodu ženského	
	- skloňuje podstatná jména	- podstatná jména – skloňování, vzory rodu mužského	
	- časuje slovesa	- slovesa – časy - slovesný způsob	
	- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - vhodně změní větu jednoduchou v souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje, pracuje s holou větou - odlišuje řeč přímou a nepřímou, - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- skladba věty - souvětí a jeho stavba - seznámení: řeč přímá, nepřímá	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
	- prokazuje, že textu porozuměl	- zdokonalení se ve čtení, práce s textem	
	- čte plynule a správně	- výcvik ve čtení: správné a plynulé čtení uměleckých a populárně-naučných textů (učebnice pro různé předměty) se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním	
	- využívá poznatků z četby v dalších školních činnostech	- uvědomělé tiché čtení	
	- hovoří souvisle o přečteném textu, vyjadřuje své názory a pocity	- recitace - reprodukce obsahu textu	
	- seznamuje se s literárními pojmy (přirovnání, bajka, dramatizace, próza, poezie, encyklopedie)	- odlišení básně od prózy	
	- vyjadřuje své pocity z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení	- hodnocení postav literárního díla a určení jejich vzájemného vztahu	MUV – lidské vztahy, vztahy mezi kulturami
	- snaží se vyjádřit své názory a pocity	- povídáme si o divadle, rozhlasových a televizních pořadech	MV – fungování a vliv médií ve společnosti

	- vyhledává informace ve slovnících a dalších různých textech	- proč čteme a o čem	
	- zaznamenává si zajímavé myšlenky	- hledáme motivy činů literárních postav	
	- orientuje se v nabídce dětské literatury	- jaké ilustrace nás zaujaly a proč	Vv – ilustrace
	- využívá pro vlastní četbu školní a místní knihovnu	- všímáme si různých vydání stejných knih (i ilustrace) - které hrdiny dětských seriálů obdivujeme a proč	
	- všímá si rozdílů zpracování textu krásné literatury a literatury uměleckonaučné	- literární útvary – pohádka, pověst, povídka, bajka, poezie	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, reklama
	- vyhledává informace v učebnicích, dětských encyklopediích	- poznáváme základy literatury - poezie, próza, divadlo, film - kulturní život	

5. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
	- zachází s grafickými a psacími materiály a pomůckami, dodržuje základní hygienické a pracovní návyky	- písemné formy společenského styku: psaní adres, pohlednic, blahopřání, korespondenční lístek – správné a účelné rozvržení daného prostoru	
	- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu	
	- píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma a rozestupem, posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení	- psaní dopisů s jednoduchým obsahem (pozvání, zpráva, oznámení) - formální úprava dopisu, úhlednost, čitelnost	
	- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- mluvený projev, zdvořilé vystupování, dialog, telefonování, vzkaz	
	- vyjadřuje se v jednoduchých formách společenského a úředního styku	- písemné formy úředního styku: vyplňování tiskopisů písemné vyjádření vzkazu, informace, SMS	
	- uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu a respektování základů kultury	- kultura písemného vyjadřování: stručné zápisy z učebního textu – účelnost, stručnost, čitelnost	
	- opisuje a přepisuje text, píše diktát a autodiktát, provádí kontrolu napsaného textu, rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- zápisy do sešitů, poznámky - výpisy údajů ze slovníku, encyklopedie - popis postupu děje, popis činnosti, místnosti apod.	

	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas		
	- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- vypravování	
	- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- reklamní komunikace	
	- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru, rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- mluvený projev, komunikační situace	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
	- užívá průběžně spisovnou výslovnost a pravopis, píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách, zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- gramatické kategorie jmenné, slovesné	
	- pracuje s Pravidly českého pravopisu	- vyjmenovaná slova	
	- určuje slovní druhy, rozumí jejich významu	- synonyma, antonyma, význam slov, slovní druhy	
	- zařazuje podstatná jména ke vzorům	- vzory podstatná jmen, koncovky podstatných jmen	
	- rozšiřuje slovní zásobu	- slova příbuzná – kořen, předpona, přípona	
	- rozezná pojmy podmět, přísudek, vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty, užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- skladba – shoda podmětu s přísudkem	
	- orientuje se v pravidlech pravopisu shody podmětu s přísudkem	- rod střední a ženský	
	- orientuje se v pravidlech pravopisu shody podmětu s přísudkem	- rod mužský	

	- využívá přídavná jména při stylistickém projevu ústním i písemném	- tvarosloví – slovní druhy	
	- určuje gramatické kategorie podstatných jmen	- gramatické kategorie podstatných jmen	
	- určuje koncovky u sloves podle shody podmětu s přísudkem	- shoda podmětu s přísudkem	
	- rozlišuje druhy zájmen; - umí pracovat se slovesnými kategoriemi	- přídavná jména – zájmena – druhy, skloňování	
	- rozpoznává koncovky podstatných jmen podle jejich vzorů	- koncovky podstatných jmen	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
	- prokazuje, že textu porozuměl	- zdokonalení se ve čtení, práce s textem	
	- čte plynule a správně	- výcvik ve čtení: správné a plynulé čtení uměleckých a populárně-naučných textů (učebnice pro různé předměty) se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním	
	- využívá poznatků z četby v dalších školních činnostech	uvědomělé tiché čtení	
	- hovoří souvisle o přečteném textu, vyjadřuje své názory a pocity	- recitace - reprodukce obsahu textu	
	- seznamuje se s literárními pojmy (přirovnání, bajka, dramatizace, próza, poezie, encyklopedie), rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- odlišení básně od prózy pohádka, pověst, bajka	
	- vyjadřuje své pocity z četby a zaznamenává je, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení	- hodnocení postav literárního díla a určení jejich vzájemného vztahu	MUV – lidské vztahy – vztahy mezi kulturami
	- snaží se vyjádřit své názory a pocity, tvoří vlastní literární text na dané téma	- povídáme si o divadle, rozhlasových a televizních pořadech	MV – fungování a vliv médií ve společnosti

	- vyhledává informace ve slovnících a dalších různých textech	- proč čteme a o čem	
	- zaznamenává si zajímavé myšlenky	- hledáme motivy činů literárních postav	
	- orientuje se v nabídce dětské literatury	- jaké ilustrace nás zaujaly a proč	Vv – ilustrace
	- využívá pro vlastní četbu školní a místní knihovnu	- všímáme si různých vydání stejných knih (i ilustrace) - které hrdiny dětských seriálů obdivujeme a proč	
	- všímá si rozdílů zpracování textu krásné literatury a literatury uměleckonaučné	- kterou knihu či divadelní představení můžeme doporučit jiným - chodíme do divadla, vyprávíme si o představeních, hercích, životě divadla, literární útvary – pohádka, pověst, povídka, bajka, poezie	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, reklama
	- vyhledává informace v učebnicích, dětských encyklopediích	- poznáváme základy literatury - poezie, próza, divadlo, film - kulturní život	

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Jazyk a jeho útvary	- dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami	- obecné poučení o jazyce (jazykové příručky), vrstvy jazyka	- po celý školní rok procvičování pravopisu a jednoduchých větných rozborů - pomůcky: nástěnné tabule, slovníky, příručky, literární texty
Zvuková stránka jazyka	- odliší spisovný a nespisovný projev	- zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	
Stavba slova a pravopis	- ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	- pravopis – lexikální, morfologický	
Tvarosloví	- dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy	- ohebné slovní druhy	
Skladba	- uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy	- základní větné členy, shoda přísudku s podmětem	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Vypravování	- dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč	- užití 1. slovesné osoby, přímé řeči, vhodná volba jazykových prostředků	OSV – kreativita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy z cest) MUV – multikulturalita (charakteristika člověka) MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Popis	- rozezná druhy popisu (předmětu, osoby, pracovního postupu)	- uspořádané popisování	
Zpráva a oznámení	- umí sestavit zprávu a oznámení	- rozpoznání časového zaměření útvarů	
Výpisy, výtah	- zvládne výpisky ze snadného odborného textu	- základní rozlišení útvarů, výběr důležitých informací z textu	
Dopis	- rozezná druhy dopisu, umí napsat různým adresátům	- korespondence – dopis	
Telefonní a elektronická komunikace	- používá zásady správné komunikace	- telefonování, SMS, e-mail	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Lidová slovesnost	- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - vyjádří své pocity z přečteného textu - volně reprodukuje text – tvoří vlastní literární text - rozlišuje základní literární druhy a žánry	- základní rozlišení žánrů lidové slovesnosti	EV – vztah člověka k prostředí
Epika: Bajky		- bajka a její autoři	Hv – lidové písně, lidová slovesnost
Epika: Báje, mýty, eposy, pověsti		- rozdíly mezi bájemi, mýty, eposy a pověstmi	Dě – počátky literární tvorby
Epika: Pohádky lidové, pohádky autorské		- druhy pohádek a významní autoři	- v průběhu školního roku žák dle možnosti navštěvuje divadelní filmová představení, Městskou knihovnu v Českém Krumlově - vede si čtenářský deník a využívá Padlet
Epika: Dobrodružná literatura		- typy dobrodružných příběhů	
Epika: Humoristická literatura		- komično a satira	
Lyrika		-typy lyriky -verš, rým, sloka, básnická přirovnání	
Drama		-scénář, kompozice a žánry dramatu	
Komiks		-rysy komiksu	

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Tvarosloví	- ovládá pravopisné jevy morfologické	- ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy	- po celý školní rok procvičování pravopisu a jednoduchých větných rozborů - pomůcky: nástěnné tabule, slovníky, příručky, literární texty
Pravopis	- rozeznává podstatná jména vlastní a obecná; - orientuje se při psaní jednoduchých vlastních názvů	- informativní seznámení se psaním velkých písmen ve jménech vlastních	
Význam slov	- chápe přenášení pojmenování	- slovo, sousloví, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma	
Slovní zásoba	- používá základní výkladové slovníky pro určení významu slova	- způsoby obohacování slovní zásoby	
Skladba	- rozlišuje větné členy; - ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	- stavba věty, základní a rozvíjející větné členy; - základní poznatky o druzích vedlejších vět	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Vypravování	- dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč, použít větné ekvivalenty - snaží se o uspořádané vypravování	- užití 1. slovesné osoby, přímé řeči - užití větných ekvivalentů - uspořádané vypravování - vhodná volba jazykových prostředků	EV – vztah člověka k prostředí (příroda a já) VMEGS – objevujeme Evropu a svět (cestování)
Popis	- seznamuje se s druhy popisu - učí se používat odborné názvy - rozezná charakteristiku vnější a vnitřní - pozná informativně subjektivně zabarvený popis – líčení	- popis uměleckých děl, výrobků a pracovních postupů - užití odborných názvů - charakteristika a líčení	
Životopis	- učí se označit, které základní údaje patří do životopisu, pozná rozdíl mezi životopisem souvislým a strukturovaným	- životopis souvislý a strukturovaný	
Žádost	- učí se, při které příležitosti se žádost používá	- ustálená forma žádosti	

Výtah	- učí se formulovat hlavní myšlenky textu	- zpracování výtahu z odborného textu, výběr, vhodných jazykových prostředků	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
	ŽÁK		ŽÁK
Literární věda; tematická a jazyková vrstva lit. díla	- rozezná základní druhy a literární žánry - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	- části lit. vědy - téma, motiv, vypravěč - literární druhy a žánry - styl, myšlenky a zástupci jednotlivých žánrů	OSV – mezilidské vztahy MUV – kulturní difference (charakteristika člověka)
Próza – povídka; novela; román			Dě – starověk, středověk, 2. sv. válka
Próza – fantasy a sci-fi literatura			Hv – lidové písně
Próza – literatura faktu; publicistika			Ze – Asie, Evropa
Poezie – metafora a metonymie; verš, rým, sloka; epiteton; oxymóron; limerik		- druhy poezie - základní terminologie	- v průběhu školního roku žák dle možností navštěvuje divadelní a filmová představení, Městskou knihovnu v Českém Krumlově
Poezie – nonsens; balada, romance			- vede si čtenářský deník a využívá Padlet
Starověká literatura – Mezopotámie, Indie, Bible		- počátky písemnictví, obsah textů - inspirace starověkou literaturou	
Starověká literatura: Antika			
Orient			
Středověká literatura		- lidová, světská literatura - vznik nových žánrů - česká dobová literatura	
Renesance a humanismus			
Renesance a humanismus v české literatuře			
Barokní literatura			
Klasicismus			

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Obecné poučení o jazyce	- má přehled o slovanských a světových jazycích	- skupiny jazyků; - rozvrstvení národního jazyka	- po celý školní rok procvičování pravopisu a větných rozborů - pomůcky: nástěnné tabule, slovníky, příručky, literární texty
Slovní zásoba	- učí se vyhledat slova cizího původu z textu; - nahrazuje slova přejatá domácími slovy	- obohacování; - slova přejatá a jejich skloňování	
Tvarosloví	- pracuje s Pravidly českého pravopisu a ostatními jazykovými příručkami; - učí se určit slovesný vid	- slovesa	
Skladba	- určuje druhy vedlejších vět; - ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	- věta jednoduchá a souvětí	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Charakteristika literárních postav	- sleduje souvislosti mezi vnější a vnitřní charakteristikou - učí se rozlišit charakteristiku přímou a nepřímou	vystižení povahy literární postavy	VDO – občan, občanská společnost EV – vztah člověka k prostředí
Subjektivně zabarvený popis – líčení	- seznamuje se s uměleckým líčením - snaží se vyhledat některé básnické ozdoby (personifikace, epiteta, apod.)	- zvláštnosti líčení - využití rozmanitých prostředků při jeho tvorbě (básnické ozdoby)	
Výklad	- učí se postihovat vztahy mezi celkem a částí popisovaného jevu - učí se používat termíny - snaží se o přehlednou stavbu výkladu	- zpracování osnovy výkladu, vytvoření krátkého jednoduchého výkladu	
Výtah	- učí se zajímavé myšlenky zaznamenat přesně a označit je uvozovkami – citát - učí se zaznamenat bibliografickou citaci	- použití citátu a bibliografické citace	

Úvaha	- učí se vytvořit slohový útvar z vlastního logického usuzování - učí se úvahu vhodně zaměřit na adresáta	- uplatnění zkušeností, názorů a postojů	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Kompoziční vrstva lit. díla	- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - orientuje se v literárních pojmech - vyjádří své pocity z přečteného textu - volně reprodukuje text - tvoří vlastní literární text - rozlišuje základní literární druhy a žánry	- základní rozlišení vrstev literárního díla	EV – vztah člověka k prostředí
Osvícenství: významní autoři		- Francouzští osvícenci – Encyklopedisté	Hv – romantismus – lyrika
Preromantismus – Německo		- Významní autoři období preromantismu – Německo - znaky českého národního obrození a jeho autoři	a epika, opera, impresionismus, avantgardní směry, osvobozené divadlo
České národní obrození – významní autoři			
Romantismus		- romantismus – znaky, světový a český romantismus a významní autoři	Vv – impresionismus, avantgardní směry
Realismus a naturalismus		- realismus světový a český a jeho znaky	Dě – osvícenství, národní obrození, přelom 19. a 20. století, 1. sv. válka
Moderní umělecké směry		- znaky literatury přelomu 19. a 20. stol. - symbolismus, dekadence, Prokletí básníci, Česká moderna a buřiči	- v průběhu školního roku žák dle možnosti navštěvuje divadelní a filmová představení, Městskou knihovnu v Českém Krumlově
Meziválečná literatura		- znaky meziválečné literatury a její představitelé ve světě a v Čechách	- vede si čtenářský deník a využívá Padlet

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Obecné výklady o českém jazyce	- zná evropské skupiny jazyků - umí vyjmenovat některé slovanské jazyky a rozdělit je - seznamuje se s vývojem českého jazyka a zná jeho útvary - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- původ a základy vývoje českého jazyka	- po celý školní rok procvičování pravopisu a větných rozborů - pomůcky: nástěnné tabule, slovníky, příručky, literární texty
Zvuková stránka jazyka	- snaží se o správnou výslovnost, kladení přízvuku a dodržování větné melodie, tempa a pauz	- větná melodie, tempo, pauzy, správná výslovnost	
Tvoření slov	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování	- stavba slova, způsoby tvoření slov	
Význam slova	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- slovo, sousloví, synonyma, antonyma, homonyma, termíny	
Tvarosloví	- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- slovní druhy, jména, slovesa - vlastní jména a názvy	

Skladba	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí, určuje větné členy, věty vedlejší, významový poměr mezi větami hlavními, druhy souvětí	- větná stavba, zvláštnosti větné stavby, věta jednoduchá a souvětí - tvoření vět a stavba textová	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Vypravování	- dodržuje zásady vypravování, volí vhodné jazykové prostředky, odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- uspořádané vypravování, vypravování v umělecké oblasti, vypravování s rámcem	MV – fungování a vliv médií ve společnosti EV – vztah člověka k prostředí (úvaha)
Popis a charakteristika	- dokáže rozpoznat druhy popisu, při jeho tvorbě se řídí zásadami uspořádání a přehlednosti, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- prostý, odborný, subjektivně zabarvený popis, charakteristika vnější a vnitřní	

Úvaha	- uvědomuje si, že osvětluje nějaký problém a je subjektivně zaměřená, odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- úvaha spojená s jinými postupy
Proslov	- dodržuje zásady zvukové stránky vystoupení (výslovnost, tempo atd.), dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- obsah proslovu, jazyková správnost, slohová vhodnost, zaměření
Diskuse	- učí se dodržovat pravidla veřejného vystupování - vyhýbá se nespisovným a obhroublým výrazům, odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru, dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- dodržování pravidel veřejného společenského vystupování, vhodnost výběru jazykových prostředků
Publicistické útvary	- seznamuje se se základními druhy publicistických útvarů, rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- druhy, jejich zaměření

Výtah, výpisky	- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- odborný text a práce s ním, formulování hlavních myšlenek	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
	ŽÁK		
Světová literatura 2. poloviny 20. století	- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele ve světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- světoví autoři 2. poloviny 20. století – poezie, próza, drama - obraz války a tematika holocaustu, beatová generace, sci-fi a fantasy	VMEGS – poznávání života jiných evropských národů Dě – 2. světová válka a období těsně po 2. světové válce - v průběhu celého školního roku se žák seznamuje se základy literární teorie, navštěvuje literární, divadelní a filmová představení - seznamuje se s rozhlasovými, televizními a filmovými adaptacemi literárních děl - navštěvuje Městskou knihovnu v Českém Krumlově - zúčastňuje se výstav a literárních besed - vede si čtenářský deník
Česká literatura 1945–1948	- přemýšlí nad novými problémy, se kterými se námětově v literatuře doposud nesetkal, vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české literatuře	- poezie z období 2. světové války - próza – okupace a válka v české próze - drama	

	- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		
Česká literatura druhé poloviny 50. let a 60. let	- literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- samizdatová literatura - exilová literatura	
Česká literatura 70. a 80. let, česká literatura po roce 1989	- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře	- underground, divadla malých forem - próza	

	- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		
Česká literatura 1948 – polovina 50. let	- seznamuje se s nelehkými osudy literárních hrdinů, vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- autoři tvořící v 50. letech v duchu socialistického realismu – budovatelské romány - autoři stojící mimo oficiální tvorbu	

	- rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		
--	--	--	--

4.1.2 Vzdělávací obor – Cizí jazyk

4.1.2.1 Vyučovací předmět – Anglický jazyk

4.1.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je v současnosti důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Charakteristika vyučovacího předmětu – I. stupeň

Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně, od 3. do 5. ročníku. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Formy realizace:

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Žáci mají možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.

Časová dotace: 3 hodiny týdně, od 3. do 5. ročníku

Místo realizace: v jazykových učebnách nebo kmenových třídách

Dělení: na skupiny v rámci ročníku nebo celá třída

Průřezová témata:

- OSV (Sociální rozvoj)
- VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MUV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MV (Tvorba mediálního sdělení)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivní využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Formy realizace:

Vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Olympiády

Příležitostné akce

Projekty

Časová dotace 3 hodiny týdně v 6. a 9. ročníku, 4 hodiny týdně v 7. a 8. ročníku (po jedné hodině navíc použité z disponibilní časové dotace)

Místo realizace: jazykové učebny nebo kmenové třídy

Dělení: na skupiny v rámci ročníku nebo celá třída

Průřezová témata:

- OSV (Mezilidské vztahy, Poznávání lidí, Kooperace a kompetice, Komunikace)
- VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
- MUV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity)
- MV (Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Základní podmínky života, Ekosystémy)
- VDO (Občanská společnost a škola, Principy demokracie jeho formy vlády a způsobu rozhodování, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup:

- vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup:

- kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup:

- vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup:

- napomáhání při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáka

4.1.2.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. STUPEŇ

1. období (1. - 3. ročník)

3. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Welcome to Happy Street	- pozdraví, představí se - plní úkoly zadané anglicky - odpoví na otázky - počítá do 10	- slovní zásoba: pozdravy, yes/no, barvy, čísla 1-10 - pokyny učitele k výuce - How are you? I'm fine.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, pozitivní vztah k jinakosti MUV – multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace Ma – sčítání a odčítání do 20 UaK – člověk a kultura (písničky, básničky a hry), JaS – zeměpisná orientace, zvířata a jejich prostředí
At school	- zeptá se na předměty kolem sebe - pojmenuje školní potřeby - ptá se na barvy a odpovídá - žádá a odpovídá na žádost	- slovní zásoba: školní potřeby - What 's this? A (red) pen. - please, thank you, here you are	
At Happy House	- pojmenuje hračky - ptá se na hračky a odpovídá - zná některé povely a reaguje na ně	- slovní zásoba: hračky - povely Stand up!, Hands up!, Turn around!, Hands down!, Touch your head!, Sit down!	
At the shop	- zná několik druhů jídla - dokáže vést jednoduchý dialog v obchodě - ptá se a odpovídá, co má rád	- slovní zásoba: jídlo - Can I have....? How many...?	
At the park	- zná hračky, které používá venku (míč, drak, skateboard...) - zeptá se a odpoví na hračky - zná čísla 11-20 - dokáže popsat lidské tělo	- slovní zásoba: hračky, čísla 11-20, lidské tělo - Have you got...? Yes, I have. No, I haven 't.	
Greg 's flat	- dokáže pojmenovat nábytek - ptá se na místo předložky místa - zná některá zvířata	- slovní zásoba: nábytek, zvířata - předložky „under“, „in“, „on“ - Where is...?	
In the street	- dokáže popsat člověka - zná některá místa, kam může jít (muzeum, zábavní park)	- slovní zásoba: popis člověka – man, woman, baby, tall, short - místa (a castle, a beach, a museum...)	

In the playground	- dokáže pojmenovat oblečení, - používá přivlastňovací pád - dokáže pojmenovat členy své rodiny	- slovní zásoba: oblečení - Whose hat is that? It's Mr Potter's hat. - členové rodiny	
	- zazpívá písničky - říká básničky - účinkuje ve hře - zná některé reálie anglicky mluvících zemí - pojmenuje svátky a chápe kulturní rozdíly ve zvycích - rozdíly mezi českou a anglickou školou		

Projekty:

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Školní taška	
Nakresli svoji školní tašku a věci, které v ní máš. Potom nakreslené věci popiš (použij slovíčka, která již znáš: barvy, čísla a názvy školních předmětů).	OSV – sebepoznání a sebepojetí
Rodina	
Namaluj svou rodinu a domácí mazlíčky, které doma máte. Popiš členy rodiny jednoduchými větami. Použij slovíčka: <i>she's, he's, I'm, she's got, he's got, I've got.</i>	OSV – komunikace

2. období (4. - 5. ročník)

4. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Where 's Flossy?	- pozdraví a odpoví na pozdrav zdvořilým způsobem - klade zjišťovací otázky - určí a pojmenuje hračky, jídlo, zvířata - vede rozhovor o dovednostech hrát na hudební nástroj - rozumí známým slovům a základním větám se vztahem k osvojovaným tématům - umí hláskovat	- slovní zásoba: pozdravy, hudební nástroje, zvířata, jídlo, barvy, školní pomůcky, hračky - zdvořilostní otázky, osobní otázky	OSV – rozvoj schopnosti poznávání VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (poznávání a seznamování se s jinými kulturami – svátky v anglicky mluvících zemích, tvorba adventního kalendáře, novoroční zvyky, zvyky na sv. Valentýna, dramatizace anglické legendy), objevujeme Evropu a svět (tvorba mapy Anglie, seznámení se s měnou v Evropě – tvorba kvízu o měnách evropských států)
The presents	- umí pojmenovat členy rodiny - dokáže použít sloveso „have got“ v oznamovací větě, záporu a otázce - zná čísla do 100 - umí porovnat věk	- slovní zásoba: rodina - sloveso „have got“ v oznamovací větě, otázce a v záporu	EV – základní podmínky života (tvorba plakátu propagující zdravý životní styl)
Shopping for Mum	- pojmenuje potraviny - určí čas - dokáže předvést krátký dialog v restauraci - dokáže popsat jednoduchý recept	- slovní zásoba: potraviny - sloveso „can“ v otázce - určení času (čtvrť, půl, celá)	MV – časopisy, tvorba přední stránky časopisu
Are they monkeys?	- umí pojmenovat zvířata - umí použít slovesa „have got“ a „like“ - zná přídavná jména a předložky místa - umí vytvořit 2. stupeň přídavných jmen - zeptá se na cestu a podle pokynů se orientuje	- slovní zásoba: zvířata, přídavná jména, předložky „next to“, „between“, „opposite“ - sloveso „have got“ a „like“ - 2. stupeň přídavných jmen	UaK – písničky a básničky JaS – zeměpisná orientace, zvířata a jejich přirozené prostředí
Kites	- popíše místa ve městě - umí použít vazbu there is/there are - dokáže si koupit jízdenku na autobus - dokáže popsat cestu a orientovat se dle pokynů	- slovní zásoba: obchody a místa ve městě - otázky na zjištění polohy - předložky ve spojení s lokalizací míst - popis cesty - vazba „there is/there are“ - otázka „Kolik?“	

Dad at the sports centre	- vede rozhovor o právě probíhající činnosti - mluví o aktivitách, které ho baví - zná dny v týdnu - mluví o svém typickém dni - umí pojmenovat televizní programy - zeptá se na oblíbené televizní programy a odpoví	- slovní zásoba: volnočasové aktivity, dny v týdnu, televizní programy - přítomný čas prostý	
We're late!	- dokáže pojmenovat běžná povolání; - umí použít přítomný čas prostý v oznamovací větě a záporu - zná hodiny	- slovní zásoba: povolání - přítomný čas prostý v oznamovací větě a záporu - hodiny	
It's snowing!	- zná slovní zásobu týkající se počasí - zeptá se na počasí a odpoví - mluví o aktivitách, které právě probíhají	- slovní zásoba: počasí - přítomný čas průběhový v oznamovací větě a otázce	

Projekty:

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Oblíbená zvířátka	
Každý žák si vybere jedno zvíře, které žije v ZOO. Doma si vyhledá údaje o jeho životě a jeho obrázek, který si může i sám nakreslit (časopisy, knihy, atd.) Celá třída společně vytvoří velký plakát ZOO, na kterém budou nalepeny obrázky všech vybraných zvířat a popisky s informacemi o jejich životě. Slovíčka: přivlastňování, <i>was/were</i> (minulý čas), <i>has/have got, is, eats, lives</i> (přítomný čas).	Př
Můj domov	
Namaluj dům (byt), ve kterém žiješ. Popiš místnosti a svůj pokoj. Nezapomeň na použití správných předložek a vazeb: <i>There is... / There are...</i>	OSV – komunikace

5. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Introduction	- představí se, pozdraví a rozloučí se - pojmenuje předměty ve škole - rozumí běžným pokynům učitele při hodině - počítá do 100, rozumí běžným číselným údajům - hláskuje jména a slova - popíše podle obrázku umístění známého předmětu v místnosti	- gramatika: neurčitý člen, rozkazovací způsob, množné číslo podstatných jmen, vazba „there is/there are“ - slovní zásoba: abeceda, čísla od 1 do 100	Ma – matematické úkony, výpočet jednoduchých úloh MUV – kulturní difference, etnický původ - čtení a diskuse na stránce „Culture“ - psaní krátké úvahy na téma „Jména a tituly“ OSV – sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí - zhotovení individuálního projektu – výpovědi o sobě na téma „Něco o mně“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení
Friends and family	- pojmenuje nejznámější evropské a světové státy - představí své kamarády a svou rodinu - přivlastní osobám běžné předměty - rozumí krátkému kreslenému příběhu, ve kterém se hlavní postavy představí - pojmenuje dny v týdnu - porozumí hlavním informacím ze slyšeného rozhovoru, ve kterém jedna osoba představí sebe a členy své rodiny - zeptá se na základní osobní údaje třetí osoby	- gramatika: sloveso „be“ v kladné a záporné větě, v otázce a ve stažené formě - přivlastňovací zájmena, přivlastňovací pád, otázky s tázacími zájmeny; - slovní zásoba: názvy zemí, rodina, dny v týdnu a měsíce v roce	Ze – svět, kontinenty a oceány, hlavní geografické útvary a jejich názvy MUV – kulturní difference, lidské vztahy - čtení a diskuse na stránce „Culture“ - psaní krátké úvahy na téma „Jakou máš adresu?“ OSV – sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí - zhotovení rodokmenu s výpovědí na téma „Moje rodina“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení

My world	- pojmenuje běžné předměty ve škole - řekne, jaké předměty osobní potřeby a jaká zvířata vlastní a zeptá se na totéž svého kamaráda - rozumí hlavním bodům krátkého čteného příběhu o dárcích k narozeninám - pojmenuje barvy - porovná dva obrázky a vyjmenuje rozdíly - pojmenuje vyučovací předměty, rozumí školnímu rozvrhu, uvede svoje nejoblíbenější vyučovací předměty	- gramatika: sloveso „have got“ v kladné a záporné větě, v otázce - postavení přídavných jmen ve větě - slovní zásoba: běžné technické vybavení domácností, domácí mazlíčci, vyučovací předměty	Př – popis těla člověka a známých zvířat MUV – kulturní difference, multikulturalita - čtení a diskuse na stránkách „Culture“ OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zhotovení individuálního projektu – plakát s informacemi na téma „Moje škola“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení
Time	- zeptá se na čas a na podobnou otázku odpoví - v slyšeném rozhovoru rozliší časové údaje vztahující se k aktivitám ve volném čase - zeptá se kamaráda, v jakou dobu dělá nějakou činnost - rozumí čtenému popisu volného času třetí osoby; - sdělí, co každý den dělá a co nedělá, co dělá rád a co nerad - porozumí obsahu krátkého příběhu, který souvisí s činnostmi ve volném čase - v rozhovoru porovná své zájmy se zájmy kamaráda; - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - vyplní osobní údaje ve formuláři	- gramatika: předložky s časovými údaji, přítomný čas prostý - slovní zásoba: čas a časové údaje, každodenní činnosti	Hv – běžné hudební nástroje MUV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity - čtení a diskuse na stránkách „Culture“ na téma „Sport“ - psaní krátké úvahy na dané téma na téma „Sport na naší škole“ OSV – sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zhotovení individuálního projektu – průzkum ve třídě na téma „Volný čas“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení

Places	- popíše svůj pokoj a umístění nábytku a věcí v něm - rozumí slyšenému popisu místnosti - na základě slyšených informací popíše rozmístění místnosti v domě - v čteném popisu domu vyhledá konkrétní údaje; - pojmenuje významné budovy, obchody a místa ve městě a rozumí slyšenému popisu jejich umístění ve městě - zeptá se a odpoví na dotazy lokalizace důležitých míst a obchodů ve městě - rozumí běžným osobním informacím při turistickém výletě - zeptá se kamaráda, co umí a co neumí dělat a na podobné otázky odpoví - používá dvojjazyčný slovník	- gramatika: předložky při popisu umístění, vazba "there is/there are" - sloveso "can" - slovní zásoba: nábytek, části domu, místa a budovy ve městě	Dě – původ názvů měst v Anglii MUV – kulturní difference, multikulturalita - čtení a diskuse na stránkách „Culture“ - psaní krátké úvahy na téma „Britské typy domů“ OSV – kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zhotovení obrázkové mapy svého města s popisem nejzajímavějších míst a budov - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení
People	- rozumí čtenému popisu osob - obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu; - popíše ústně i písemně, jednoduchým způsobem vzhled osob - na základě slyšeného textu zobrazí postavu; - pojmenuje aktuální činnost osob - rozumí obsahu čtené scénky z každodenního života a zahraje ji, reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu (ústně i písemně) - rozliší opakovaný děj od aktuálního - gramaticky správně popíše svůj běžný den a co právě dělá - pojmenuje běžné kusy oděvu, popíše, co má na sobě - rozumí hlavní myšlence a obsahu krátké bajky a zahraje ji	- gramatika: sloveso „be“ a „have got“ při popisu osob, přítomný čas průběhový, otázka na cenu; - slovní zásoba: vzhled člověka, oblečení	Vv – popis vzhledu lidí MUV – lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity - čtení a diskuse na stránkách „Culture“ - psaní krátké úvahy na téma „Lidé“ OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy - zhotovení koláže – výpovědi o blízké nebo známé osobě - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení

Projekty:

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Svět, ve kterém žiji	
Tell your pen friend about your world. Write a letter to your pen friend. Write about these things: you, your family and friends, your pets, your favourite group or sports team, things you have got, your school and your school timetable. Find some pictures of the people and things in your letter. Write labels for them. Put your letter, pictures, and timetable together on a poster. Add a picture of yourself to introduce the project.	MUV – multikulturalita OSV – komunikace
Město, ve kterém žiji	
Žáci vypracují projekt o městě, ve kterém žijí. Draw a map of your town. Label the buildings. Draw pictures or take photographs of the places in your town. Put them around your map and write about them.	

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
My life	- rozliší různé, předem dané informace ve slyšeném textu - vyhledá v krátkém čteném textu osobní údaje - popíše kamarádův i svůj režim dne - napíše o svém způsobu života - pojmenuje názvy měsíců a rozpozná je v slyšeném textu - pojmenuje pořadí věcí či událostí - přiřadí události ke konkrétnímu datu - rozpozná datum v slyšeném textu - vyhledá konkrétní informace v krátkém, čteném textu o způsobu slavení narozenin - rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu - zeptá se kamaráda na běžné záležitosti každodenního života a na stejné otázky stručně odpoví - pojmenuje domácí práce - sdělí, jak často dělá běžné domácí práce a zeptá se na totéž kamaráda	- gramatika: přítomný čas prostý, tvorba „ano/ne“ otázek a otázek pomocí tázacích zájmen, frekvenční příslovce, řadové číslovky - slovní zásoba: měsíce v roce, datum, domácí práce	Fy – měření času VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Typický rok ve Velké Británii“ na stránkách „Culture“ - psaní krátké úvahy na dané téma na konci lekce OSV – Poznávání lidí - zhotovení individuálních projektů – výpovědi o sobě na téma „Rok v mém životě“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení po opakování látky z předchozí lekce
Animals	- s vizuální oporou rozumí hlavní myšlenku krátkého čteného a slyšeného textu o školním výletě do ZOO - pojmenuje aktuální činnosti lidí a taky se na ně zeptá - pojmenuje exotická zvířata běžně viděná v ZOO - pojmenuje způsoby pohybu různých zvířat	- gramatika: přítomný čas průběhový, přítomný čas prostý vs průběhový, zájmena v předmětu - slovní zásoba: zvířata	Př – klasifikace zvířat EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Zvířata“ na stránkách „Culture“ - psaní krátké úvahy na

	- rozumí hlavní myšlenku čteného komiksového příběhu a porovná dané informace s informacemi v textu - simuluje telefonní rozhovor s kamarádem a zeptá se, co právě dělá - sdělí, která zvířata má rád a která nerad - vyhledá specifické informace v čteném popisu práce nějaké osoby - rozumí hlavním informacím čteného, populárně naučného textu – popisu zvířete a jeho způsobu života - rozumí hlavní myšlenku čtené bajky a změní její konec - sdělí, co musí v nejbližších dnech udělat		dané téma na konci lekce OSV – kreativita - zhotovení individuálních projektů – výpovědi o sobě na téma „Zvířata“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení po opakování látky z předchozí lekce
Holidays	- rozpozná v slyšeném textu jednotlivé mluvčí na základě poskytnutých dílčích informací - zeptá se kamaráda, kde byl v předešlých dnech a na stejnou otázku odpoví - rozumí hlavním informacím v neformálním textu – v osobním e-mailu - pojmenuje běžné dopravní prostředky a běžná místa, budovy a věci spojené s cestováním - rozumí hlavní informaci slyšeného vyprávění o prázdninách - sestaví charakter a způsob života neznámé osoby na základě dílčích informací o něm - pojmenuje dopad události na základě vizuální nápovědy - vyhledá informace o minulých událostech v krátkém čteném textu - popíše události o prázdninách v krátkém osobním dopise - rozumí hlavní myšlenku a hlavním bodům krátkého, komiksového příběhu a obsah děje zahraje	- gramatika: minulý čas slovesa „be“, minulý čas pravidelných sloves, minulý čas nepravidelných sloves - slovní zásoba: cestování o prázdninách, problémové situace o prázdninách	MUV – lidské vztahy - čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Prázdniny ve Velké Británii“ na stránkách „Culture“ - psaní krátké úvahy na dané téma na konci lekce OSV – poznávání lidí - zhotovení individuálních projektů – výpovědi o sobě na téma „Prázdniny“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení po opakování látky z předchozí lekce

	- zeptá se kamaráda, co dělal v uplynulých dnech nebo o prázdninách a na podobné otázky odpoví - rozliší v slyšeném textu jednotlivé mluvčí na základě informací, které o sobě sdělí		
Food	- pojmenuje běžné druhy potravin a nápojů - gramaticky správně sdělí, jaké jídlo a pití má v oblibě - rozliší v slyšeném textu, co si dávají jednotliví mluvčí k obědu - rozumí pojům v jídelníčku - simuluje situaci v běžné restauraci - pojmenuje pokrmy a potraviny, ze kterých se připraví - rozumí hlavní myšlence příběhu o lakotě a v textu vyhledá názvy daných potravin - sdělí obsah potravinových zásob podle obrázku - zapíše nákupní seznam podle slyšených informací - dramaticky předvede s kamarády přečtený příběh o lakotě - rozumí klíčovým bodům čteného komiksového příběhu - zeptá se na množství jídla a pití - označí množství jídla nebo pití pomocí porcí, balení nebo nádob - rozumí názvům kuchyňských nádob a nástrojů - rozumí čtenému i slyšenému popisu přípravy nějakého jídla - popíše postup přípravy jídla	- gramatika: počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, neurčitý člen a neurčitá zájmena, dotaz na množství, určitý/neurčitý člen, málo/několik - slovní zásoba: jídlo	Ze – jídla v různých zemích VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Čas jídla“ na stránkách „Culture“ - psaní krátké úvahy na dané téma na konci lekce - zhotovení individuálních projektů – výpovědi o sobě na téma „Jídlo“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení po opakování látky z předchozí lekce
The world	- pojmenuje běžné geografické útvary a stručně popíše jejich velikost - stručně charakterizuje svoje město/vesnici	- gramatika: otázky s tázacím zájmenem „jak“, 2. stupeň přídavných jmen, 3. stupeň přídavných jmen, přirovnání „tak ... jak/jako“	Ze – počasí v Evropě VMEGS – objevujeme Evropu a svět

	- rozumí krátkému populárně naučnému popisu geografických částí Velké Británie - pojmenuje různé druhy počasí - rozumí slyšenému popisu počasí v různou dobu - charakterizuje typické počasí ve své zemi - rozumí čtenému i slyšenému porovnání geografie a počasí vybraných oblastí - porovná mezi sebou vlastnosti, kvalitu či vzhled různých věcí - rozumí obsahu geografického kvizu a odpoví na jeho otázky - rozumí slyšeným odpovědím na otázky kvizu a porovná je se svými odpovědi - gramaticky správně vyjádří jedinečnost vlastnosti, kvality či vzhledu nějaké věci nebo osoby - porozumí otázkám vědomostního rébusu a vyhledá v něm potřebné informace - rozumí obsahu komiksového příběhu a vyhledá v jeho textu specifické informace - dramaticky ztvární obsah komiksového příběhu - přirovná vlastnosti, charakter nebo vzhled něčeho k typickým představitelům těchto kvalit (bílý jako sníh)	- slovní zásoba: geografické názvy a pojmenování, počasí, popisná přídavná jména	- čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „USA“ na stránkách „Culture“ - psaní krátké úvahy na dané téma na konci lekce MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - zhotovení individuálních projektů – výpovědi o sobě na téma „Země, ve které žiju“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení po opakování látky z předchozí lekce
Entertainment	- pojmenuje běžné typy TV pořadů - rozumí hlavní myšlence čteného i slyšeného rozhovoru mezi spolužáky o tom, co se chystají večer dělat - sestaví seznam svých oblíbených TV pořadů - zeptá se kamaráda, co zamýšlí v nejbližších chvílích dělat a na stejné otázky odpoví	- gramatika: vyjádření budoucnosti pomocí „going to“, přídavná jména, příslovce - slovní zásoba: typy TV programů, filmové žánry	Dě – řecké divadlo MUV – multikulturalita - čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Kino ve Velké Británii“ na stránkách „Culture“ - psaní krátké úvahy na dané téma na konci lekce

	- identifikuje hlavní postavy čteného, dobrodružného příběhu na obrázcích - chronologicky seřadí scény příběhu na základě porozumění čtenému textu - sestaví první půlku příběhu na základě klíčových bodů a porozumění jeho druhé části - pojmenuje filmové žánry a přiřadí k nim konkrétní příklady - porozumí hlavní pointě krátké, živé scény z filmového studia - gramaticky správně vyjádří, proč nemůže něco dělat a jaké povinnosti místo toho má a na totéž se zeptá kamaráda - porozumí zápletce, vyvrcholení a rozuzlení krátkého komiksového příběhu a dramaticky ho ztvární - navrhne kamarádům nebo svým příbuzným něco podniknout a na obdobné návrhy reaguje - rozpozná v slyšeném rozhovoru, co navrhuji mluvčí dělat a co nakonec podniknou		MV – tvorba mediálního sdělení - zhotovení individuálních projektů – výpovědí o sobě na téma „Oblíbená forma zábavy“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení po opakování látky z předchozí lekce
--	---	--	---

Projekty:

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Má vlast	
Make a project about your country. Draw a map of your country. Label the most important towns, the longest rivers, the highest mountain. Find some pictures of some interesting places. Put them round your map. Write a map of your country (about the towns, describe some of the interesting places).	EV – vztah člověka k prostředí VMEGS – objevujeme Evropu a svět
Jídlo a pití	
Make a project to tell some foreign visitors about food in your country. Write about these things: When do people usually eat their meals? What do they normally eat at each meal? Where do people buy their food? Write down your own favorite recipe. Illustrate your project with pictures of: kinds of food, shops and markets.	

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Introduction	- čtení (A2) pracuje se slovníkem - poslech (A2) – rozumí mluvenému textu a pracuje s ním - rozumí textu písně	- opakování: přítomný čas prostý; přítomný čas průběhový	
My life	- čtení (A2/B1) - rozumí textu o chlapci, který se přistěhoval; - mluvení – samostatný ústní projev (A2) – mluví o každodenních činnostech - hovoří o životě v minulosti	- gramatika: minulý čas prostý, ago; pravidelná a nepravidelná slovesa - slovní zásoba: život, životní události, rodina	
The future	- čtení (A2) – rozumí textu o hvězdných cestovatelích - mluvení – ústní interakce (A2); vede běžnou konverzaci - dokáže mluvit o své budoucnosti	- gramatika: „will“ pro budoucnost; „will“ pro okamžitá rozhodnutí; „going to“ - slovní zásoba: vesmír, místa; předložky místa	
Times and places	- čtení (A2) – rozumí textu o časových pásmech a textu o záplavách poslech (A2) - mluvení – samostatný ústní projev (A2) - tvoří otázky ohledně toho, co kdo dělal - hovoří o tom, co dělal o víkendu	- gramatika: minulý čas průběhový v oznamovací větě a v záporu - otázky a krátké odpovědi - minulý čas prostý x minulý čas průběhový - kolokace; - slovní zásoba: přírodní katastrofy, bydlení	
Cities	- čtení (A2) - rozumí textu o památkách ve městě - poslech (A2/B1) - rozumí vyprávění o krejčím - psaní (A2/B1) užívá zájmen v textu o různých lidech - mluvení – dokáže navigovat po městě	- gramatika: určitý a neurčitý člen; neurčitá zájmena, přítomný čas prostý pro budoucnost - slovní zásoba – město	
Experiences	- čtení (A2) - rozumí textu o sportu a ambicích; - mluvení – samostatný ústní projev (A2) - mluví o svých zážitcích	- gramatika: předpřítomný čas; „ever“, „never“ a „just“ - slovní zásoba: zážitky, odpad	MV – bezpečnost na internetu

What's up	- čtení (A2) – rozumí textu a dá krátké odstavce do správného pořadí - mluvení – samostatný ústní projev (A2)	- gramatika: modální slovesa „should“, „shouldn't“, „must“, „mustn't“, „don't have to“ - slovní zásoba – nemoci, úrazy; frázová slovesa	
-----------	--	--	--

Projekty:

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
O fiktivní rodině do televizního seriálu	
Create a fictional family for a TV soap opera. Invent a family. Draw a picture of the people, or make a collage from magazine pictures. Write a short paragraph about each person. Give this information: Name? Age? Where was he/she born? Early life? Jobs? Hobbies? Likes and dislikes?	OSV – komunikace
Prohlídka města	
Make a guided tour for some English-speaking visitors to your town. Work out a tour round your city to show the most interesting buildings, monuments, etc. Write a commentary for your tour. Point out the different places and say something about them. Present your tour as a guidebook, or a video.	MUV – lidské vztahy VMEGS – objevujeme Evropu a svět

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Introduction	- čtení (A2/B1) rozumí textu s obrázky - poslech (A2) – rozumí rozhovoru o tom, kdo má co rád	- gramatika: přítomné časy; - statická slovesa; - budoucnost s „will“ a „going to“	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO – formy participace občanů v politickém životě OSV – kooperace, kompetice VMEGS – objevujeme Evropu a svět MUV – multikulturalita, etnický původ MV – práce v realizačním týmu Čj, Ma, Vko, VkZ, Ze, Dě, UaV
Past and present	- čtení (A2) – rozumí textu popisujícímu minulé události; - mluvení – samostatný ústní projev (A2) – popis uplynulého víkendu	- gramatika: minulé čas prostý a minulé čas průběhový; „used to“; „too“ a „enough“ - slovní zásoba: materiály, složená podstatná jména, popis oblečení	
Fame and fortune	- čtení (A2/B1) - rozumí textu o kaskadérech - mluvení – ústní interakce (A2) - vede běžnou konverzaci; - hovoří o zkušenostech; umí vyjádřit souhlas	- gramatika: předpřítomný čas - předpřítomný čas x minulé čas prostý - „since“ a „for“ - tvoření podstatných a přídavných jmen - tázací dovětky	
Health and Safety	- čtení (B1) – rozumí radám o zdraví - poslech (A2) rozumí, co kdo říká o svém těle - mluvení – samostatný ústní projev (B1) – dokáže popsat osobu, pohovoří o zdraví	- gramatika: vztažná zájmena, modální slovesa „should“ a „might“; vztažné věty; krátké odpovědi - slovní zásoba: zdraví, části těla, problémy a jejich řešení	
Heroes	- psaní (A2) - čtení (A2) - rozumí textu v minulých časech mluvení - samostatný ústní projev (A2/B1) – dokáže popsat lidskou povahu	- gramatika: sloveso + - ing nebo infinitiv; vazba There 's someone/something.... - ing - slovní zásoba: přídavná jména s -ed a -ing	

Our environment	- čtení (A2) - porozumění textu o klimatických změnách; - mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1) - mluví o životním prostředí a vyjádří svůj názor na jeho stav - poslech – rozumí krátké nahrávce o problému týkajícího se životního prostředí	- gramatika: pasivum v přítomnosti a dalších časech - slovní zásoba: klima, životní prostředí	
Relationships	- čtení (A2/B1) – rozumí textu o přátelství - mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1) navrhuje činnosti a řešení, přesvědčuje ostatní	- gramatika: první podmínková věta - slovní zásoba: frázová slovesa	

Projekty:

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Výroba módního časopisu	
Make a fashion magazine. Describe modern fashions. What things are in and out of fashion? Find or draw pictures of clothes. Describe them.	
Biografie filmové, sportovní nebo popové hvězdy	
Write the biography of a pop, sports or film star. Collect some information about the person. Use the information to write a magazine article. You can write it as a text or as an interview. Illustrate your article with some pictures.	MV – tvorba mediálního sdělení MUV – multikulturalita

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Introduction	- čtení (B1) - rozumí textu o probíhajících aktivitách; - poslech (A2/B1) - mluvení – dokáže mluvit o svých zálibách	- gramatika: zjišťovací otázky - přítomný čas prostý - statická slovesa - slovní zásoba: sporty, každenní problémy	EV – vztah člověka k prostředí VDO – principy demokracie OSV – kooperace a kompetice VMEGS – jsme Evropané MUV – princip sociálního smíru a solidarity MV – práce v realizačním týmu Dě, Ze, Čj, Př, Rv, Ov
Problems	- čtení – rozumí psanému rozhovoru mezi teenagery; rozumí textu o šikaně - poslech – rozumí krátkému rozhovoru o šikaně	- gramatika: minulý čas prostý a průběhový - předpřítomný čas - člen určitý a neurčitý - slovní zásoba: vlastnosti, problémy	
The future	- čtení – rozumí textu o budoucnosti a ambicích; - mluvení – umí si domluvit schůzku a případně změnit čas - poslech – rozumí rozhovoru o změně schůzky	- gramatika: způsoby vyjadřování budoucnosti - první podmínková věta - časové předložky - slovní zásoba – povolání	
Risks	- čtení (B1) – živelné pohromy, skydiving - poslech (A2/B1) - rozumí informacím, které mluvčí podává - mluvení – samostatný ústní projev (B1) – dokáže mluvit o tom, co by zkusil/nezkusil - psaní (B1)	- gramatika: použití „would“ a „wouldn't“ - druhá podmínková věta; věta s vazbou „so....that“ - vztažná zájmena - slovní zásoba: varovné značky, lidské tělo	
Can I ask...?	- poslech (A2/B1) - rozumí rozhovoru - mluvení – ústní interakce (A2) – tvorba otázek; umí popsat lidský charakter - čtení – detektivní příběh	- gramatika: tvoření otázek; gerundia; frázová slovesa - slovní zásoba: média, charakteristika osobnosti	MV – práce v týmu, tvorba mediálního sdělení MV – práce v realizačním týmu EV – vztah člověka k prostředí VDO – principy demokracie

Buying and selling	- čtení (B1/B2) – neobvyklá místa k přespání - porozumí příběhu odehrávajícím se v obchodě - poslech – rozumí dialogu o dovolených - mluvení – samostatný ústní projev (A2) – je schopen si koupit jízdenku	- gramatika: pasivum; modální slovesa s pasivem; - předložky spojené s cestováním - slovní zásoba: cestování	
Protest	- čtení (A2/B1) rozumí textu o pracovních podmínkách - rozumí textu o situaci afroamerického obyvatelstva v minulém století; - mluvení – ústní interakce (B1)	- gramatika: nepřímá řeč; rozdíl mezi slovesem „tell“ a „say“ - nepřímé otázky - zdvořilostní otázky - slovní zásoba: město	MV – práce v realizačním týmu EV – vztah člověka k prostředí VMEGS – jsme Evropané

Projekty:

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Můj život	
Make a map of your life. Think about all the people and things that are important in your life. How do they affect your life? Do you like them or dislike them? Find photos or draw pictures of the people and things. Write paragraphs for the pictures.	OSV – komunikace
Problémy dnešní mládeže	
Write a survival guide for teenagers. Think of some problems that teenagers have (parents, school, friends, etc.). Describe the problems. Why do they occur? Give some examples to illustrate the problems. Write some advice for teenagers on how to survive the problems, and how to make their teenage years successful. Present your project as an information leaflet. Or you can make a video for young people.	OSV – komunikace

4.1.3 Vzdělávací obor – Další cizí jazyk

4.1.3.1 Vyučovací předmět – Německý jazyk

4.1.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk se vyučuje od 7. do 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Výuka probíhá převážně ve specializované jazykové učebně, která je vybavená nejmodernějšími pomůckami. Alternativně může výuka probíhat i v kmenové učebně.

Vzdělávání v předmětu Německý jazyk je zaměřené na chápání a správnou interpretaci slyšeného i čteného cizojazyčného textu, schopnost ústně i písemně komunikovat, seznámení s poznatky z reálií německy mluvících zemí a rozšiřování všeobecného kulturního obzoru a porozumění mezi národy v základní rovině.

Vyučovací předmět Německý jazyk prolíná svými tematickými okruhy tato průřezová témata: Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy ap.)
- učení se ve vztazích – tematicky, vnímat důležité a méně důležité výrazy
- práce s portfoliem – sebehodnocení – naučit se pod vedením učitele, autonomní učení – uvědomělost přípravy, protože budu CJ potřebovat, uvědomit si vlastní pokrok za určitou dobu (nejen ve srovnání s ostatními)
- projektové vyučování – plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe
- práce s chybou v NJ – chybu nechápat jako nedostatek, ale krok ke zlepšení
- transfer – schopnost aplikace z jedné situace do druhé (např. podobnost AJ – NJ), využití anglicko-německé učebnice
- pochopení systému gramatiky – systematizace, zařazení dalších jevů do systému
- využití a aplikace internacionalismů a anglikanismů
- rozvoj jednotlivých dovedností v NJ (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, mluvený projev atd.), využití v dalších jazycích, rozvoj jazykové paměti – cvičením zlepšujeme v NJ a tím pomáháme dalším jazykům

Kompetence k řešení problémů

- uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost jazyka
- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí – umět se zeptat na cestu, porozumět odpovědi (vyhledat si dopravní spoj v cizině i doma, zakoupení jízdenky v automatu, telefonování, ubytování, dovolená, lyžování atd.)
- vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- řešit úkoly v učebnici a pracovním sešitě podle zadání

- aplikace různých postupů získaných při jiných činnostech při řešení problémů v němčině
- situační hry, Rollenspiele – reálné i nereálné situace
- zpracování projektů – dlouhodobý úkol, problém – plánování řešení, týmová práce, příprava, využití znalostí reálií, využití medií, obhajoba, prezentace výsledků své práce
- pojmenování, definování problému, stanovení postupu, jak ho řešit, nalezení spolupracovníků, řešení, volba nejlepšího řešení

Kompetence komunikativní

- praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace)
- formulovat a vyjádřit myšlenku, sdělit ji tak, aby partner rozuměl
- rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému v učení
- transfer – využití podobnosti AJ – NJ
- jednoduchý nácvik struktury mluvených projevů – vyprávění, diskuze, referát, dialog ap. písemných projevů – e-mail, dopis, vzkaz, přání, jednoduchá žádost, formulář
- schopnost reakce na základní slyšené i psané – pokyny, povely, úkoly
- porozumění – poslech, čtení – tříbení jazykové paměti, vyhledání základní informace (Globalverstehen)
- jednoduchý srozumitelný popis situace, věci
- nonverbální komunikace – Mimik, Gestik, Körpersprache
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- chatování v rámci skupiny i jinde
- rozlišení soukromého rozhovoru, veřejné komunikace
- monologická cvičení – přednáška, popis, opis určitého výrazu, vyjádření názoru ap.
- dialogické situace – cvičné i v reálu
- pomoc partnerovi, který v komunikaci nebo v CJ není tak dobrý
- reakce, kontaktní situace při různých příležitostech

Kompetence sociální a personální

- uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- rozlišení a respektování rolí – vedoucí, účastník
- respektování jiného názoru při týmové práci
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- sociální kontakty při realizaci projektů s žáky z cizích zemí
- budování sebevědomí
- využití CJ jako jazyka komunikace při týmové práci
- pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
- sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv
- schopnost uplatnit se v kolektivu
- schopnost předání svých profitů ostatním, využití schopností každého jednotlivce při týmové práci (individuální přístup)
- výměna zkušeností

Kompetence občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
- tolerance odlišnosti – rasové, náboženské
- takt

- schopnost empatie
- dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- ochrana rodinných tradic, respekt k tradicím v jiných rodinách, skupinách
- respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium
- hrdost a vlastenectví
- kulturní chování, oblékání, mluva
- zdvořilost
- vztah k životnímu prostředí jako téma

Kompetence pracovní

- účelné využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač ap.)
- CJ jako prostředek komunikace při plnění úkolů
- práce se slovníkem
- vyhledání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektu ap.
- dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií
- formování pracovních návyků – vedení sešitu a slovníčku, domácích úkolů ap.
- schopnost pracovat ve dvojici, ve skupině, v týmu, na stanovištích
- hospodárné využívání pomůcek, sešitů, učebnic, pracovních sešitů
- práce s mapou, plánem, grafem, schématem
- práce na počítači, s internetem
- volby různých forem práce podle zadaných úkolů
- prezentace výsledků své práce, práce skupiny
- práce podle návodu
- orientace v učebnici, najít pomoc při práci
- organizovat dlouhodobé úkoly, plánování práce
- příprava na zkoušky – plánování jednotlivých dílčích částí, profesní růst
- hodnocení práce své a své skupiny – práce s portfoliem

4.1.3.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. STUPEŇ

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
První kontakt s němčinou	- rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova - vyslovuje a čte foneticky správně - umí pozdravit a rozloučit se - umí se zeptat osoby, jak se má - pojmenuje barvy - počítá do 1000 - je seznámen se základními informacemi o německy mluvících zemích	- základní výslovnostní návyky - internacionalismy - abeceda a hláskování - pozdravy - barvy - čísla do 1000 - německy mluvící země	Čj – pravopis, výslovnost M – jednoduché matematické počty OSV – komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
Představování	- umí představit sebe i jiné osoby - umí se zeptat na jméno, bydliště, věk a odkud osoba pochází - umí položit jednoduchou otázku - dokáže na jednoduchou otázku odpovědět - vyplní jednoduchý formulář - napíše o sobě několik informací	- představování - otázky a odpovědi na osobní údaje - vyplňování dotazníku - časování pravidelných sloves - časování slovesa <i>sein</i> - písemné sdělení o sobě a jiné osobě - názvy zemí a jazyky - časování slovesa <i>sprechen</i>	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí MUV – multikulturalita
Moje záliby	- vyjádří, co má a nemá rád, co rád a nerad dělá - vyjádří svůj názor	- záliby a volnočasové aktivity - hudba a hudební nástroje - sport - <i>gern/nicht gern</i> - zápor <i>nicht</i> - <i>Ich mag .../Ich mag nicht</i> - <i>Ich finde es</i> + přídavná jména (<i>cool, toll, super, blöd, schrecklich, ...</i>)	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí OSV – mezilidské vztahy

Moji přátelé	- rozumí krátkému jednoduchému textu - rozumí jednoduchým videonahrávkám a základním informacím v krátkých poslechových textech - jednoduše popíše kamarády a další osoby - umí o osobě sdělit základní osobní údaje a jejich zájmy	- pořádek slov ve větě: jednoduchá věta oznamovací, <i>Ja/Nein-Fragen, W-Fragen</i> - popis osob a jejich zájmy - přivlastňovací zájmena (<i>mein/meine, dein/deine</i>) - přivlastňování (-s)	MUV – kulturní difference MV – tvorba mediálního sdělení
Škola	- pojmenuje školní předměty a školní pomůcky - podá informace o své škole - popíše školní předměty, rozvrh hodin, učitele a své školní pomůcky - rozumí jednoduchým pokynům učitele - vede rozhovory o škole - rozlišuje tykání a vykání	- místnosti ve škole - člen určitý a neurčitý - školní předměty, rozvrh hodin - časové údaje (hodiny, dny v týdnu + předložky <i>um/am</i>) - aktivity během vyučování - nepřímý pořádek slov ve větě - časování slovesa <i>haben</i> - přivlastňování (-s /von) - školní pomůcky - člen určitý a neurčitý ve 4. pádě - zápor <i>kein</i> - množné číslo	OSV – sebepoznání a sebepojetí
Stravování	- vede rozhovory o jídle a stravování - popíše svůj jídelníček - vyjádří, co má rád a co mu chutná - objedná si jídlo a pití - zvládá jednoduchou konverzaci v obchodě a ve stravovacích zařízeních - požádá o informaci a poděkuje za ni - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - je seznámen se stravovacími zvyklostmi v něm. mluvících zemích	- jídlo a pití - rozhovory o jídle - <i>ich mag x ich möchte</i> - vazba <i>es gibt</i> + 4. pád - objednávka jídla - nakupování - časování nepravidelných sloves <i>essen a nehmen</i> - stravování a typická jídla v něm. mluvících zemích	MUV – kulturní difference

Projekt:

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Můj kamarád / Moje hvězda	
Popiš svého nejlepšího kamaráda nebo slavnou osobnost, kterou máš rád. Vytvoř koláž, do ní nalep nebo nakresli obrázky. K osobnosti napiš základní údaje (jméno, věk, odkud pochází, kde bydlí), co má a nemá rád.	OSV MV

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Rodina	- dokáže pojmenovat členy rodiny - mluví o své rodině, dokáže popsat rodinné vztahy - rozumí jednoduchým textům, vyhledá v nich požadovanou informaci - pojmenuje a popíše domácí zvířata	- rodina - přivlastňovací zájmena <i>mein/dein/sein/ihr</i> - osobní zájmena ve 4. pádu - popis rodiny - zvířata - sloveso <i>haben</i> - 4. pád podst. jmen (<i>einen/eine/ein</i>) - zápor <i>kein</i>	OSV – sebezpoznaní a sebezpojetí OSV – mezilidské vztahy
Povolání	- rozumí poslechovému textu nebo videonahrávce, vyhledá potřebné informace - rozumí jednoduchému rozhovoru a zapojí se do něj - vyjádří, co ho baví, co má a nemá rád - vyjádří, čím by chtěl být	- povolání - přechylování do ženského rodu - časování pravidelných sloves - časování nepravidelných sloves	OSV – sebezpoznaní a sebezpojetí
Bydlení	- mluví o bydlení - pojmenuje a popíše místnosti a vybavení domu - vyjádří, kde se něco nachází	- místnosti a nábytek - přídavná jména popisu - přivlastňovací zájmena <i>unser, euer</i> - příslovce místa - předložky místa se 3. pádem	OSV – sebezpoznaní a sebezpojetí
Činnosti během dne	- popíše svůj denní program, určuje časové údaje - vyjádří, které činnosti v domácnosti musí dělat - rozumí prosbám a povelům, dokáže je i sám vyjádřit - naplánuje nějaký program - domluví si schůzku, termín a místo setkání	- činnosti během dne, činnosti v domácnosti - slovesa s odlučitelnou předponou - části dne, hodiny - předložky k časovým údajům (<i>am/um</i>) - modální slovesa + infinitiv - rozkazovací způsob - <i>gehen in</i> + 4. pád - nepravidelná slovesa	OSV – mezilidské vztahy

Doprava	- přečte a vyhledá informace v jízdním řádu - vede rozhovory na přepážce, koupí si jízdenku - pojmenuje dopravní prostředky - vyjádří, jak často dopravní prostředky využívá	- doprava, dopravní prostředky - <i>fahren mit</i> + 3. pád - frekvenční příslovce	
Narozeniny	- porozumí informacím na pozvánce na oslavu - napíše jednoduchou pozvánku na narozeninovou oslavu - vyjádří, kolik je mu let a kdy má narozeniny - popřeje druhé osobě k narozeninám - vede rozhovory o dárcích - poděkuje za dárek nebo blahopřání - žádá o radu nebo ji dává	- oslava narozenin a dárky - dny v týdnu, měsíce, roční období, svátky - datum, řadové číslovky - časové předložky - vyjádření věku - osobní zájmena ve 4. pádu - předložka <i>für</i> + 4. pád	
Cestování	- popíše zážitky z dovolené nebo výletu - mluví o plánech na prázdniny, naplánuje dovolenou - pojmenuje názvy některých památek turistických míst - seznámí se s turisticky známými místy a slavnostmi v německy mluvících zemích - rozumí jednoduchým textům z časopisu, internetu nebo z cestovního průvodce - mluví o počasí, popíše rozdíly v ročních obdobích - rozumí předpovědi počasí	- préteritum <i>war, hatte</i> - pohled/e-mail z dovolené - památky, krajina a přírodní jevy - předložky místa se 3. a 4. pádem - počasí	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VMEGS – jsme Evropané MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Ve městě	- pojmenuje obchody a místa ve městě - porozumí jednoduchému popisu cesty - pracuje s mapou, umí cestu popsat - seznámí se se základními informacemi o městě Berlín - rozumí jednoduchým textům o památkách, čte v cestovních průvodcích	- obchody a místa ve městě - popis cesty - předložka <i>zu</i> + 3. pád - Berlín	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VMEGS – jsme Evropané

Oblečení	- pojmenuje oblečení - u sebe nebo u osoby popíše, co má na sobě - vede rozhovory v obchodě, nakoupí si oblečení - čte jednoduché texty o módě	- oblečení - popis oblečení - rozhovory v obchodě	
----------	---	---	--

Projekt:

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Můj dům / Můj byt	
Namaluj dům nebo byt, ve kterém žiješ. Popiš místnosti a svůj pokoj.	OSV MV

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Denní program, povinnosti a koníčky	- vypráví o průběhu svého dne o svých povinnostech, koníčcích a schopnostech - vysvětlí, co se smí a nesmí - požádá o něco	- aktivity dětí u nás a v jiných zemích - některá způsobová slovesa - časové údaje - zájmena - vysoká čísla - slovní zásoba – činnosti, koníčky	MUV – multikulturalita
Můj týden	- podá informace o své škole - dokáže udělat jednoduchý interview s osobností - čte plyně jednoduchý text a prokáže, že mu porozuměl - porozumí číselným údajům	- další způsobová slovesa - předložka <i>in</i> ve 4. pádě - zájmeno <i>man</i> - další předložky - slovní zásoba – rozvrh hodin, vyučování, volný čas, sport	MV – tvorba mediálního sdělení
U lékaře	- dokáže popsat svůj zdravotní problém - zvládne jednoduchý rozhovor s lékařem - popíše situaci, kde byl a co dělal	- slovní zásoba tělo a zdraví - vyjádření bolesti - popis zdravotních problémů - přivlastňovací zájmena - osobní zájmena ve 3. pádě - slovesa <i>haben, sein</i> v préteritu	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
Ve městě	- zvládá jednoduchou konverzaci v obchodech, na poště, na nádraží, ve vlaku - požádá o informaci a poděkuje za ni	- situace a rozhovory v obchodech, na poště, na nádraží, ve vlaku s odpovídající slovní zásobou - způsobová slovesa <i>ich will, ich möchte</i>	VMEGS – jsme Evropané
Roční období, počasí, oslavy, oblékání	- vyjádří, jaké je počasí - popíše oblečení na sobě i na ostatních osobách - popřeje ústně - napíše jednoduché blahopřání - jednoduše popíše určitou událost	- slovní zásoba příroda a počasí, tradice a zvyky, oblékání - zásady popisu - forma blahopřání – ústní i písemné - zájmena osobní a přivlastňovací - préteritum modálních sloves - množné číslo	MUV – etnický původ

Projekt:

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Moje plány	
Vytvoř vyprávění o tom, co bys chtěl jednou dělat, pro jaké povolání ses rozhodl a proč.	OSV – kreativita MV – tvorba mediálního sdělení

4.2 Vzdělávací oblast – Matematika a její aplikace

4.2.1 Vzdělávací obor – Matematika a její aplikace

4.2.1.1 Vyučovací předmět – Matematika

4.2.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu – I. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika poskytuje žákům vědomosti, dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů studia na středních školách. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

Poznatky a dovednosti získané v Matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Vyučovací předmět má časovou dotaci:

1. ročník – 4 hodiny týdně
2. ročník - 5 hodin týdně
3. ročník - 5 hodin týdně
4. ročník – 5 hodin týdně
5. ročník – 5 hodin týdně

Ve 2., 3., 4. a 5. ročníku byla posílána výuka z časové disponibilní dotace o jednu hodinu. Výuka probíhá ve kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci provádí početní výkony s přirozenými čísly, a to pamětně i písemně, při řešení složitějších úloh užívají racionálně kapesní kalkulátor
 - žáci čtou a užívají jednoduché statistické tabulky a diagramy
 - žáci užívají proměnnou, chápou její význam, řeší rovnice a nerovnice a užívají je při řešení úloh
 - žáci řeší numerické a geometrické úlohy, počítají obvody a obsahy rovinných obrazců, užívají základní vztahy mezi rovinnými obrazci (shodnost)
 - žáci se orientují v rovině a v prostoru, užívají soustavu souřadnic, chápou vztah mezi čísly a body

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší úlohy z praxe s užitím početních výkonů
- žák provádí odhady výsledků řešení a posuzuje jejich reálnost, provádí potřebné zaokrouhlení

Kompetence komunikativní

- učitel umožňuje žákům vyjadřovat své myšlenky a názory, dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozovat logické závěry z daných předpokladů

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, efektivně spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu
- aktivně se podílí na týmové práci
- žák přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů ve třídě

Kompetence občanská

- učitel umožňuje žákům na základě jasných kritérií hodnotit svoji činnost

Kompetence pracovní

- žák zdokonaluje grafický projev
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality
- učitel vede žáky k ověřování výsledků

Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

1) Obsahové vymezení

Matematika je předmět, který je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí.

Vzdělání v matematice je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů a matematických postupů a algoritmů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, rozvoj logického a kritického usuzování.

2) Časové vymezení

Matematika se vyučuje jako samostatný předmět po celou dobu docházky na základní škole. V 6., 7., 8. a 9. ročníku byla přidána jedna hodina z disponibilní časové dotace pro posílení tohoto prioritního předmětu.

Ročník	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	5	4	5	5

3) Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v učebně informatiky.

4) Formy a metody práce

Při hodinách matematiky jsou metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků (procvičování osvojených dovedností), na řešení problémů, na práci ve skupinách (řešení těžších úloh, projekty, přehledy algoritmů určité oblasti), počítařské soutěže, didaktické hry, využívání výukových programů – ICT, interaktivních tabulí, iPadů, zapojení talentovaných žáků do celostátních matematických soutěží.

5) Souvislost s ostatními předměty

Předmět Matematika je úzce spjat s ostatními předměty, jako je Fyzika, Zeměpis a Chemie.

Fyzika – převody jednotek, rovnice, matematický průměr, výpočty s racionálními čísly, poměr, slovní úlohy.

Zeměpis – měřítko mapy, výpočty: průměrné teploty, jednotky obsahu.

Chemie – řešení rovnic, převody jednotek, vyjádření neznámé ze vzorce.

Informatika – soubory dat, grafy MS Excel.

6) Průřezová témata

OSV – důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

EV, VMEGS – lze se jich dotknout ve slovních úlohách, srovnáních, při zpracovávání dat a grafů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

žáci

- osvojují si základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů

- vytvářejí si zásoby matematických nástrojů (pojmů, vztahů, metod řešení úloh)

- využívají prostředků výpočetní techniky

učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí žáci k řešení a závěrům pokud možno sami

- vede žáky k plánování postupů a úkolů

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií

- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě

Kompetence k řešení problému

žáci

- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků

- učí se zvolit správný postup při řešení reálných problémů

učitel

- pracuje s chybami žáka jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení

- vede žáky k ověřování výsledků

- nabízí žákům více cest ke stejnému cíli

Kompetence komunikativní

žáci

- zdůvodňují matematické postupy, myšlenky a názory v logickém sledu

- komunikují na odpovídající úrovni

učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

učitel

- pokud to jde, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

žáci

- zdokonalují si grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

4.2.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. STUPEŇ

1. období (1. – 3. ročník)

1. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Číslo a početní operace – obor přirozených čísel 0-10	- spočítá prvky daného konkrétního souboru 10 /20/ - vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků, porovnává čísla a soubory prvků - přečte a запиše čísla 0–20, sčítá a odčítá - používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0–20 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0–20 bez přechodu desítky - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n - má více (méně) v probíraném oboru	- názorný návod k učivu o přirozených číslech, posloupnost, napočítávání - porovnání, číselná osa - čtení a psaní čísel 0-6, geometrické tvary, znaménka <, >, =; - názorné zavedení sčítání a odčítání do 6, slovní úlohy; - numerace čísel 7–10, sčítání a odčítání čísel 7–10 - postupná automatizace těchto spojů	
Orientace v prostoru	- orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, vpřed, za) - rozeznává geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, krychle, kvádr, válec	- jednoduché slovní úlohy - geometrie – geometrické tvary – válec, koule, krychle, kvádr a jehlan	
Číslo a početní operace – obor přirozených čísel 0–20	viz 0–10	- obor čísel do 20, numerace - sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky - sčítání a odčítání s přechodem desítky - opakování	

2. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Číslo a početní operace – obor přirozených 0-20 s přechodem desítky	- sčítá a odčítá do 20 s přechodem desítky	- sčítání a odčítání v oboru čísel do 20 s přechodem desítky	
Základní geometrické tvary	- opakování geometrických tvarů	- základní geometrické tvary – poznávání	
Lomená čára	- kreslí lomenou čáru	- lomená čára uzavřená a otevřená – poznávání, vytváření, délka lomené čáry	
Rýsování úseček a jejich porovnání	- kreslí křivé a rovné čáry - odhadne délku úsečky na decimetry, centimetry	- porovnávání úseček, rýsování úseček, délka úsečky, shodnost úseček	
Číselný obor 0-100 – sčítání a odčítání	- spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 - vytvoří konkrétní soubor s počtem prvků do 100 - porovnává čísla do 100	- numerace v oboru do 100 bez přechodu desítky	
	- orientuje se na číselné ose - sčítá a odčítá do 100, používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100 - řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 100 - řeší slovní úlohy typu o n - více (méně) v oboru do 100	- numerace v oboru do 100 s přechodem desítky	
Zaokrouhlování	- zaokrouhlí dané číslo na desítky	- zaokrouhlování na desítky	
Měření úseček	- měří délku úsečky na centimetry	- jednotky délky, měření v centimetrech - počítání se závorkami	
Tělesa	- poznává geometrická tělesa v praxi; vymodeluje tělesa (např. krychli, kvádr)	- tělesa, měření hran	
Orientace v čase	- zná časové jednotky hodina, minuta, sekunda - čte časové údaje na různých typech hodin	- orientace v čase – hodiny, digitální čas	

Násobení a dělení přirozených čísel v oboru přirozených čísel 0–50	- umí spoje násobílek 2, 3, 4, 5 dělit v oboru těchto násobílek; - užívá násobení a dělení v praktických situacích; - řeší slovní úlohy na násobení a dělení; - užívá závorky; - řeší slovní úlohy typu $n - \text{krát více (méně)}$	- vyvození operace násobení a dělení, práce ve čtvercové síti; - násobení 0, 1, 2, 3, 4, 5	
--	--	---	--

3. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Opakování	- opakuje učivo z 2. ročníku	- opakování: sčítání a odečítání do 100, násobení a dělení do 50	
Sudé, liché číslo	- poznává sudá a lichá čísla	- sudé a liché číslo - násobení a dělení – opakování	
Násobilka 6–10	- automaticky užívá spoje všech násobílek; - čte a sestavuje tabulky násobků; - užívá tabulkové zápisy v praxi; - užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh; - řeší slovní úlohy typu n - krát více (méně)	- násobení číslem 6 - dělení číslem 6 - násobení číslem 7 - dělení číslem 7 - násobení číslem 8 - dělení číslem 8 - násobení číslem 9 - dělení číslem 9 - násobení číslem 10 - dělení číslem 10	
Rovinné obrazce	- opakuje geometrické útvary; - sestrojí mnohoúhelníky	- geometrie – trojúhelníky, čtyřúhelníky, čtverce, mnohoúhelníky	
Sčítání a odčítání dvojčiferných čísel 0-100	- sčítá dvojčiferná čísla bez přechodu přes základ	- sčítání dvojčiferných čísel bez přechodu přes základ	
	- odčítá dvojčiferná čísla bez přechodu přes základ	- odčítání dvojčiferných čísel bez přechodu přes základ	
	- sčítá dvojčiferná čísla s přechodem přes základ	- sčítání dvojčiferných čísel s přechodem přes základ	
	- odčítá dvojčiferná čísla s přechodem přes základ	- odčítání dvojčiferných čísel s přechodem přes základ	
Souměrnost	- rýsuje obrazce osově souměrné	- souměrnost	
Písemné sčítání a odčítání do 100	- písemně sčítá a odčítá dvě dvojčiferná čísla	- písemné sčítání a odečítání do 100 - slovní úlohy	
Zaokrouhlování	- opakování zaokrouhlování čísel na 10	- zaokrouhlování čísel na desítky	
Přímka a úsečka	- označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - měří délku úsečky na mm - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky mm	- geometrie – přímka, úsečka	

Sčítání a odčítání v oboru 1000	- čte a píše trojčíferná čísla - vytvoří konkrétní soubor s počtem prvků 1000 - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose - porovnává čísla do 1000 - používá sčítání a odčítání v daném oboru při řešení praktických úloh	- sčítání a odečítání v oboru do 1000	
Konstrukce trojúhelníka	- umí sestavit trojúhelník za pomoci kružítka	- konstrukce trojúhelníka	
Násobení a dělení do 1000	- násobí a dělí trojčíferného čísla jednocíferným, typ příkladu 330×3 , $930:3$	- násobení a dělení do 1000	
	- násobí a dělí čísla 10, 100	- násobení a dělení čísla 10 a 100	
Kruh, kružnice	- sestaví kruh a kružnici	- geometrie – kruh, kružnice	
Násobení celými desítkami	- násobí čísla - 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90	- násobení celými desítkami, stovkami	
Jednotky délky	- převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10; - provádí odhad délky, vzdálenosti	- jednotky délky	
Polopřímka	- určuje a sestavuje polopřímky	- geometrie – polopřímka	
Dělení se zbytkem	- určování neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech	- dělení se zbytkem	
Zaokrouhlování na 100	- zaokrouhluje dané číslo na 100	- zaokrouhlování na 100	
Obvod trojúhelníka	- určí obvod jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran	- geometrie – obvod trojúhelníka	
Násobení jednocíferných a dvojcíferných čísel s jednou desítkou	- násobí jednocíferná a dvojcíferná čísla jednou desítkou	- násobení jednocíferných a dvojcíferných čísel s jednou desítkou	
Dělení dvojcíferných čísel jednocífernými	- dělí dvojcíferné číslo jednocíferným mimo obor násobitel	- dělení dvojcíferných čísel jednocífernými	

2. období (4. – 5. ročník)

4. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Číslo a početní operace	- zaokrouhluje přirozená čísla - provádí odhady - kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- numerace do 1000 - zaokrouhlování - sčítání a odčítání - násobení a dělení - slovní úlohy	
	- porovnává a zaokrouhluje velká čísla do milionu - orientuje se na číselné ose - provádí početní operace s velkými čísly - užívá polohové vztahy hned před, hned za	- velká čísla, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - porovnávání, zaokrouhlování - sčítání a odčítání - násobení a dělení - slovní úlohy - číselný odhad, kontrola výsledku	ČaS
	- řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace	- písemné násobení jednociferným a víceciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem	
	- seznámí se s jednoduchými rovnicemi a nerovnicemi	- rovnice a nerovnice	
	- snaží se číst a zapisovat jednoduchá čísla římskými číslicemi a naopak	- římské číslice	
	- seznámí se s pojmem zlomek, jmenovatel a činitel	- zlomky	
Geometrie v rovině a v prostoru	- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, - užívá jednoduché konstrukce - graficky sčítá a odčítá úsečky - rozlišuje pojmy rovnoběžka, různoběžka, kolmice	- základy rýsování - druhy čar - bod, úsečka, přímka rovnoběžky, různoběžky, kolmice - střed a osa úsečky - čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice - popis rovinného útvaru	

	- určí obvod a obsah obrazce pomocí čtvercové sítě - převádí jednotky délky	- základní rovinné útvary; - čtverec, obdélník, kružnice - obvod a obsah čtverce a obdélníku	Vv
	- seznámí se se základními útvary v prostoru	- tělesa – kvádr, krychle, jehlan, koule, válec	

5. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Číslo a početní operace	- určuje číselné řady - porovnává a zaokrouhluje velká čísla - orientuje se na číselné ose - provádí početní operace s velkými čísly	- velká čísla - porovnávání zaokrouhlování - sčítání a odčítání - násobení a dělení - dělení dvojciferným dělitelem	
	- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- řešení úloh a provádění; zkoušky výpočtu - úlohy s užitím závorek - sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek	
	- převádí desetinný zlomek na desetinné číslo a naopak - zapisuje smíšené číslo jako zlomek a naopak - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	- zlomky - desetinný zlomek - smíšené číslo - porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	
	- určuje číselné řady - zapisuje desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - řeší slovní úlohy s desetinnými čísly	- desetinná čísla - zápis desetinného čísla - desetinný zlomek - porovnávání - zaokrouhlování - sčítání a odčítání - násobení a dělení 10, 100 - násobení a dělení desetinného čísla číslem přirozeným	ČaS
Závislosti, vztahy a práce s daty	- sestavuje jednoduché tabulky a grafy - vyhledává, sbírá a třídí data	- přímá úměrnost - průměrná rychlost - slovní úlohy - jednoduché statistiky	
	- počítá jednoduché slovní úlohy	- aritmetický průměr	
	- řeší jednoduché rovnice a nerovnice	- rovnice a nerovnice	
Geometrie v rovině a v prostoru	- používá základní jednotky obsahu bez vzájemného převádění	- jednotky délky, hmotnosti, obsahu - obsah obrazce ve čtvercové síti	
	- sestrojí rovnoběžky a kolmice - narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici	- základy rýsování - základní geometrické útvary - vzájemná poloha přímek	Vv

	- sestrojí čtverec a obdélník podle zadání - seznámí se s pojmem úhlopříčka - určí obvod a obsah čtverce a obdélníku - používá základní jednotky délky a obsahu	- čtverec a obdélník – konstrukce - úhlopříčky - obvod a obsah, porovnání - obvod a obsah složitějších obrazců	
	- sestrojí pravoúhlý trojúhelník - rozlišuje pojmy přepona a odvěsny - vypočítá obvod trojúhelníku - určí délku lomené čáry graficky i měřením	- trojúhelník – trojúhelníková nerovnost - pravoúhlý trojúhelník - obvod trojúhelníku	
	- rozpozná jednoduché osově souměrné útvary - určí osy souměrnosti pomocí překládání papíru	- osová souměrnost - osově souměrné útvary	Vv
	- pozná základní prostorové útvary - s pomocí počítá povrch kvádru a krychle - ve čtvercové síti znázorní síť těles	- tělesa – krychle, kvádr - povrch	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	- vyhledává v textu úlohy, potřebné údaje a vztahy - volí vhodné postupy pro řešení úlohy - vyhodnotí výsledek úlohy	- jednoduché praktické slovní úlohy a problémy	

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Aritmetika (číslo a proměnná)	- provádí početní operace v oboru kladných racionálních čísel	- desetinná čísla a operace s nimi - převody jednotek - zlomky (rozšiřování, krácení)	Fy – převody jednotek
	- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	- jednoduché slovní úlohy - zaokrouhlování desetinných čísel	
	- užívá různé způsoby množstevního vyjádření vztahu celek – část	- zlomek - desetinná čísla	
	- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel	
	- analyzuje a řeší jednoduché problémy; - modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru kladných racionálních čísel	- jednoduché rovnice - slovní úlohy	
	- provádí početní operace v oboru celých čísel	- celá čísla a operace s nimi, číselná osa	
	- začíná užívat způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část zlomkem	- desetinné zlomky, krácení a rozšiřování zlomků, smíšené číslo	
Geometrie	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar	- osová souměrnost	
	- využívá polohové a měřitelné vlastnosti základních rovinných útvárů při řešení jednoduchých praktických problémů	- trojúhelník - těžnice a výšky - kružnice opsaná a vepsaná	
	- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- kvádr, krychle	
	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- krychle a kvádr - jednotky objemu (převody)	

	- načrtne a sestrojí síť základních těles	- krychle a kvádr	
	- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- krychle a kvádr (volné rovnoběžné promítání)	
	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- slovní úlohy	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Aritmetika (číslo a proměnná)	- provádí početní operace v oboru racionálních čísel, - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, desetinným číslem)	- zlomky - desetinná čísla	Fy, Che – numerické výpočty
	- využívá účelně kalkulátor	- procenta	Che – koncentrace
	- řeší aplikační úlohy na procenta	- procenta (počet procent, procentová část, základ)	
	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, - modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- slovní úlohy (procenta, trojčlenka)	Che – výpočty pomocí trojčlenky
	- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část	- poměr	Fy – vztahy mezi veličinami
	- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem	- poměr - úměrnost (trojčlenka)	Ze – měřítko plánu a mapy
	- pracuje s měřítky map a plánů	- měřítko plánu a mapy	
	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	- rovnice - závislosti a vztahy	
	- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- celá čísla	Ze – výpočet průměrné teploty
	- určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	- procenta; - trojčlenka	
Závislosti, vztahy a práce s daty	- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- úměrnost – přímá, nepřímá (rovnice, tabulka, graf)	
Geometrie	- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- čtyřúhelníky - typy čtyřúhelníků - vlastnosti základních rovinných útvarů (úhlopříčky, úhly, souměrnost)	
	- odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	- trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník	
	- načrtne a sestrojí rovinné útvary	- načrt, popis konstrukce, konstrukce, počet řešení (trojúhelník, čtyřúhelník)	

	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- osová a středová souměrnost; - osa souměrnosti a střed souměrnosti rovinného útvaru	
	- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	- věty o shodnosti trojúhelníků	
	- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- kolmý hranol (hrana, stěna, vrchol, podstava)	
	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- kolmé hranoly	
	- načrtne a sestrojí síť základních těles	- kolmé hranoly (síť, plášť, podstava)	
	- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- kolmé hranoly (volné rovnoběžné promítání)	
	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- složitější konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků (výška, těžnice, kružnice opsaná)	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Algebra a aritmetika	- provádí početní operace v oboru reálných čísel	- reálná čísla - operace se zlomky a desetinnými čísly - rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - absolutní hodnota celého čísla	
	- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- číselné výrazy - mocniny - odmocniny	Fy – zápis jednotek fyzikálních veličin
	- využívá účelně kalkulačku	- Pythagorova věta a její užití - kružnice, kruh - obtížnější matematické výpočty	
	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; - určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- mnohočleny - úpravy výrazů - hodnota výrazu - užití vzorců - sestavení číselného výrazu podle slovního zadání	
	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- rovnice (rozšiřující učivo – zavedení ekvivalentní úpravy umocňování a odmocňování) - počet řešení, ověření, zda řešení patří do zadaného číselného oboru	
	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru reálných čísel	- slovní úlohy	Fy – vztahy mezi veličinami
Statistika; závislosti, vztahy a práce s daty	- Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- tabulka, diagram, graf; - četnost, aritmetický průměr	
	- porovnává soubory dat	- porovnání – tabulka, graf, diagram	Inf – MS Excel (graf)

Geometrie v rovině a prostoru	- zdůvodňuje a využívá polohové a měřitelné vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - využívá potřebnou matematickou symboliku	- náčrt, schéma, model - využití Pythagorovy věty, trojúhelníkové nerovnosti, vzdálenost bodu od přímky apod. - Thaletova kružnice - tečny ke kružnici	
	- načrtne a sestrojí rovinné útvary	- kružnice, kruh	
	- odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	- kruh	
	- určuje a charakterizuje základní tělesa a analyzuje jejich vlastnosti	- hranoly (stěnová a tělesová úhlopříčka) a válec	
	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- válec	
	- načrtne a sestrojí síť základních těles	- válec (síť, plášť, podstava)	
	- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- válec (volné rovnoběžné promítání)	
	- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Algebra a algebra	- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, - využívá účelně kalkulačku	- kalkulačka, její funkce a využití při výpočtech	
	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním, provádí početní operace s lomenými výrazy	- rozklady mnohočlenů - lomené výrazy a početní operace s nimi	
	- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- operace se zlomky a desetinnými čísly - vlastnosti matematických operací (komutativnost, asociativnost, distributivnost)	
	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- rovnice s neznámou ve jmenovateli - soustavy rovnic	Fy, Che
	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru reálných čísel	- slovní úlohy řešené pomocí rovnice nebo soustavy rovnic	
	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- slovní úlohy, analýza textu, diskuse o počtu řešení	
Závislosti, vztahy a práce s daty	- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- pojem funkce (tabulka, rovnice)	
	- porovnává soubory dat	- lineární funkce	
	- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí nebo grafem	- ryze kvadratická funkce; lineární funkce - funkční závislost, tvorba grafu podle tabulky či rovnice - přiřazení rovnice ke grafu (tabulce) a naopak	
	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- řešení úloh s využitím funkčních vztahů; - vyjádření výsledku v kontextu reálné situace	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Geometrie v rovině a prostoru	- zdůvodňuje a využívá polohové a měřitelné vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - využívá potřebnou matematickou symboliku	- množiny bodů dané vlastnosti	
	- využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice	
	- využívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- podobnost, koeficient podobnosti - shodnost	
	- určuje a charakterizuje základní tělesa a analyzuje jejich vlastnosti	- jehlan, kužel, koule - půdorys, nárys	
	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- kužel, jehlan, koule	
	- načrtne a sestrojí síť základních těles	- kužel, jehlan (síť, plášť, podstava)	
	- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- kužel, jehlan (volné rovnoběžné promítání)	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- slovní úlohy	
	- řeší úlohy na prostorovou představivost, - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		

4.3 Vzdělávací oblast – Informatika

4.3.1 Vzdělávací obor – Informatika

4.3.1.1 Vyučovací předmět – Informatika

4.3.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ve 3. – 9. ročníku je vzdělávací oblast realizována prostřednictvím předmětu informatika. Předmět je realizován ve 3. a 9. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Předmět probíhá v učebně informatiky. Třídy jsou na výuku buďto rozděleny do dvou skupin nebo vyučovány jako celek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitost apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

4.3.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. STUPEŇ

1. období (1. – 3. ročník)

3. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Základy práce s počítačem	- získává správné návyky při práci s výpočetní technikou - respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady - učí se ovládat základní funkce počítače - orientuje se na české klávesnici	- přihlášení do školní počítačové sítě - správné vypnutí počítače - seznámení se zdravotními riziky spojenými s využíváním výpočetní techniky - ovládání myši - použití významných kláves - nácvik základní orientace na klávesnici - orientace v nabídce Start	
Zpracování a využití informací	- s použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek v grafickém editoru a uložit jej	- spuštění/vypnutí grafického editoru - základní funkce grafického editoru	OSV – Kreativita
Zpracování a využití informací	- pracuje s textem v textovém editoru	- psaní slov na klávesnici - základní funkce textového editoru	
Úvod do kódování a šifrování dat a informací	- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text	- piktogramy, emodži - kód	

2. období (4. – 5. ročník)

4. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Základy práce s počítačem	- získává správné návyky při práci s výpočetní technikou - respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady - učí se ovládat základní funkce počítače - orientuje se na české klávesnici	- přihlášení do školní počítačové sítě - správné vypnutí počítače - seznámení se zdravotními riziky spojenými s využíváním výpočetní techniky - ovládání myši - použití významných kláves - nácvik základní orientace na klávesnici - orientace v nabídce Start	
Základy práce s počítačem	- vytvoří obrázek - napíše krátký text	- základní funkce grafického editoru - základní funkce textového editoru	
Kódování a šifrování dat a informací	- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text	- piktogramy, emodži - kód - šifra	
Práce se složkami a soubory	- orientuje se ve struktuře složek - dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor; - dokáže soubor nebo složku přejmenovat, zkopírovat či přesunout, případně odstranit	- práce se složkami a soubory - složka a soubor	

5. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Základy práce s počítačem	- vysvětlí význam pojmů hardware a software - pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače	- hardware, software	
Grafický editor	- vytvoří obrázek, uloží jej, dokáže jej otevřít pro změny a změněný pak znovu uložit	- základní funkce grafického editoru, ukládání obrázku do souboru	OSV – Kreativita
Textový editor	- edituje digitální text, dodržuje základní typografická pravidla	- základní funkce textového editoru, základní typografická pravidla	
Internet	- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - napíše e-mail a dodržuje e-mailovou etiketu	- webový prohlížeč, vyhledávač - elektronická pošta - e-mailová etiketa	
Práce se složkami a soubory	- vytvoří složku a pracuje s ní - určí typ některých souborů podle jejich přípony	- složka a soubor - přípony souborů	

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Základy práce s PC	- získává správné návyky při práci s výpočetní technikou - učí se ovládat základní funkce počítače - ovládá operační systém Windows	- operační systém Windows	
Počítač	- pozná, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače a vysvětlí jejich funkci a umí s nimi pracovat tak, aby neporušoval zákony o duševním vlastnictví	- hardware: obsah PC - typy PC - externí zařízení - záznamová média	
	- uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit	- vývoj počítačů od prvního po současnost	
Textové editory	- v textovém editoru ovládá základní úpravy textu a práci s obrázky	- formátování textu a práce s obrázky	
Internet	- dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, odpovědět na došlou zprávu pomocí funkce odpověď a poslat kopii došlé zprávy někomu dalšímu pomocí funkce poslat jinému - umí pracovat s přílohami emailu	- e-mail	OSV – Komunikace (pravidla komunikace)
	- na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu, uložit ji, příp. uložit pouze obrázek	- internet a webové prohlížeče	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů)

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Ochrana před viry	- umí chránit PC před viry	- počítačový virus - antivirové programy	
Textové editory	- dokáže vytvořit tabulku, upravit její vzhled, vyplnit ji daty (text, čísla) nebo obrázky	- tabulky v textových editorech	OSV – Kreativita UaK – např. tvorba plakátů, přání apod.
Internet	- na webu dokáže vyhledat informace pro praktický život i zábavu	- internet, dopravní spojení	
	- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- práce s internetovými zdroji	
Prezentační programy	- dokáže vytvořit jednoduchou prezentaci	- PowerPoint/prezentace Google	

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Údržba ve Windows	- získává správné návyky při práci s výpočetní technikou - ovládá operační systém Windows	- údržba ve Windows	
Textové editory	- dokáže v textovém editoru používat automatické tvary a vektorovou grafiku	Word - automatické tvary - vektorová grafika	UaK
	- v textovém editoru dokáže vytvořit jídelní lístek	Word - samostatná práce - jídelní lístek obsahující automatické tvary	
Tabulkové procesory	- dokáže v tabulkovém procesu vytvořit jednoduchou tabulku	Excel - úvodní seznámení s programem - editace dat v buňce - buňky, přesun, kopie - řádek, sloupec – vložit, odstranit - posloupnosti a řady - uspořádání dat - jednoduché vzorce	
Skener	- dokáže naskenovat obrázek - umí upravit digitální fotografii	- druhy skenerů - postup při skenování	
Počítačová grafika	- umí upravovat fotografie a pracovat s vektorovými obrázky v základním režimu	- např. SW Fotofiltr, Picture Manager, Zoner Photostudio, Zoner Callisto	
Internet	- na webu dokáže vyhledat a používat internetová rádia a televize	- rozhlasové vysílání - televizní vysílání	
Prezentační programy	- dokáže vytvořit prezentaci s obrázky a zvuky pomocí prezentačních programů	PowerPoint - samostatná práce (prezentace na dané téma)	

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Komprimace, dekomprimace dat	- získává správné návyky při práci s výpočetní technikou	- komprimace, dekomprimace dat - ZIP a RAR	
Internet a Word	- vyhledá na internetu informace o své budoucí škole, použije alespoň dva zdroje a porovnává s tištěnými materiály a informacemi náborářů	Internet a Word - samostatná práce	
Excel	- dokáže v Excelu vytvořit tabulku a graf	Excel - formátování - vzorce - grafy	Ma – jednoduché početní operace, grafické znázorňování hodnot
	- dokáže v Excelu vyhodnotit atletickou soutěž	Excel - samostatná práce	
Počítačová grafika	- umí upravovat fotografie pomocí pokročilejších funkcí a využívat vektorové obrázky	- např. Zoner Photostudio, Zoner Callisto	
Programy k přehrávání hudby a filmů	- umí na PC přehrát hudbu nebo film, a přitom respektuje autorská práva	- program k přehrávání hudby a filmů (Mediaplayer atd.)	
Nakupování na internetu	- seznámí se s možností nákupu v internetových obchodech, porovnává výhodnost nákupu	- nejznámější internetové obchody	
Práce s videem	- upraví videonahrávku a uloží ji nebo publikuje na internetu	- Youtube - Windows Movie Maker - PowerPoint	
Publikování na internetu	- umí publikovat text, obrázky a video na internet - chápe způsob vytváření internetových stránek	- např. blog.cz, youtube.cz, rajce.net, picasa apod.	
Novinky v oblasti IT	- seznamuje se s novými trendy a technologiemi	- sociální sítě – výhody a nevýhody - nový HW	

4.4 Vzdělávací oblast – Člověk a jeho svět

4.4.1 Vzdělávací obor – Člověk a jeho svět

4.4.1.1 Vyučovací předmět – Já a svět

4.4.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Já a svět uvádí žáky do prostředí školy a školního řádu. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků. Dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb.

Předkládá žákům nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Učivo se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Otevírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi ze života v rodině, z činností mimo školu, z předškolní výchovy.

Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí – k lidem, lidským výtvorům, přírodním jevům. Přemýšlejí o nich a chrání je. Učí je jednat v obvyklých i méně obvyklých situacích (včetně situací ohrožení).

Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů.

Osvojování učiva vyučovacího předmětu Já a svět je založeno především na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznávání, osvojování potřebných vědomostí a dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu. Základem je pozorování názorných pomůcek, přírody a činnosti lidí, pojmenování a porovnávání skutečnosti, její zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich napodobování a rozvíjení v modelových hrách, řešení modelových situací, výměna zkušeností a zážitků žáků apod.

Výuka probíhá v kmenových třídách, ale lze ji dle osobního uvážení vyučujícího zpestřit vycházkami a výchovně-vzdělávacími programy ekologického centra Šípek a DDM.

Časová dotace vyučovacího předmětu v 1. – 3. ročníku je 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel nabízí žákům řadu aktivačních metod k osvojení základních dovedností a návyků potřebných pro plnění vzdělávacích i jiných povinností a úkolů, pro snadnou a bezkonfliktní komunikaci s okolím, pro ochranu svého zdraví a bezpečnosti i pro příjemný odpočinek a naplnění volného času
- žáci se orientují v problematice peněz a cen

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k osvojování schopnosti vnímat sledovat život kolem sebe, orientovat se v něm, chápat ho jako určité uspořádání skutečností, které na sebe navazují nebo se ovlivňují a které pro ně mohou být příznivé a rozvíjející, ale i omezující

Kompetence komunikativní

- učitel podporuje žáky, aby se naučili vyjadřovat své vlastní názory v přiměřené lidské komunikaci a respektovat názory druhých

Kompetence sociální a personální

- učitel se zaměřuje na to, aby žáci chápali význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti a dávali přednost činnostem postavených na těchto vztazích

Kompetence občanské

- učitel vede žáky, aby si osvojili potřebné základní vědomosti o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, rodině a životě v nejbližším okolí, o činnostech a výtvorech lidí, o vztazích mezi lidmi, vztazích člověka k přírodě a ke zdraví, orientovali se v potřebných souvislostech samostatně nebo za pomoci dospělých je využívali v každodenním životě
- žáci jsou vedeni k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- žáci poznávají podstatu zdraví a příčin jeho ohrožení, vznik nemocí a úrazů a jejich předcházení

Kompetence pracovní

- učitel podporuje žáky, aby využívali svých znalostí a zkušeností získaných z některých témat v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání

4.4.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. STUPEŇ

1. období (1. – 3. ročník)

1. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Jsem školák	- orientuje se ve škole a v blízkém okolí školy	- školák	OSV
	- podílí se na příznivé atmosféře ve třídě	- třída	
	- dochází bezpečně nejkratší cestou do školy a zpět	- škola a okolí - riziková místa a situace	
	- ví, že i ve škole jsou místa, kde může docházet k úrazům a chová se tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho zdraví - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času	- vhodné chování	
Podzim	- popíše proměny přírody v příslušném ročním období	- příroda na podzim	
Moje rodina	- rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy - charakterizuje rozdělení rolí v rodině, pojmenovává základní povinnosti a úkoly členů rodiny - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rodina – členové rodiny	
	- projevuje radost ze zdařilých rodinných akcí a událostí, umí o nich vyprávět, znázorňuje je kresbou, dramatickou scénkou apod.	- rodina – život v rodině	
Zima	- popíše proměny přírody v příslušném ročním období	- přichází zima	

Člověk a jeho zdraví	- uplatňuje základní návyky osobní hygieny - chápe, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb má velký význam pro zdraví člověka - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - zvládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- člověk	
Jaro	- popíše proměny přírody v příslušném ročním období	- příroda na jaře	
Lidé a čas	- orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti; - pojmenovává názvy dnů, měsíců, ročních období	- lidé a čas	
Práce a volný čas	- rozlišuje různé pracovní činnosti, uvědomuje si jejich význam, váží si výsledků své práce, ale i práce druhých; - pozná české mince a bankovky, uvede příklad využití platební karty; - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu; - chápe význam pohybových činností pro zdraví a odpočinek; - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času	- práce a volný čas	
Dopravní výchova	- vnímá chodce jako účastníka silničního provozu, dopravní předpisy – přecházení, dopravní značky apod. - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu a jedná tak, aby neohrožoval zdraví své i jiných	- dopravní výchova	
Léto	- popíše proměny přírody v příslušném ročním období	- příroda v létě	

2. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Jsem školák	- osvojuje si vhodné chování ke spolužákům, učitelům, chování v jídelně	- Jsem školák – třída, vyučovací hodina, přestávka, činnost dětí ve škole	
	- zvládne bezpečný příchod do školy a odchod ze školy podle dopravních značek a světelné signalizace - poznává nebezpečná místa v nejbližším okolí - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - zvládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- cesta do školy – bezpečnost, značky, signalizace, dopravní prostředky, chodci - riziková místa a situace	
Podzim	- pozoruje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - pozoruje počasí, reakce organismů na roční období	- příroda na podzim – rovnodennost, počasí, značky kalendáře přírody	
	- popíše život a chování zvířat v přírodě	- živočichové ve volné přírodě – pozorování v ročních obdobích	
	- rozpoznává jednotlivé druhy zeleniny a stavbu těla a jejich funkce - rozliší jednotlivé druhy práce na zahradě	- zelenina a její druhy – stavba těla, funkce částí rostlin, práce na zahradě	
	- rozlišuje zemědělské plodiny, druhy obilí – stavba těla, význam pro člověka	- zemědělské plodiny – práce na poli, popis známé rostliny	
	- uvědomuje si význam rostlin pro člověka, rostliny užitkové a okrasné - pečuje o rostliny v domácnosti - určuje některé druhy pokojových rostlin	- pokojové rostliny – význam, péče, popis a určování	

Rodina	- určuje příbuzenské vztahy v rodině - sleduje významné události v rodině - rozlišuje společné práce a práce jednotlivých členů rodiny	- moje rodina – příbuzenské vztahy, události, společné činnosti, domácí práce	
Živočichové	- určuje rozdíl mezi živočichy užitkovými, hospodářskými a domácími - pečuje o živočichy v zajetí - učí se zacházení s drobnými domácími zvířaty	- péče o živočichy v zajetí - užitková, hospodářská, domácí zvířata	
Náš domov	- zná svou plnou adresu - ví, že není vhodné sdělovat tyto informace cizím lidem - orientuje se v členění bytu a domu - bezpečně se orientuje v nejbližším okolí svého bydliště - přiměřeně svému věku se chová na ulici a v dopravních prostředcích - umí použít telefon v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) - označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany - projevuje snahu přispět ke zlepšení prostředí domova	- náš domov – bydliště, adresa, telefon, okolí, obec, byt, významná místa a budovy	
Zima	- pozoruje a zapisuje proměny přírody	- proměny přírody v zimě, zimní sporty	
	- pozoruje a porovnává životní projevy různých živočichů v přírodě	- životní projevy živočichů v zimě	
	- zná vánoční tradice a zvyky	- Vánoce, tradice a zvyky	

Člověk	- popíše základní rozdíly mezi lidmi, mezi lidmi a živočichy; - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - dovede určit základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších vnitřních orgánů; - orientuje se v etapách průběhu lidského života	- člověk – části těla, které jsou vidět, lidské smysly	
	- chápe, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb má velký význam pro zdraví člověka; - rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí, dodržuje zásady při podávání léků; - dojde v případě potřeby do nejbližšího zdravotnického zařízení; - poskytne první pomoc při drobném poranění	- nemoc a úraz – péče o zdraví	
	- uplatňuje základní návyky osobní hygieny, orientuje se ve stravě rostlinného a živočišného původu; - chápe škodlivé vlivy nadměrné konzumace sladkých, slaných a tučných pokrmů; - uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu; - přiměřeně se chová u stolu; - umí nakoupit základní potraviny	- hygiena a čistota, potraviny a výživa	
Lidé a čas	- orientuje se v čase – v jednotlivých částech dne, určuje čas s přesností na hodiny, minuty a sekundy - dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu	- orientace v čase – části dne, měření času, hodiny, minuty, sekundy	

	- používá kalendář, sleduje data narození členů rodiny; - zná rozdíl a orientuje se v kalendářním a školním roce	- kalendářní a školní rok, orientace v kalendáři	
	- orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, současnosti a budoucnosti	- minulost, přítomnost, budoucnost	
Práce a volný čas	- rozlišuje různé pracovní činnosti, umí zhodnotit svůj režim a náplň volného času; - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času a uvede možná nebezpečí a způsoby jak jim čelit; - rozezná nebezpečí různého charakteru; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných; - vytváří si představu o různých profesích; - pozná české mince a bankovky, uvede příklad využití platební karty; - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu; - rozlišuje různé suroviny a výrobky z nich	- práce a volný čas, suroviny, výrobky - dopravní výchova	
Jaro	- zaznamenává změny v počasí v daném ročním období; - sleduje reakce organismů na roční období; - určuje některé rostliny a jejich části podle charakteristických znaků; - sleduje život rostlin, vysvětlí rozdíl mezi dřevinami, bylinami a houbami; - označí některé okrasné, užitkové a chráněné rostliny	- příroda na jaře – rostliny, živočichové	
Ptáci	- zná znaky života ptáků, stavbu jejich těla, rozlišuje jejich základní skupiny – ptáci stálí, domácí a tažní	- ptáci a jejich hnízda, části těla, ptáci stálí, domácí, tažní	

Hospodářská zvířata	- popisuje a určuje známá zvířata podle typických znaků, práce s obrazy, zná pravidla při chování živočichů mezi lidmi	- hospodářská zvířata – hledání typických znaků	
Louka	- pozoruje dostupné druhy rostlin – luční květiny; jmenuje příklady volně žijících zvířat na louce	- na louce – dostupné druhy rostlin, živočichové zde žijící	
Pole	- zná význam pěstování polních plodin pro výživu člověka - jmenuje užitkové rostliny a zná volně žijící živočichy na poli	- na poli – užitkové rostliny, práce na poli, plevel, škůdci, výrobky	
Les	- jmenuje známé a dostupné druhy rostlin a živočichů, žijících v lese a chápe jejich význam pro člověka - umí se chovat v lese, zná nebezpečí jedovatých hub a rostlin - uvědomuje si nebezpečí vztekliny pro člověka	- v lese a u lesa – stromy, keře, park, zvěř, houby a lesní plody	
Voda	- poznává rostliny a živočichy z různých přírodních společenství, sleduje dostupné druhy rostlin a živočichů a určuje jejich typické znaky - zná nebezpečí při koupání a opalování	- u vody a ve vodě – rostliny, živočichové, rekreace, vodní sporty	
Léto	- zaznamenává počasí v kalendáři přírody, pozoruje proměny počasí v daném ročním období	- příroda v létě – počasí, proměny v jednotlivých ročních obdobích	

3. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Místo, kde žijeme	- jednoduše označí rozdíly mezi městem a venkovem - pojmenuje nejdůležitější části obce, významné budovy a objekty - vytvoří jednoduchý plánec obce, popř. okolí školy či bydliště, uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	- naše obec	
Země, v níž žijeme	- pojmenuje hlavní světové strany, určuje světové strany podle přírodních úkazů - seznámí se s orientací v okolní krajině - rozlišuje krajinu podle výškové členitosti - sleduje tok řeky umí rozpoznat a respektovat nebezpečí osamocенého pohybu v krajině	- krajina v okolí domova	
	- zná název kraje svého bydliště - pojmenuje historické země naší vlasti - zná sousední státy - rozlišuje některé státní symboly a vhodně se chová v situacích spojených s jejich používáním	- naše vlast	
Lidé a čas	- určí čas podle hodin - prakticky využívá základní časové jednotky, určí měsíce, týdny, dny - sleduje data narození členů rodiny a významných dnů - rozlišuje mezi dějem v minulosti, současnosti a v budoucnosti	- orientace v čase a časový řád	

	- pojmenovává některé předměty z minulosti - pojmenuje některé významné rodáky a předky - uvede některé pověsti, vztahující se ke svému bydlišti - pojmenuje některé kulturní či historické památky	- jak žili lidé dříve	
Věci a činnosti kolem nás	- rozlišuje nejrozšířenější činnosti lidí - pojmenovává lidské výtvary - rozpoznává různé materiály a jejich použití; - umí zařídit jednoduché záležitosti - umí pracovat podle návodu - dbá na pořádek a čistotu při práci	- lidská činnost a tvořivost	
	- pojmenovává profese svých rodičů - chrání výsledky práce - rozlišuje rozdíl mezi dobrou a špatnou prací - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz - rozlišuje nejvhodnější způsoby odpočinku	- práce a volný čas	
	- odlišuje výrobky průmyslu a zemědělské produkce - určí místo, kde se výrobky vyrábějí - orientuje se v síti obchodů v obci - rozlišuje různé podoby peněz	- lidé a výrobky	
	- orientuje se ve světě techniky – běžně používané přístroje - orientuje se v druzích dopravy - komunikuje pomocí telefonu - zná nejdůležitější tel. čísla	- svět v pohybu	

Neživá příroda	- vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodninou - rozezná lidské výtvořky a přírodniny - pozná rozdíl mezi přírodninou, surovinou a výrobkem - rozliší známé látky a jejich vlastnosti - popíše vlastnosti vody a její proměny v přírodě	- látky a jejich vlastnosti	
	- vysvětlí základní význam vzduchu pro život živých organismů, složení vzduchu - v přírodě pozoruje podoby vzduchu - uvědomuje si nebezpečí šíření ohně větrem	- vzduch	
	- vysvětlí základní význam vody pro život živých organismů - pozoruje zdroje vody v přírodě - popíše koloběh vody v přírodě	- voda	
	- umí vysvětlit význam půdy pro živé organismy, složení půdy	- půda	
	- posoudí Slunce jako zdroj tepla a světla, života, zdraví	- Slunce a Země	
Živá příroda	- rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí - vysvětlí rozdíl mezi dřevinami a bylinami - pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny	- rostliny	
	- pozná nejznámější jedovaté houby a vysvětlí nebezpečí jejich záměny s jedlými	- houby	
	- vysvětluje rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů - pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata - určí některé typické znaky nejznámějších živočichů ze svého okolí	- živočichové	

	- pozoruje proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - vypěstuje nenáročnou rostlinu - pečuje pravidelně o některá domácí zvířata	- zkoumáme přírodu	
Rozmanitost přírody a její ochrana	- rozlišuje rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích	- rozmanitost života v přírodě	
	- uvede příklady výskytu běžně známých organismů v určitém prostředí	- rovnováha v přírodě	
	- vyjádří některá možná ohrožení přírody rozvojem civilizace - chová se ohleduplně k přírodě - vyjádří význam botanických a zoologických zahrad - uvědomuje si závažnost znečišťování ovzduší - uvědomuje si důležitost ochrany vody a půdy před znečištěním	- chráníme přírodu	
Člověk	- orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - pojmenuje základní části lidského těla - orientuje se ve změnách lidského těla v různých věkových stádiích - orientuje se v rozdílech mezi mužem a ženou - osvojí si způsoby chování ke kamarádům, těhotným ženám, novorozencům, starým lidem	- lidské tělo, stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	

	- orientuje se ve zdravé výživě - umí se chovat u jídelního stolu - rozpozná některé příznaky běžných nemocí - dodržuje zásady podávání léků - zvládá základní návyky osobní hygieny - chápe důležitost spánku, odpočinku a aktivního pohybu - vyvaruje se zdravotních rizik spojených s kouřením, alkoholismem a návykovými látkami - rozezná nebezpečná místa ve svém bydlišti - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany, jednání, organizace, ochranné pomůcky) - v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a - diskutuje o účinných způsobech ochrany - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - zvládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- pečujeme o své zdraví - volný čas - mimořádné události - kontakt s neznámými lidmi - tísňové linky	
--	--	--	--

4.4.1.2 Vyučovací předmět – Člověk a jeho svět

4.4.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Jde o učivo týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí, historie a dalších témat. Směřuje k dovednostem pro praktický život. Postupně rozvíjí poznatky žáků, získané v předmětu Já a svět. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na podněty jiných. Probíhá propojení předmětu s reálným životem.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Člověk a jeho svět se vyučuje ve 4. i 5. ročníku 3 hodiny týdně (ve 4. ročníku je výuka posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace) a je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, získávají se zde informace z tematických okruhů:

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy, sluneční soustava
- podmínky života na Zemi
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky, látky a jejich vlastnosti
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, zdraví jako důležitá hodnota v životě člověka, jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, poskytování první pomoci, zdravá výživa, dopravní výchova
- odpovědnost člověka za své zdraví, osobní bezpečí, bezpečné chování
- situace hromadného ohrožení, vzájemná pomoc

Místo, kde žijeme

- domov, škola, obec, dopravní výchova, místo a místní krajina, regiony ČR, naše vlast, Evropa a svět, mapy

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase – kalendáře, letopočet, režim dne, generace,
- současnost a minulost v našem životě
- region a jeho význam, báje, pověsti

Výuka probíhá v kmenových třídách, ale lze ji dle osobního uvážení vyučujícího zpestřit vycházkami, besedami a výchovně-vzdělávacími programy ekologického centra Šípek a DDM.

Vlastivědná část přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí, seznamuje je s výsledky lidské činnosti, s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Integruje poznatky z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize a ze zájmových oblastí. Tyto podněty přístupně vysvětluje, uvádí do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, rozvíjí zájem žáků o poznání světa, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích a kulturních oblastech světa.

Přírodovědná část učí žáky pozorovat a pojmenovávat děje v přírodě, poznávat jejich vzájemné vztahy, poznávají Zemi, vznik a rozvoj životních podmínek, jejich proměnlivost, soulad, rovnováhu, ale i ohrožení a globální problémy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami
- žáci se orientují v problematice peněz a cen, odpovědně spravují osobní rozpočet
- žáci rozeznávají současné a minulé a orientují se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- žák rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map
- žák vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách naší republiky a Evropy

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
- žák zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
- žáci porovnávají způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- žáci využívají svých znalostí a řeší ve skupinách možnosti zlepšení životního prostředí svého města

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, jsou vedeni k bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií - žáci jsou vedeni k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- žáci rozlišují hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam, poznávají možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života, poznávají úkoly politických institucí a armády, utvářejí si pozitivní občanské postoje, rozvíjí si vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a přijímají hodnoty současné demokratické Evropy a její obrany.

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla
- žáci využívají knihoven, muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- žáci pracují s časovými údaji a využívají zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy

4.4.1.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. STUPEŇ

2. období (4. – 5. ročník)

4. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Ekosystémy	- umí charakterizovat společenstva – les, louka, pole, voda, u lidských obydlí - zdůvodňuje vztahy mezi organismy, nachází shody a rozdíly - umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev	- společenstva živých organismů - společenstva okolí lidských obydlí - společenstva polí - společenstva luk - společenstva vod - společenstva lesů	EV – ekosystémy – les, pole, vodní zdroje - základní podmínky života – voda, půda, ochrana biologických druhů
Lidé a čas Lidé kolem nás	- pracuje s časovými údaji, zná základní historická fakta a události z minulosti, rozeznává současné a minulé, orientuje se v životě našich předků; - seznámí se s některými významnými osobnostmi a památnými místy českých dějin - zařazuje významné osobnosti do příslušných období dodržuje pravidla soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ - chování lidí – vlastnosti lidí, dodržuje pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality - rizikové chování, rizikové situace, předcházení konfliktům	- pravěk, Starověké civilizace, Keltové, Germáni, Slované, Sámové, Velkomoravská říše, Počátky českého státu, Přemyslovci, Rytíři, Královská města, Otec vlasti, Jan Hus, husitské války, Jiřík z Poděbrad, Jagellonci, Novověk, Habsburkové, Rudolf II. - vztahy mezi lidmi - rizikové situace	Čj – vypravování Vv – ilustrace k pověstem EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana kulturních památek)

	- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory - orientuje se v základních formách vlastnictví - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- svět financí – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; - nárok na reklamaci; - banka jako správce peněz, úspory, půjčky; - právo a spravedlnost; - korupce	
Místo, kde žijeme	- rozlišuje pojmy – nadmořská výška, měřítko mapy, mapa, plán, globus - orientuje se na mapě; zná světové strany - ČR – pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy ČR - pracuje s mapou, zná některé významné horniny a nerosty, zná pojem zvětrávání - rozlišuje jednotlivé oblasti ČR, jejich přírodní podmínky, průmysl, zemědělství - Praha a vybrané oblasti ČR, kraje ČR, jižní Čechy	- práce s mapou - Česká republika, poloha, sousední státy, armáda ČR - hošpodářství, vyrobeno v ČR, lidská obydlí, krásy ČR, ochrana přírody, povrch, vodstvo, podnebí, města a vesnice	ČJ – názvy, vlastní jména
Rozmanitost přírody, Vesmír	- zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zem, přitažlivost - má základní informace o postavení Země ve vesmíru - odhaduje rizika v přírodě, rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a zná způsoby ochrany - umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi - umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru	- Země jako planeta - význam Slunce - rovnováha v přírodě - rizika v přírodě - mimořádné přírodní události	
Orientace v čase	- pracuje s časovými údaji, používá základní jednotky měření, orientuje se v čase	- měření	Ma – převody jednotek

Země	- uvědomuje si jedinečnost Země, podmínky života na Zemi, popíše základní pohyby Země, chápe slovo reliéf na povrchu, zná pojmy ozonová vrstva, atmosféra - chápe pojem klima planety	- zvířata - úroda, nerostné bohatství	
Lidé na Zemi	- uvědomuje si působení lidské činnosti na přírodu, má představu o systému chráněných území, umí pojmenovat opatření, která vedou ke zlepšení životního prostředí - zná aktivity, které mají vliv na prostředí - zná nebezpečí závislosti při používání návykových látek, hracích automatů a počítačů, zná způsoby odmítání návykových látek, zná nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - vyhodnotí krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru, označování některých nebezpečných látek, zná dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	- surovina, výrobek, úroda - příroda v ohrožení - kde je nejkrásněji - návykové látky, hrací automaty apod. - krizové situace - nebezpečné látky - dopravní výchova	
Živočichové na Zemi	- je seznámen s nejstaršími organismy na Zemi, umí pojmenovat a zařadit vybrané zástupce na jednotlivých světadílech, zná jejich odlišnosti a přizpůsobení se životnímu prostředí, zná základní podmínky života na Zemi	- nejstarší organismy na Zemi, zástupci na jednotlivých světadílech	

Planeta v ohrožení	- zná možné katastrofy a ohrožení přírody i člověka, ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo, zná tel. čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci, hasičů a policie) - umí přivolat pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - zná čísla tísňového volání a ovládá správný způsob volání na tísňovou linku při mimořádných událostech - zná rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); - integrovaný záchranný systém - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých v souladu s pravidly ochrany, volí správné způsoby ochrany, a umí přivolat pomoc sobě i jiným - uvede přírodní jevy a jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí, vybere z příkladů vhodný způsob ochrany - chová se bezpečně v dopravě a dopravních prostředcích, zná základní dopravní značky a pravidla silničního provozu z pohledu cyklisty	- planeta a příroda v ohrožení - tísňové linky - mimořádné události - ochrana člověka při běžných i mimořádných přírodních událostech - dopravní výchova	
Živá a neživá příroda	- propojuje prvky živé a neživé přírody, zná princip rovnováhy v přírodě, umí třídit látky	- člověk a příroda	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

5. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Nejjednodušší organismy	- uvědomuje si společné znaky živých organismů, popíše stavbu a funkci buňky, zná pojmy viry, bakterie a význam těchto organismů na člověka, při praktických činnostech sám objevuje rysy jednoduchých organismů	- vlastnosti živých soustav - buňky - viry - bakterie	
Rostliny	- dokáže popsat nejjednodušší rostliny a jejich význam pro člověka, ví, jak se přizpůsobují životnímu prostředí, umí uvést příklady a pracovat s živým materiálem	- řasy - mechy - kaprad'orosty - jehličnany - krytosemenné rostliny	
Houby	- objasní zařazení hub, umí popsat stavbu těla a jejich funkci, zná význam hub v přírodě, umí pojmenovat jedlé a jedovaté houby a plísně ve vztahu ke zdraví člověka	- houby	
Prvoci	- zná pojem jednobuněčné organismy, umí vysvětlit jejich přizpůsobení se životním podmínkám, zná choroby, způsobené prvoky	- prvoci	
Živočichové	- zná rozdíly mezi skupinami živočichů, pojmenuje části těla, zná jejich přizpůsobení se prostředí, zná jejich základní životní projevy, zařadí je do potravního řetězce, rozumí jejich vztahu s člověkem	- měkkýši, kroužkovci, pavoukovci, koryši, hmyz, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci	
Lidé a čas	- přiřadí události k časové ose, srovnává způsob života dříve a dnes; - seznámí se se jmény některých národních buditelů; - vyjmenuje některé vynálezy 19. století	- Třicetiletá válka, baroko, Osvícenství, Národní obrození, Národní hnutí	Vv
	zná letopočty vzniku a konce 1. světové války; - zná přesné datum vzniku samostatného Československa	- 1. světová válka	Vv – ilustrace ČJ – vypravování M – letopočty, římské číslice

	- zná jméno 1. československého prezidenta; - vypráví o událostech před 2. světovou válkou	- samostatné Československo	
	- vypráví o období 2. světové války, o boji proti nacistům; - zná datum ukončení války	- 2. světová válka	Vv ČJ
	- seznamuje se jmény prezidentů	- poválečný vývoj	
Lidé kolem nás	- zná datum vzniku ČR - vysvětlí pojem demokracie - dodržuje pravidla soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ - chování lidí – vlastnosti lidí, dodržuje pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality - rizikové chování, rizikové situace, předcházení konfliktům - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory - seznámí se s pojmy ústava, parlament, vláda, zná základní lidská práva, svobody a povinnosti, orientuje se v základních formách vlastnictví; - pozná základy státního zřízení a politického systému ČR, pojmy státní správa a samospráva, zná možnosti zapojení jednotlivců do občanského života - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů; vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- období totalitního režimu, přechod k demokracii, principy demokracie - mezilidské vztahy - rizikové situace - svět financí – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory a půjčky - právo a spravedlnost - korupce	

Evropa a svět Místo, kde žijeme	- vysvětlí pojmy globus, mapa, plán - orientuje se na mapě světa a globu, ukáže světadíly a oceány	- Evropa, Svět	
	- ukáže na mapě některé státy a jejich hlavní města		
	- ukáže na mapě sousední státy ČR a jejich hlavní města - dovede stručně charakterizovat přírodní podmínky sousedních států ČR i naší vlasti, umí pojmenovat globální problémy - seznámí se s činností armády ČR, zná pojem kolektivní obrana, osvojuje si evropské civilizační hodnoty	- Evropské státy – sousedé ČR - armáda ČR	
Člověk	- uvědomuje si, k čemu slouží jednotlivé orgánové soustavy, pojmenuje je, umí vysvětlit jejich funkci, umí srovnat tělo člověka s jiným živočišným druhem	- soustavy v těle	
	- umí pojmenovat části kostry a soustav v těle a najít vnitřní orgány, zná pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, zná pojmy partnerství, rodičovství, manželství, má základy sexuální výchovy-rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality, zná základní fakta o vývoji člověka	- kosterní soustava, svalová soustava, oběhová soustava, dýchací soustava, trávicí soustava, vylučovací soustava, kožní soustava, rozmnožovací soustava, nervová soustava	
Ochrana zdraví	- zná zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.), zná a řídí se zásadami péče o zdraví – zdravý životní styl, zná význam sportování, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, uvědomuje si příčiny běžných chorob, ví, jak jim předcházet	- ošetření drobného poranění - dopravní výchova - krizové situace - nebezpečné látky - dopravní výchova - návykové látky - krizové situace - tíšňové linky - mimořádné události	

	- zná návykové látky a jejich vztah ke zdraví, ví, jak pečovat o své vlastní zdraví a bezpečí - uvědomuje si nevhodné chování ve vztahu ke svému zdraví - rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc v modelových situacích ohrožení bezpečí i v běžných situacích volí správné způsoby ochrany, přivolání pomoci sobě i jiným v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - dodržuje pravidla osobního bezpečí, - rozpozná krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek - ovládá pravidla bezpečného chování v silničním provozu, zná dopravní značky předchází rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - zná nebezpečí závislosti při používání návykových látek, hracích automatů a počítačů, zná způsoby odmítání návykových látek, zná nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií vyhodnotí krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek		
--	---	--	--

	- umí přivolat pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - zná čísla tísňového volání a ovládá správný způsob volání na tísňovou linku - při mimořádných událostech zná rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)		
--	---	--	--

4.5 Vzdělávací oblast – Člověk a společnost

4.5.1 Vzdělávací obor – Dějepis

4.5.1.1 Vyučovací předmět – Dějepis

4.5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v kmenové učebně vybavené interaktivní tabulí a specializovanými pomůckami.

Vzdělávání ve vzdělávacím oboru Dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací obor Dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- Zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států
- Matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky
- Umění a kultura – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci, vývoj hudebních projevů, významní skladatelé
- Cizí jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba
- Výchova k občanství – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém
- Tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita

VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů

MUV – sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita

VMEGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce

MV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede k zamýšlení nad historickým vývojem

žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskusi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívá jich při učení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práce, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

4.5.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Pravěk	- osvojí si práci s časovou přímkou	- úvod do učiva	
	- osvojí si základní periodizaci dějin	- význam zkoumání dějin	
	- dokáže pracovat s pojmy prostor, čas	- získávání informací o dějinách	
	- uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti	- historické prameny	
	- pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány		
Starší doba kamenná	- rozpozná vývojová stadia člověka	- způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – vztah člověka k prostředí (člověk a příroda) Ze – světové strany, světadíly Vv – pravěké malby, pojmy
	- seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí		
Mladší doba kamenná	- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství	- způsob života a obživy	Ze – zemědělské oblasti
	- pochopí podmínky vzniku řemesel	- počátky řemesel	OSV – kreativita (výroba keramiky)
Doba kovů	- pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	- rozvoj řemesel a obchodu	Ze – orientace v mapě
		- zánik rodové společnosti	
Naše země v období pravěku	- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa; - chápe kulturní rozmanitost světa		

Starověk	- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států	- oblasti starověkého východu	
	- seznámí se s podstatou společenského uspořádání	- charakteristické rysy oblasti	
	- seznámí se s projevy náboženských představ	- vývoj společnosti	
		- náboženské představy	
		- počátek písma a kultury	
		- přínos starověkých civilizací	
Řecko	- pochopí podstatu antické demokracie	- kořeny řecké civilizace	UaK – řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství)
	- chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury	- archaické a klasické období	Čj (lit.) – eposy, řecké báje a pověsti
	- uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých	- Makedonie	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie, despotie, tyranie)
	- uvědomí si prolínání kulturních vlivů	- helénismus	
Řím	- učí se chápat formy státní moci	- království	UaK – římské umění (stavitelství, sochařství, malířství)
	- uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států	- republika	Čj (lit.) – římské báje
	- získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin	- císařství	Čj (sloh) – mluvní cvičení, řečnictví
	- popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše	- počátky křesťanství	VDO – občan, občanská společnost a stát (občanská práva)
	- dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky	- římská kultura	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (integrace Evropy, vliv Říma na raně střed. státy)
	- uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	- rozpad římské říše	
		- naše země v době římské	
		- shrnutí	
		- opakování učiva 6. ročníku	

Projekt:

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Výlet do pravěku	
Žáci se seznamují se životem lidí v pravěku. Skupiny soutěží ve stavbě přístřešku, rozdělování ohně, pečení placek. Vytváří ozdoby z přírodních materiálů, napodobují tanec pravěkých lovců.	OSV – poznávání lidí, kreativita, psychohygiena MUV – lidské vztahy

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Opakování			
Raný středověk	- osvojí si periodizaci středověku	- nový etnický obraz Evropy	UaK – byzantské, arabské umění, románský sloh (architektura, sochařství, malířství) Čj – první písemné památky, české pověsti, kroniky
	- seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu; - formování národních států	- první státní útvary na našem území	VkO – národ, vlast, čeští církevní patroni
	- učí se chápat úlohu křesťanství a víry	- český stát v době knížecí	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (formování evropských států, klíčové události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy)
	- uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu	- formování prvních státních celků v Evropě	MUV – etnický původ
	- seznámí se se státopornou úlohou panovnických dynastií	- boj mezi mocí světskou a církevní	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (historické památky)
	- uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí	- křížové výpravy	
	- učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního	- románská kultura a životní styl raného středověku	
Vrcholný středověk	- učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní	- rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam	Čj – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání
	- seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě	- český stát za vlády posledních Přemyslovců	UaK – gotické umění (stavitelství, sochařství, malířství)
	- učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického	- nástup Lucemburků a vláda Karla IV.	Hv – gotická hudba, husitské písně
	- seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci	- gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku	VkO – náš region (historie)

	- kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách		VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (Magna charta 1215 – vznik parlamentu)
			MUV – lidské vztahy (předsudky, stereotypy kat. církve, husitství)
	- uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	- doba poděbradská	UaK – pozdní gotika
		- doba jagellonská	(stavitelství, sochařství, malířství)
Raný novověk	- osvojí si periodizaci novověku	- počátky novověku	UaK – renesance (stavitelství, sochařství, malířství, hudba)
		- humanismus	Čj (literatura), Vko – humanismus
	- seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí		MUV – kulturní difference (poznávání jiných kultur) Projekty: Renesanční Krumlov
	- poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí	- objevné plavby a jejich společenské důsledky	
	- učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy	- český stát v předbělohorských poměrech	
	- chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti	- třicetiletá válka	
	- učí se rozpoznávat projevy barokní kultury	- baroko a životní styl	UaK – baroko (stavitelství, sochařství, malířství, hudba)

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Období od 2. pol. 17. stol. do r. 1918	- seznámí se se situací českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce	- upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce	
	- chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu	- osvícenství	
	- učí se rozpoznávat projevy barokní kultury	- baroko a životní styl	UaK – baroko (stavitelství, sochařství, malířství, hudba), Čj (literatura) – baroko
	- ujasní si pojem osvětský absolutismus	- české země za vlády Marie Terezie a Josefa II.	Čj (literatura) – počátky národního obrození
	- chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	- boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických	VDO – princip sociálního smíru a solidarity – USA, Francie – revoluce, Listina práv a svobod, ústava
	- chápe historický rozměr pojmu rasismus	- občanská válka v USA	MUV – princip sociálního smíru a solidarity (rasismus – otrokářství v USA)
	- uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur	- Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny	UaK – klasicismus, romantismus (stavitelství, sochařství, malířství, hudba)
		- napoleonské války a jejich důsledky	
	- seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození	- utváření novodobého českého národa	
	- uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností		Čj (literatura) – národní obrození, romantismus
	- chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů	- rok 1848 v Evropě a v Čechách, procesy sjednocování v Německu a v Itálii	
	- uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí	- průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury	EV – ekosystémy (průmyslová revoluce – dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy)

	- chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie)	- postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století; - základní rysy české politiky, její představitelé	VDO – občan, občanská společnost a stát
	- seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků		Čj (literatura), UaK – umění 2. poloviny 19. století a přelomu 19. a 20. století
	- učí se chápat 1. polovinu 20. století jako období dvou nejničivějších světových válek	- situace v letech 1914–1918	VDO – občanská společnost a škola (vznik totalitního zřízení)
		- 1. světová válka	
	- uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- situace v Rusku, ruské revoluce	
	- učí se chápat okolnosti vzniku samostatného Československa a vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky	- vznik Československa, jeho hospodářsko-politický rozvoj, sociální a národnostní problémy	
		- shrnutí, opakování 8. ročníku	

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Moderní doba	- seznámí se se situací v Evropě po 1. světové válce	- mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech	VMEGS – jsme Evropané (1. a 2. světová válka jako mezníky vývoje, vznik SN)
	- seznámí s nebezpečím narůstajícího vlivu komunismu	- SSSR v meziválečném období	VkO – problémy lidské nesnášenlivosti
	- chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese	- počátky fašistického hnutí	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (propaganda)
	- uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby	- světová hospodářská krize a její důsledky	
		- první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek	MUV – etnický původ (rasismus 20. století, lidská solidarita během válek), projekt Holocaust
	- učí se vnímat rozmanitost projevů kultury	- kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války	ČJ (literatura) – literatura 1. polovina 20. století
	- seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky, protektorátu	- cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky	VDO – formy participace občanů v politickém životě (volební systém, formy vlády, Československa – Češi x Němci x Židé)
	- uvědomí si důležité mezníky v průběhu 2. světové války	- 2. světová válka	UaK – umění 1. polovina 20. století
	- chápe situaci v Protektorátu	- Protektorát Čechy a Morava	
	- učí se účtět k odkazu účastníků odboje	- domácí a zahraniční odboj	
		- mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa	VMEGS – jsme Evropané (OSN)
	- učí se chápat poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948	- poválečné Československo v letech 1945–1948	
	- chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím	- únorový převrat 1948	VDO – princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (totalitářský režim)

Dějiny od poloviny 20. století	- seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech	- postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR; - projevy sovětizace Československa ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí	Čj (literatura)– literatura 2. polovina 20. století
	- učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti	- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků	VkO – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy
	- uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých	- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	
	- učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa	- charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech)	VMEGS – jsme Evropané (Východ x Západ, NATO, Varšavská smlouva)
	- seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)	- vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy)	VDO – princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (Československo a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77)
	- učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů	- krize sovětského impéria - „perestrojka“	
	- seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik České republiky	- obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“, ustavení demokratického režimu, rozpad Československa; - vznik České republiky	VDO – princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
	- uvědomí si nebezpečí globalizace a hrozbu terorismu	- technika, věda a kultura ve 2. polovině 20. století, evropská integrace, globalizace	MV – fungování a vliv médií ve společnosti (sdělovací prostředky a politika)
	- ujasnění si začlenění České republiky do integračního procesu (vstup do EU)	- Česká republika na přelomu tisíciletí	VMEGS – jsme Evropané (revoluce 1989; začlenění České republiky do integračního procesu – vstup do EU)

4.5.2 Vzdělávací obor – Výchova k občanství

4.5.2.1 Vyučovací předmět – Výchova k občanství

4.5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání a poznání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v různých životních situacích
- seznamování se vztahy v rodině, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů
- zapojení jednotlivců do občanského života
- rozvíjení občanského a právního vědomí žáků
- motivace žáků k aktivní účasti na životě demokratické společnosti
- posilování osobní i občanské odpovědnosti
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- úcta k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- rozvoj finanční gramotnosti, orientace ve světě financí
- orientace v problematice peněz a cen a odpovědné spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- poznávání otázek obrany státu
- příčiny a důsledky korupčního jednání v konkrétních situacích

Časová dotace

6. – 9. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- třídy, knihovna, učebna PC, veřejná prostranství mimo školu

Průřezová témata

OSV – sociální rozvoj, osobnostní rozvoj

VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MUV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, video, křížovky, PC
- beseda
- dotazníky
- práce se základními právními dokumenty (Ústava ČR, zákony atd.)
- návštěva významných kulturních památek, institucí, kulturních akcí, návštěva místních výkoných, správních a soudních orgánů
- interaktivní tabule

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- žák získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry
- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů

- žák umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, promyslí a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- žák vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuze, argumentuje a obhájí svůj názor
- žák komunikuje na odpovídající úrovni
- žák umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Kompetence sociální a personální

- žák umí spolupracovat v týmu, umí naslouchat a vzájemně si pomáhat
- žák upevňuje dobré mezilidské vztahy na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi, umí poskytnout pomoc
- žák chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- žák umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- žák zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je
- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace
- žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- žák chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- žák je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

4.5.2.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Rok v jeho proměnách a slavnostech	- umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty, roční období; - uvědomuje si přírodní zákonitosti	- cyklus dne, týdne, roku, národní zvyky a obyčeje v průběhu roku, státní svátky a významné dny v roce, sváteční období	Ze – planeta Země
	- umí vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků; - vypráví o významných státních svátcích a výročích (Vánoce, Velikonoce, vznik ČSR v roce 1918)		Dě – historické hledisko
Člověk v rytmu času	- doloží příklady správně a nesprávně využitého volného času; - orientuje se v místní nabídce volnočasových aktivit	- denní rytmus, volný čas, lidská činnost, sousedé, hosté a cizí lidé; - lidská setkání, vztahy mezi lidmi	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita
	zná správné rozložení denního rytmu, spravuje svůj denní řád		
	- umí vysvětlit, jaký význam má pro život společnosti a jedince dodržování společenských norem; - objasní důsledky nedodržování společenských norem		
Člověk a rodinný život	- vysvětlí, co je to domov, co patří k domovu a jeho atmosféře	- domov – pojem domova, prostředí domova, hodnoty domova	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace
	- uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí		
	- vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (důvěra, vzájemná pomoc) pro zdravý vývoj dítěte; - vytvoří si zodpovědný a uctivý vztah k rodičům a příbuzným	- rodina – moje rodina, funkce rodiny, vztahy v rodině, názvy jednotlivých členů rodiny, rodokmen, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče	

	- umí pojmenovat všechny členy rodiny a jejich příbuzenské vztahy - objasní funkce rodiny na konkrétních příkladech - uvede příklady vyhovující náhradní rodiny, popíše způsob náhradní rodinné péče - zvládne sestavit rodokmen vlastní rodiny - uvědomí si potřeby a povinnosti všech členů rodiny		
	- vysvětlí, za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství - uvede příklady možných důsledků předčasně založené rodiny (hmotné zabezpečení mladé rodiny) - umí objasnit pojem plánované rodičovství, antikoncepce	- manželství a rodičovství	VkZ
	- zná, z čeho vzniká rodinný rozpočet a jakým způsobem se příjmy rodiny dále přerozdělují - popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje - dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenémi penězi – sestaví rozpočet vlastních financí	- uspořádání bytu, hospodaření rodiny	Př – biologie člověka
Naše vlast	- uvědomí si, jak se láska k vlasti u člověka vytváří	- pojem vlasti a vlastenectví - pověsti o počátcích českého národa, svátky našich patronů a naši slavní předkové	Dě Ze Čj Př
	- pochopí, v čem je význam slavných osobností - uvědomí si, že povinností každého vlastence je uchovat a rozvíjet vše pozitivní, co předkové vytvořili - uvědomí si potřebu vytvářet u cizinců pozitivní obraz naší vlasti	- co nás proslavilo – přírodní krásy a bohatství, objevy, vynálezy, díla a osobnosti, národní hrdost	

	- pozná pocit hrdosti nad tím, že se naše vlast má čím pochlubit, - váží si kulturních památek a přírodních objektů a je schopen prezentovat nejdůležitější součásti kulturního dědictví ze svého okolí		
	- pozná objevy, vynálezy a díla, které dali obyvatelé našich zemí světu		
	- uvědomí si význam duchovní tvorby a hodnot pro život národa, - projevuje kladný vztah k našemu národu, jeho tradicím, osobnostem a respektuje ostatní národnosti		
Naše obec, region, země	- zná činnost obecních úřadů a zastupitelstvo města, kde žije; - navrhuje způsoby prezentace vlastní obce a kraje, přiměřené svým zkušenostem	- důležité instituce, zajímavá a památná místa města, regionu, významná místa naší země, významné osobnosti, kulturní památky	Ze – Česká republika
	- uvede příklady památných míst obce, regionu i naší vlasti, vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou	- hlavní město Praha	
	- chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům		
Národy a národnostní menšiny	- ctí člověka pro jeho charakter a skutky bez ohledu na jeho barvu pleti nebo národnost		MUV – lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
	- uvědomuje si, že lhostejnost umožňuje šířit násilí, rasismus, xenofobii, - začíná rozpoznávat projevy rasismu, xenofobie a dalšího netolerantního a násilného chování		
	- žák je veden k toleranci a k demokracii; - zaujímá tolerantní postoje k lidem s odlišným názorem, kulturou nebo vyznáním		

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Naše obec, region	- pozná nutnost angažovaného přístupu občana k věcem veřejným - uvědomí si význam výběru kandidátů při volbách do obecních zastupitelstev a vliv veřejného mínění - na příkladech vysvětlí, čím se od sebe mohou odlišovat jednotlivé regiony, uvede, co je typické pro region vlastní	- pojem obec, orgány obce, státní správa a samospráva	VDO – občanská společnost a škola
Národ a vlast	- vysvětlí pojem národ z hlediska své sounáležitosti k českému národu a českému státu - uvědomí si rozdíl mezi národem a státem, na příkladech uvede, v čem se jednotlivé národy liší, že je třeba respektovat jiné národy - určí významné historické mezníky v dějinách národa - vyjmenuje národnostní menšiny žijící v ČR; rozpozná národnostní, rasové, náboženské a jiné projevy lidské nesnášenlivosti, - objasní nutnost vzájemné tolerance a respektu pro život ve společnosti - pochopí, kdo je vlastenec a v čem spočívá vlastenecké jednání, co nás spojuje v národ - seznámí se s pojmem emigrace a s jejími příčinami - utřídí si znalosti o národnostním složení obyvatelstva ČR - vyjmenuje státní symboly našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají - poznají historii vzniku symbolů	- pojem národ, rodný jazyk, vlast, vlastenectví, země naší vlasti, národnostní menšiny, emigrace	Dě Ze MUV – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ

Stát a právo	- vysvětlí nutnost existence řádu – normy – společenství lidí	- vznik státu a právních norem; - znaky státu, historické typy státu	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie	
	- na příkladech států rozliší republiku a monarchii (demokracii a totalitu)			
	- vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů			
	- vysvětlí význam základních státoprávních pojmů (prezident, parlament, vláda, volby)	- složky státní moci, jejich orgány a instituce		
	- charakterizuje a porovnává složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce			
	- zná, co potřebuje občan vědět k tomu, aby se mohl aktivně zapojit do voleb jako volič	- volby – druhy - aktivní a pasivní volební právo		
	- seznámí se s průběhem voleb			
	- vysvětlí rozdíl mezi parlamentem a obecním zastupitelstvem			
	- uvede příklady, jak se může občan podílet na veřejných záležitostech			
	- seznámí spolužáky s konkrétními výsledky nejbližších voleb			
	- uvede příklady základních práv a svobod člověka a dokumentů upravujících lidská práva	- lidská práva – základní lidská práva; - práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv		MUV – princip sociálního smíru a solidarity, lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita VDO – občan, občanská společnost a stát
	- popíše, která základní práva dítěte vymezuje Úmluva o právech dítěte, - uvede příklady porušování nebo ohrožování práv dětí			
	- respektuje práva a oprávněné zájmy			
	- uvědomí si, že lidská práva každého jednotlivce jsou omezena nutností uznat a zachovat práva ostatních			

Mezinárodní vztahy, globální svět	- porozumí začlenění ČR do EU, - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, - objasní význam ekologického způsobu života ve svém okolí a zamýšlí se nad důsledky ničení přírodního prostředí pro život lidstva	- Evropská unie, OSN, globalizace	Ze
Obrana vlasti	- popíše situace, kdy je třeba bránit stát - doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu - uvede některé mezinárodní organizace a společenství - popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích Armády ČR - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	- armáda ČR, spolupráce mezi státy; - Rada Evropy, NATO; - významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	VkZ – problematika ochrany člověka za běžných a mimořádných událostí VDO VMEGS MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Majetek a bohatství	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany	- majetek, vlastnictví – druhy majetku, tvorba majetku, ochrana majetku, majetková nerovnost, životní úroveň;	Ma
Finanční gramotnost	- vysvětlí, jak majetek získat a uvědomí si majetkovou nerovnost mezi lidmi, - uvede, co všechno může tvořit majetek jednotlivce, rodiny, obce, státu; - vyjmenuje hlavní způsoby a zdroje získání majetku; - popíše funkci a formy peněz, popíše způsoby hospodárního zacházení s penězi	- sociální politika státu; - peníze, funkce peněz, formy placení; - úspory, investice	MV

	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti		
	- uvede příklady různých způsobů hotovostního a bez hotovostního placení, posoudí výhody a rizika tohoto placení v konkrétní situaci		
	- na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet		
	- vysvětlí na příkladech, jak stát pečuje o udržení sociální spravedlnosti (sociální politika státu)		
	- objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami		
	- rozezná odlišnosti v zacházení s veřejným a soukromým vlastnictvím		

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Komunikace a společenské chování	- na příkladech rozliší verbální a neverbální komunikaci, - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, - rozliší agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi	- verbální a neverbální komunikace	
	- seznámí se s pravidly společenského chování a umí je v praxi aplikovat; - rozpozná projevy společensky vhodného a nevhodného chování	- společenské chování – pozdrav, představování, chování na veřejnosti, v dopravních prostředcích, v divadle, restauraci, návštěva v rodině, zásady kultury stolování	OSV – poznání lidí, mezilidské vztahy, komunikace MUV – lidské vztahy
Člověk a dospívání	- umí charakterizovat hlavní etapy životního cyklu člověka, - rozpozná tělesné a duševní změny, kterými prochází v dospívání - na příkladech správně rozlišuje známky tělesné, duševní, citové a sociální zralosti člověka - utváří si pozitivní postoj k sobě samému a k druhým	- fáze lidského života; - proměny člověka v období dospívání – znaky tělesné, duševní a citové; - vztahy dospívajících s rodiči a dospělými; - příčiny citových výkyvů dospívajících; - opouštění autorit a nahlížení osobní suverenity; - vztah ke kritice dospělých	Př – biologie člověka VkZ
Člověk a osobnost	- pojmenuje osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, osobní nedostatky, způsoby jejich překonání - uvědomí si hodnoty důležité v životě člověka - zdůvodní, jaký význam má vůle při překonávání překážek, zhodnotí význam vůle pro vlastní život - pochopí význam pojmu osobnost z psychologického hlediska - na příkladech popíše a rozliší projevy kladných a záporných charakterových vlastností, chápe, že je nutné rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné	- zrcadlo poznání – jaký jsem, žebříček hodnot, sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebekritika, sebevědomí, vůle, volní jednání - pojem osobnost; vlastnosti osobnosti – charakter, temperament, schopnosti	OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena

	- seznámí se s pojmy egocentrismus, altruismus, egoismus - na příkladech uvede druhy schopností a stupně rozvoje schopností (vlohy, nadání, talent) - pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností		
Člověk a citový život	- uvědomí si základní rozdělení druhů citů a odliší rozumový a citový přístup k životu	- chování, jednání a prožívání jako základní projevy lidského života	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita
		- základní znaky a druhy citů	
	- uvede příklady nejběžnějších stresových situací, popíše základní způsoby, jak se jim vyhnout, čelit jim nebo je účinně překonat	- náročné životní situace	
Člověk hledající společnost	- pochopí své sociální role, že je členem hned několika sociálních skupin	- socializace, skupiny a jejich dělení, sociální role	OSV – poznání lidí, mezilidské vztahy, komunikace
	- na příkladech uvede dělení skupin		
	- uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty	- vztahy mezi lidmi – party, přátelství, kamarádství, šikana, lidská solidarita	
	- rozliší sociální úlohu kamarádství a přátelství od part		MUV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity
	- dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat		
	- rozezná pojmy agresor a oběť, uvede konkrétní projevy šikany		
	- rozlišuje různé formy komunikace a chápe jejich rozdíly a účel	- komunikace – řeč těla, asertivita	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznání lidí, komunikace
	- uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích	- společenské chování – pozdrav, představování, chování na veřejnosti	
	- seznámí se s pravidly společenského chování a umí je v praxi aplikovat	- v dopravních prostředcích, v divadle, restauraci, zásady kultury stolování	

Člověk jako muž a žena	- dokáže říct, jaké jsou projevy lásky mateřské, první, rodičovské	- zamilovanost, láska, sexualita, sexuální deviace, promiskuita	Př – biologie člověka VkZ
	- má zodpovědný přístup k zahájení sexuálního života		
	- vysvětlí rizika spojená s předčasnou sexuální zkušeností		OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
	- uplatňuje zásady tolerance k osobám s odlišnou sexuální orientací		
	- uvědomuje si rizika související s předčasným ukončením těhotenství		
Člověk a rodinný život	- vysvětlí, za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství	- mravní a právní předpoklady pro uzavření manželství	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznání lidí, komunikace
	- seznámí se s obřadem uzavření manželství a zvyklostmi, které ho provázejí		
	- dospěje k poznání, že zodpovědný výběr životního partnera, stálost a stabilní zázemí patří k nenahraditelným hodnotám současnosti	- zodpovědné rodičovství	
	- seznámí se s právními předpoklady manželství a se Zákonem o rodině	- práva dítěte v rodině, příčiny rozvodovosti	
	- popisuje základní práva nezletilých dětí v rodině, uvede příklady základních povinností dospělých dětí vůči svým rodičům		
	- uvede příklady činnosti poraden	- funkce a náplň manželských a předmanželských poraden	

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Náboženství v životě člověka	- uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka	- víra a její podoby - podstata náboženství a jeho místo v současném životě	Dě – historické hledisko
	- pochopí význam náboženské tolerance, ctí náboženskou svobodu	- náboženské pojmy a jevy (monoteismus, polyteismus, ateismus, bůh, teologie)	MUV – lidské vztahy, multikulturalita
	- informativně se seznámí s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími	- nejvýznamnější světová náboženství – judaismus, křesťanství, islám, buddhismus, hinduismus	
	- uvědomí si nebezpečí náboženských sekt	- fanatismus a náboženské sekty	
Občanská společnost	- seznámí se s formami sdružování občanů	- sdružování občanů – formy	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
		- politické strany – politologie, opozice, koalice, pluralita politického života	
	- má základní přehled o jednotlivých politických stranách v ČR	- politické spektrum ČR (strany a programy)	
	- definuje základní lidská práva a posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- národy a národnosti ve státě, jejich rovnoprávnost – Listina základních práv a svobod, Všeobecná deklarace lidských práv	
	- uvede nejdůležitější národnostní menšiny žijící v ČR		
	- zná podmínky udělování občanství, zná základní práva a povinnosti	- občanské právo – státní příslušnost	
Stát a právo	- uvede hlavní znaky státu, popíše symboly suverenity ČR	- pojem stát, znaky státu, vznik státu, funkce státu, symboly státu	Dě
	- rozlišuje typické vlastnosti a charakteristické rysy režimů demokratických a autokratických – uvede příklady	- typy a formy státu	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Demokratické principy ve státě	- objasní na příkladech základní znaky demokracie	- pojem demokracie; - volby a volební systémy, principy volebního práva, organizace voleb	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
	- objasní význam a funkci voleb v demokratické společnosti		
	- pochopí, co potřebuje občan vědět k tomu, aby se mohl aktivně zapojit do voleb jako volič		
	- vysvětlí podstatu Ústavy ČR jako základu demokracie	- moc ve státě a její dělení – Ústava ČR, moc zákonodárná, výkonná a soudní – jejich funkce	
	- objasní rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných a soudních orgánů státu, uvede příklady jejich typických funkcí a úkolů		
Občan v právních vztazích	- vysvětlí význam pojmů právo a právní stát	- vznik a vývoj práva, právní stát, právní norma, zákon, jejich význam, dodržování a porušování, rovnost občanů před zákonem, právo v každodenním životě, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; - základní práva spotřebitele	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
	- vysvětlí nutnost existence řádu – normy		
	- vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád		
	- respektuje základní právní normy státu a objasní možné důsledky nedodržování nebo porušování právních norem		
	- rozlišuje, ve kterých oblastech společenského života se uplatňuje právo občanské, pracovní, rodinné, trestní, správní a ústavní	- právní systém ČR – právní odvětví	OSV – morální rozvoj, sociální rozvoj VDO MV – korupční kauzy, konkrétní příklady
	- na příkladech rozpozná rozdíly mezi přestupkem a trestným činem, popíše, jaké možné sankce z nich pro člověka vyplývají	- trestní právo – trestný čin, přestupek - korupce – její projevy, příčiny vzniku a její důsledky; - druhy úplatků, motivace ke korupci; - protikorupční neziskové organizace a iniciativy	
	- uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti)		
	- uvede příklady korupčního jednání, diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích		
	- uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody)		

Člověk v ekonomických vztazích Finanční gramotnost	- objasní principy tržního hospodářství a podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny	- ekonomie a principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, podnikání, kapitál, zisk, daně, tvorba ceny	Ze Dě Ma OSV MV
	- na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisků a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz		
	- pochopí, že tržní ekonomika je nutným základním stavebním kamenem demokratického režimu		VMEGS – Evropa a svět
	- pochopí, že základem tržního hospodářství je soukromé vlastnictví	- národní hospodářství	
	- pozná funkci peněz a uvede různé druhy forem placení, pochopí, proč občané musí platit daně a jak potřebným občanům pomáhá stát	- inflace, peníze, státní rozpočet, typy rozpočtu, význam daní; - debetní a platební karta	
	- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané		
	- vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz		
	- vysvětlí funkci bank a jaké služby nabízejí, - vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým, uvede nejčastější druhy pojištění	- banky a jejich služby – úročení, pojištění, produkty finančního trhu, úvěry, splátkový prodej, leasing, půjčky	
	- na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s finančními prostředky, - uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků		
	- uvede možnosti různých typů pojištění		
	- popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby, na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele		

	- vysvětlí, jaký význam mají daně z hlediska financování společensky důležitých nevýrobních oblastí národního hospodářství	- výroba, obchod, služby	
	- je veden k odpovědnému nakládání s penězi		
Mezinárodní vztahy	- pochopí význam bezpečnosti státu pro život občana	- důvody začleňování ČR do mezinárodních struktur	VMEGS – Evropa a svět, Jsme Evropané
		- Organizace spojených národů (OSN)	
		- další mezinárodní organizace (UNESCO, UNICEF, WHO, atd.)	
	- průběžně sleduje informace o změnách vyplývajících pro ČR ze vstupu do EU	- Evropská unie – evropská integrace, základní instituce EU, společné zájmy v evropském prostoru	
	- dovede vyhledat a vyjmenovat všechny členské státy EU (s pomocí mapy)		
	- porovná výhody a nevýhody vstupu ČR do EU		
	- informativně se seznámí s institucemi EU – Evropská rada, Rada evropské unie, Evropská komise, Evropský parlament, Evropský soudní dvůr, Evropský účetní dvůr – zástupci ČR v těchto institucích		
Globální problémy lidstva	- uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory	- globalizace – projevy, významné globální problémy, způsoby jejich řešení	VMEGS – Evropa a svět, Jsme Evropané
	- uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva		

4.5.3 Vzdělávací obor – Člověk a společnost

4.5.3.1 Vyučovací předmět – Mediální výchova

4.5.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Mediální výchova vznikl jako povinný samostatný předmět s časovou dotací jedné hodiny týdně. Tato dotace byla využita z disponibilní časové dotace určené pro II. stupeň. Předmět Mediální výchova obsahuje všechny tematické okruhy průřezového tématu mediální výchova. Tento předmět je realizován v 9. ročníku základní školy a výuka probíhá v učebně informatiky. Tento předmět je dále propojen se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace, zejména v oblasti kritické analýzy existujících textů. Mediální výchova má velmi blízký vztah i k dalším průřezovým tématům: k Osobnostní a sociální výchově, Multikulturní výchově a k Výchově demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- rozvoj mediální gramotnosti žáků do takové úrovně, aby využívání médií byla činnost, kterou má jedinec co nejvíce pod vlastní kontrolou a již dokáže řídit tak, aby mohl mediální nabídky co nejvíce využít k dosažení tohoto cíle
- využívá metodiku, která je založená na různých moderních pedagogických principech
- vytváří obecné představy o základech metodiky mediální výchovy, na nichž jsou vystavěny i aktivity tohoto předmětu

Kompetence k řešení problémů

- při výuce se proto klade důraz na procesy objevování a předkládání problémových a polemických zadání
- učitel může velice dobře využít celou řadu problémových situací (diskuze o kontroverzních reklamách, rozbor několika reportáží o stejné události, analýza stereotypů v médiích apod.)
- zaměření se na kritické myšlení, které je nedílnou kompetencí mediální gramotnosti a je základem metodiky Mediální výchovy (v době informační exploze je člověk stále důrazněji nucen interpretovat a třídit informace, vyhodnotit jejich komunikační záměr, posoudit jejich věrohodnost, pochybovat o nich a teprve na základě důkladného zvažování si tvořit vlastní názor a stanovisko; jedinec, který dokáže kriticky myslet, je pravděpodobně o něco méně ovlivnitelný reklamou, běžnými postupy manipulace, přesvědčovacími tlaky a taktikami médií)

Kompetence komunikativní

- zaměření na uvědomování si sama sebe ve vztahu k okolnímu světu, konkrétně v tomto případě na systematické vytváření kritického odstupu od médií a na schopnost analyzovat a interpretovat mediální obsahy

Kompetence sociální a personální

- uplatnění principu kooperace, který odkazuje na potřebu změny zažitých rolí učitele a žáka a k potřebě aktivizace všech účastníků výuky
- využívání interaktivní výuky vyžaduje aktivní spoluúčast žáků při plnění vzdělávacích a výchovných cílů, z učitelů a žáků se stávají partneři, které spojuje úsilí o dosažení společného cíle
- žák je chápán jako zdroj nápadů a myšlenek, výrazně spoluutváří, modifikuje a v pokročilejších stádiích i sám vede výukový proces

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k uvědomování si širokého spektra existence médií a jejich úloze
- učí se chápat principy a normy, kterými jsou média omezena

Kompetence pracovní

- zdůrazňuje se použitelnost, užitečnost a potřebnost získání daného poznatku pro život

4.5.3.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. STUPEŇ

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Komunikace	- porozumí různým druhům sdělení, pochopí podstatu těchto sdělení - pochopí vznik a vývoj komunikace a její úlohu v současném světě	- komunikace a komunikační proces - historie komunikace - masová komunikace	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; vnímání autora mediálních sdělení
Masová média	- pochopí funkci masových médií - dokáže vyjmenovat, rozdělit a vysvětlit na jakém principu jednotlivá média pracují	- co je médium - funkce masových médií - druhy a specifika jednotlivých médií	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti; stavba mediálních sdělení Inf JaS Čj
Média a zábava	- rozumí významu a funkci mediálního sdělení, které plní funkci zábavy	- zábava v médiích - druhy zábavy - zábavní žánry - zábavné zprávy	MV – fungování a vliv médií ve společnosti; kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Čj JaS Inf
Média a reklama	- dokáže porozumět funkci média jako obchodního prostředku	- co je reklama - historie reklamy - funkce reklamy - nová reklamní média - typy reklamy	MV – práce v realizačním týmu; tvorba mediálního sdělení Čj Vko Pč
Vliv, omezení a nebezpečí médií	- chápe, jak a čím jsou média regulována a jak fungují	- novinářská etika - etika v reklamě - násilí v médiích - vliv médií na děti - stereotypy a předsudky v médiích	MV – tvorba mediálního sdělení Vko Čj

Média a politika	- chápe vliv médií na politiku - rozumí pojmu korupce	- média a volby - jsou zprávy objektivní - plakát a propaganda - případy korupce	MV – fungování a vliv médií ve společnosti Čj UaK Vko Dě
Nová média	- dokáže porozumět funkci nových médií; chápe nebezpečí internetu a sociálních sítí	- on-line komunikace (chat) - internetová telefonie - sociální sítě - bezpečnost internetu	MV – práce v realizačním týmu Čj Vko

4.6 Vzdělávací oblast – Člověk a příroda

4.6.1 Vzdělávací obor – Fyzika

4.6.1.1 Vyučovací předmět – Fyzika

4.6.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hlavním cílem je zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých metod poznávání a racionálního uvažování. Uvědomělé využívání poznání při zapojení do aktivit k ochraně životního prostředí. Uvažování a jednání, která vedou k efektivnímu využití zdrojů přírody. Porozumění souvislostem mezi činností lidstva a stavem přírodního a životního prostředí. Zaměření se na možná ohrožení plynoucí z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Vyučovací předmět fyzika je tvořen těmito vzdělávacími obsahy:

Látky a tělesa, Pohyb těles, Síly, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje, Vesmír.

Ve vyučovacím předmětu je realizována část průřezového téma: Environmentální výchova v tematickém okruhu Základní podmínky života, a to v kapitole Ovzduší v 7. ročníku a dále v kapitole Energie v 9. ročníku.

Předmět Fyzika je vyučován na II. stupni ZŠ. Vyučovací předmět má v 6. ročníku dotaci 1 vyučovací hodinu týdně, v 7., 8. a 9. ročníku je dotace 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenové učebně, která je uzpůsobená k výuce fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení žákům umožňují:

- samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy i jejich vlastnosti a měřit různé fyzikální vlastnosti objektů
- výsledky svých pozorování a měření umět zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení
- samostatně či ve spolupráci experimentovat, získané výsledky posuzovat a vyvozovat závěry
- vyslovovat hypotézy o fyzikální podstatě studovaných jevů, ověřovat pravdivost, rozšiřovat vlastní poznání
- vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky fyzikálního poznání, dokázat je utřídit, systematizovat a využívat v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- poznávat souvislost fyzikálního zkoumání s ostatními, v první řadě přírodovědně zaměřenými oblastmi zkoumání

Kompetence k řešení problémů:

- vnímání a rozpoznání problému, využití všech metod a prostředků (měření, pozorování, experiment) matematické znalosti, grafy apod.
- vyjádření nebo formulace problému, s kterým se žáci setkají při fyzikálním vzdělávání
- hledání, používání další metody a informace, které by mohly pomoci řešit problém
- dokázání posouzení řešení fyzikálního problému z hlediska správnosti, efektivnosti a jednoznačnosti
- hledání a opravování chybného řešení
- používání osvojené metody k řešení fyzikálních problémů i v jiných oblastech, schopnost je obhájit

Kompetence komunikativní žákům umožňuje:

- formulovat své názory, logicky vyjádřit myšlenky, využívat písemný i ústní projev
- porozumět druhým lidem, spolupracovat, argumentovat s cílem posunu v řešení
- využívat informační a komunikační prostředky
- rozumět různým typům informací a komunikací

Kompetence sociální a pracovní umožní žákům:

- spolupracovat a podílet se na činnosti skupiny
- podporovat dobré vztahy ve skupině, pomáhat, upevňovat příjemnou pracovní atmosféru
- prosadit se za podmínky respektování ostatních tak, aby posilovali svou sebedůvěru a rozvoj
- chápat nutnost spolupráce, její efektivitu, čerpat poučení od druhých

Kompetence občanské umožní žákům:

- používat bezpečně a účinně fyzikální pomůcky
- chránit zdraví své i zdraví druhých, dbát na ochranu životního prostředí
- čerpat zkušenosti získané v jednotlivých vzdálených oblastech k rozvoji své přípravy na budoucí život

4.6.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Látky a tělesa	- pozoruje a rozliší těleso a látku, naučí se porovnávat jednotlivé vlastnosti látek a těles	- látka, těleso - vlastnosti látek a těles	Ma – práce s MFCHT
Fyzikální veličiny	- rozliší pojem měřit a porovnávat v souvislosti s fyzikálními veličinami - měří délku, objem, hmotnost, čas - umí základní jednotky veličin a jejich převody - určí změnu rozměrů tělesa při změně teploty - měří teplotu teploměrem, rozlišuje druhy teploměrů - umí spočítat průměrnou teplotu - chápe pojem hustota - využívá prakticky vztah mezi hmotností a objem - pozoruje difúzi	- fyzikální veličina, označení a jednotka - délka, objem, hmotnost, čas - teplota a její změna - teplota a teploměr - průměrná teplota - hustota látky, její vyhledávání v tabulkách nebo na internetu - výpočet hustoty - výpočet hmotnosti pomocí hustoty a objemu - skupenství látek - částicová stavba látek, atom a molekula, iont - difúze	
Síly	- umí vysvětlit pojem síla, silové pole - zná účinky síly - umí využít olovnici, libelu - z částicového složení látek pochopí vznik elektrického náboje	- vzájemné působení těles, síla - gravitační síla – gravitační pole, směr svislý a vodorovný - magnetická síla – magnet přírodní a umělý - póly magnetu, magnetické pole - elektrická síla – elektrický náboj, elektrické pole	Ze – práce s magnety, kompasem a buzolou Práce s olovnicí, libelou Zásah bleskem, první pomoc, chování při bouři

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Pohyb těles	- rozliší klid a pohyb - pozná druhy pohybu - dokáže určit rychlost, dráhu, čas - čte graf závislosti dráhy na čase a umí z nich tvořit tabulku nebo v tabulce číst	- pohyb a klid tělesa - druhy pohybu, trajektorie a dráha - rychlost, jednotka - čas – jednotky - vzorce, řešení úloh - graf závislosti dráhy na čase	Práce s kalkulačkou, jízdní řád, grafikony Ma – příprava na učivo funkce, přímá úměrnost
Síly	- pozná účinky sil, znázorní sílu, skládá síly, určuje výslednici sil - rozlišuje posuvné, otáčivé a deformační účinky sil - určí tlak, tlakovou sílu - určí rovnováhu sil, aplikuje v praxi - pochopí pojem třecí síla a její projevy v praxi	- síla – její jednotka a znázornění - gravitační pole a gravitační síla - vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa, tíha - skládání sil stejného a opačného směru - tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí - třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Ma – práce se siloměrem, pákou a kladkou, praktické využití u bezpečnosti silničního provozu
Mechanické vlastnosti tekutin	- chápe vznik tlaku v kapalině, která je v uzavřené nádobě, jako důsledek působení gravitační síly na kapalinu - rozliší hydrostatickou tlakovou sílu a hydrostatický tlak - chápe souvislost hydrostatického tlaku s hloubkou a hustotou kapaliny - umí posoudit, kdy těleso plove, vznáší se, potápí se - chápe souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře	- Pascalův zákon – hydraulická zařízení - hydraulický lis – výpočty - hydrostatická tlaková síla a hydrostatický tlak - vztlaková síla – Archimédův zákon – potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách - atmosférický tlak – měření, vztlaková síla v atmosféře	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Ma

Světelné děje	- umí využít zákon o přímočarém šíření světla - zákon odrazu, zákon lomu – využívá poznatky v praxi - seznámí se s optickým hranolem - umí popsat zrcadlo rovinné a kulové – zná je z praxe - zobrazení rovinným a kulovým zrcadlem (kvalitativně) - umí popsat čočku – čočky v praxi, zobrazení tenkou čočkou (kvalitativně) - umí popsat oko jako optickou soustavu	- zdroje světla, zákonitosti šíření světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, chování světla na rozhraní optických prostředí - stín, zatmění Slunce a Měsíce - rozklad bílého světla hranolem - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou - optické vlastnosti oka	Praktické využití v topografii
---------------	---	---	--------------------------------

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Energie	- pochopí pojem práce, výkon - s porozuměním využívá vztah mezi vykonanou prací, časem a výkonem - chápe pojem energie - umí posoudit výhodnost využívání jednotlivých druhů energií z hlediska vlivu na životní prostředí - změny skupenství - faktory ovlivňující rychlost vypařování a teploty varu	- práce a výkon, výpočet práce a výkonu při přemísťování těles - formy energie – pohybová a polohová energie, vnitřní energie, teplo, měrná tepelná kapacita - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Ma – práce s MFCHT
Elektromagnetické děje	- zná základní schematické značky elektrotechnických součástek - umí vyjmenovat zdroje elektrického napětí - umí sestavit podle schématu jednoduchý elektrický obvod - umí zapojit ampérmetr a voltmetr - změří elektrický proud a napětí - pochopí (pouze kvalitativně) závislost odporu vodiče na vlastnostech vodiče - rozliší obvod sériový a paralelní - pochopí využití reostatu a děliče napětí - rozliší pojmy elektrická práce/energie a příkon	- elektrický náboj, elektroskop, vodič, izolant, siločáry elektrického pole - elektrický obvod – zdroj napětí - měření elektrického napětí a proudu, spotřebič, spínač - elektrický odpor, jeho závislost na vlastnostech vodiče - výsledný odpor rezistorů za sebou a vedle sebe - reostat, dělič napětí - elektrická práce, elektrická energie, elektrický příkon - bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči	VkZ – pravidla chování při požáru elektrického vedení

	- zná tepelné účinky elektrického proudu, magnetické účinky el. proudu	- tepelné spotřebiče - elektromagnet	
Zvukové děje	- zná zdroje zvuku - posoudí vliv prostředí na šíření zvuku - aplikuje poznatky do praxe	- vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích - odraz zvuku na překážce, ozvěna - pohlcování zvuku	Ochrana životního prostředí a zdraví před nadměrným hlukem

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Elektromagnetické děje	- rozliší vodivost v kovech, kapalinách, plynech a polovodičích - druhy proudu - rozliší střídavý proud od stejnoměrného a změří elektrický proud a napětí - zná princip elektromagnetické indukce - dokáže aplikovat na transformátory, elektromotor - elektromagnetické záření	- stejnosměrný elektromotor, vznik střídavého proudu, efektivní hodnoty - transformátor, elektromotor - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními elektrické spotřebiče v domácnosti - elektromagnetické záření – druhy a vlastnosti - základní pojmy vlnění	EV – vztah člověka k prostředí (energetické zdroje a vliv na životní prostředí)
Energie	- uvažuje o výhodnosti energetických zdrojů - využívá znalostí v praxi - dokáže posoudit dopady výroby energií na životní prostředí - jaderná energie	- energetické zdroje, obnovitelné a neobnovitelné zdroje - výroba a přenos elektrické energie - dopad elektrické energie na životní prostředí - energie a její přeměny - různé druhy energií podle jejího původu (zejména ze slunečního záření, větru, vody a biomasy) - jaderná energie - štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením vs. Využití radionuklidů pro blaho lidí	EV – vztah člověka k prostředí Výběr a orientace ve vhodnosti elektrospotřebičů

Vesmír	- orientuje se ve sluneční soustavě - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců kolem planet	- sluneční soustava – její hlavní složky - kosmonautika – historie - meziplanetární sondy a orbitální stanice	Exkurze do planetária
--------	---	---	-----------------------

4.6.2 Vzdělávací obor – Chemie

4.6.2.1 Vyučovací předmět – Chemie

4.6.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Výuka probíhá v kmenové učebně, která je vybavena specifickými pomůckami pro výuku chemie. Důraz je kladen především na:

- rozvíjení zájmu o obor
- poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- řešení problémů v praxi
- upevňování dovednosti pracovat s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Výuka probíhá zejména frontálně s využitím demonstračních pokusů. Kromě toho mají žáci možnost vyzkoušet si jednoduché laboratorní metody a postupy v rámci praktických cvičení, která jsou do výuky zařazována s ohledem na vybavení školy vhodnými pomůckami.

Při výuce je kladen důraz na experimentální činnosti a na řešení problémových úloh, které mají vztah k praxi, nebo k dějům, které nás obklopují. Typickým rysem výuky Chemie by měl být nácvik tvořivosti a správné orientace žáků v běžném životě.

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, tj. s Fyzikou, Přírodopisem a Zeměpisem a z části také s Matematikou (např. Fyzika – vlastnosti látek, Přírodopis – životní prostředí, zdraví, Zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, Matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova), na spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Ve vyučovacím předmětu Chemie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

Kompetence k učení

- získávat základní poznatky z různých oborů chemie
- systematicky pozorovat chemické vlastnosti látek, jejich přeměny a podmínky, za kterých tyto přeměny nastávají, popisovat a hledat souvislosti mezi jevy
- správně používat chemické termíny, symboly a značky
- samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

- vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky chemického poznávání a využívat je efektivně ve svém dalším studiu
- poznávat souvislosti chemického zkoumání s ostatními zejména přírodovědně zaměřenými oblastmi zkoumání
- vyslovovat v diskusích hypotézy o chemické podstatě studovaných jevů či jejich průběhu, ověřovat různými prostředky jejich pravdivost a získané poznatky využívat k rozšiřování vlastního poznávacího potenciálu

Kompetence k řešení problémů

- volit různé způsoby řešení problémových situací souvisejících s učivem Chemie
- osvojovat dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učit se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět do širokých souvislostí s praktickým využitím
- nacházet příklady chemických dějů a jevů z běžné praxe
- posuzovat řešení daného problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti a z těchto hledisek porovnávat i případná různá řešení daného problému
- používat osvojené metody řešení problémů i v jiných oblastech jejich vzdělávání, pokud jsou dané metody v těchto oblastech aplikovatelné
- aplikovat poznatky v praxi
- obhajovat svá rozhodnutí
- korigovat chybná řešení problému

Kompetence komunikativní

- správně užívat chemické symboly a značky

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat při řešení úkolů
- učit se respektovat názory jiných
- diskutovat na zadané téma týkající se problematiky Chemie ve vztahu k člověku a životnímu prostředí

Kompetence občanské

- poznávat zásady bezpečné práce s chemikáliemi (zejména s běžně prodávanými hořlavinami, žíravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami) a dokázat poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami
- respektovat pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- dodržovat pravidla slušného chování
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

4.6.2.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. STUPEŇ

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Pozorování, pokus a bezpečnost práce	- rozliší těleso a látku - rozlišuje metody práce v chemii - popíše vybrané vlastnosti látek	- těleso a látka, fyzikální a chemická přeměna - pozorování a pokus - vlastnosti látek	Fy OSV – chemické sklo a pomůcky (LP) Fy – hustota
	- ovládá bezpečnost práce v chemické laboratoři	- způsoby značení a užívání běžných chemikálií (H- a P-věty, piktogramy)	OSV – zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě, 1. pomoc
Směsi	- rozlišuje směsi a chem. čistě látky - správně používá termíny koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok - vypočítá hmotnostní zlomek látky v roztoku	- chemické látky a směsi - rozdělení směsí - roztoky, koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený roztok - hmotnostní zlomek	OSV – příprava roztoku daného složení M – procenta, trojčlenka
	- vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace	- oddělování složek směsí	OSV – filtrace, krystalizace (LP)
	- rozlišuje druhy vod dle obsahu minerálů a míry znečištění - popíše princip výroby pitné vody ve vodárnách	- rozložení vody na Zemi - druhy vod - zdroje znečištění - čistírna odpadních vod - výroba pitné vody	EV – základní podmínky života Př, Ze
	- uvede složení a příklady znečišťování vzduchu	- vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva, skleníkový efekt	EV – základní podmínky života Př, Ze
	- vysvětlí princip hašení požárů - zná příklady a použití hasicích přístrojů	- hoření - hořlaviny - zásady bezpečné práce s hořlavinami	pravidla evakuace při požáru, první pomoc při popáleninách
Částicové složení látek a chemické prvky	- popíše složení atomu - pracuje s pojmy protonové a nukleonové číslo a užije je k určení počtu protonů a elektronů v atomech a iontech prvků	- atom a jeho stavba - jádro a elektronový obal - valenční elektrony - ionty a jejich názvosloví - atom a molekula	Fy

	- uvede obsah pojmu chemický prvek a začne používat chemické značky vybraných prvků	- prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků - periodická soustava prvků a její členění - periodický zákon	OSV – příprava a vlastnosti vodíku (LP)
	- charakterizuje obsah pojmu chemická vazba - vysvětlí pojem molekula - ze vzorce určí počet atomů prvků v molekule - ovládá základy názvosloví	- chemické sloučeniny - chemická vazba - elektronegativita - molekula a její zápis - názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin	práce s periodickou soustavou prvků
Chemické reakce	- rozlišuje výchozí látky a produkty chemické reakce - zapíše jednoduchou chemickou rovnici - aplikuje zákon zachování hmotnosti	- chemické reakce a jejich průběh - vybrané chemické rovnice a jejich vyčíslování - zákon zachování hmotnosti	
	- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chem. reakcí při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza)	OSV – laboratorní práce, BOZ
Anorganické sloučeniny	- určuje oxidační čísla atomů prvků - zapisuje z názvů vzorce a ze vzorců odvodí název - popíše vlastnosti a užití vybraných sloučenin	- halogenidy - oxidy - sulfidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných zástupců	Př
	- rozlišuje kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů a pH papírku - osvojí si pojem pH - umí zapisovat vzorce - posoudí vliv vybraných kyselin a zásad na životní prostředí	- kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků - pH roztoků - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	OSV – měření pH (LP) práce s informacemi a internetem EV

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Anorganické sloučeniny	- popíše princip neutralizace - rozumí chem. pojmu sůl - zapisuje vzorce vybraných solí	- soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vznik solí - oxidační číslo, názvosloví	OSV – příprava solí, srážecí reakce (LP)
	- zná vlastnosti vybraných solí, jejich využití v praxi a vliv na ŽP	- průmyslová hnojiva, cement, vápno, sádra, keramika	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Chemické reakce	- provádí výpočty s veličinou látkové množství a molární hmotnost - aplikuje zákon zachování hmotnosti při vybraných výpočtech z rovnic	- látkové množství - molární hmotnost - výpočty z rovnic - vysvětlí pojmy oxidace a redukce	M – numerické výpočty, trojčlenka
	- vysvětlí pojmy oxidace a redukce - запиše oxidační čísla v chemické rovnici - určí, zda je chem. reakce redoxní - popíše principy výroby železa a koroze	- oxidace a redukce - oxidační a redukční činidlo - redoxní rovnice - řada reaktivity kovů - výroba železa - koroze	EV – recyklace surovin
Organické sloučeniny	- rozlišuje základní uhlovodíky, uvede jejich výskyt, vlastnosti a použití	- uhlovodíky - alkany, alkeny, alkyny, areny, cyklické uhlovodíky a jejich hlavní zástupci	
	- запиše strukturní, racionální a molekulové vzorce zákl. uhlovodíků	- homologická řada C ₁₋₁₀ - názvosloví jednoduchých org. sloučenin	OSV – sestavování modelů molekul zákl. uhlovodíků
	- uvede příklady fosilních a vyráběných paliv a zhodnotí z ekologického hlediska jejich používání	- paliva – ropa a její frakce, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	EV – základní podmínky života Př Ze Fy
	- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- halogenderiváty - alkoholy - karbonylové sloučeniny - karboxylové kyseliny	EV – ozonová vrstva OSV – návykové látky
	- popíše zdroje, vlastnosti a využití tuků, sacharidů, bílkovin a vitamínů	- přírodní látky - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny – jejich zdroje, vlastnosti a příklady funkcí	Př

Chemie a společnost	- rozliší prvotní a druhotné suroviny, zhodnotí jejich vliv na zdraví člověka a jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	- plasty a syntetická vlákna - detergenty, pesticidy, insekticidy - léčiva, drogy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Př, Ze
---------------------	---	---	---

4.6.3 Vzdělávací obor – Přírodopis

4.6.3.1 Vyučovací předmět – Přírodopis

4.6.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis na II. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na učivo předmětu Já a svět realizovaném na I. stupni této školy. Je založen na funkční integraci poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů. Obsah učiva je vybrán a strukturován tak, aby si v průběhu vzdělávání žáci 6. – 9. ročníků naší školy vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s mnohotvárnými a rozmanitými formami života na Zemi a naučili se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Předmět je do určité míry předmětem integrovaným, neboť v sobě propojuje témata více vzdělávacích oborů z několika vzdělávacích oblastí (Výchova ke zdraví, Chemie, Zeměpis, Tělesná výchova a sport). Do jeho vzdělávacího obsahu jsou navíc začleněny tematické okruhy průřezového tématu Enviromentální výchova.

Při výuce Přírodopisu jsou nejvíce realizovány skupinové a hromadné formy učení, další významnou formou je individuální forma práce – realizována v laboratorních pracích. Z hlediska uspořádání podmínek pro realizaci obsahu převládá forma sociálně – interakční.

Časová dotace předmětu jsou dvě hodiny týdně v 6. až 8. ročníku, v 6. a 7. ročníku je dvouhodinová dotace tvořena jednou disponibilní hodinou a jedna hodina týdně v 9. ročníku. Rozvržení učiva do učebního plánu je koncipováno tak, aby co nejvíce odpovídalo přírodním podmínkám regionu, kde se škola nachází. Tím je dosaženo maximální názornosti jednotlivých složek přírody vedoucí k usnadnění výuky tohoto předmětu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci se seznamují s přírodními vědami, systémem organismů, člověkem a životním prostředím (na jejich základě si žáci uvědomí spjatost člověka s přírodním prostředím a významem prostředí pro lidskou populaci)
- u žáků je podporován kladný vztah k živé i neživé složce přírody s důrazem na závislost člověka k přírodě a jejím zdrojům
- žák je veden k zájmu a hlubšímu poznání o učivo přírodopisu, k čemuž přispívá dostatek vhodných a kvalitních informací s touto problematikou (při hlubším zájmu o některé téma je žákům umožněno aktivně se podílet na výuce a vhodně doplňovat již získané základní informace)

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k porovnávání odborných názorů spojených s problematikou přírodních věd a jejich vývojem
- žáci se seznamují s problematikou zachování života na Zemi i svého zdraví a v souvislosti s tím i význam biologických věd
- žáci vybírají takové poznatky, dovednosti a metody pozorování živé a neživé přírody, jichž by mohli využívat jak ve svém dalším vzdělávání, tak ve svém praktickém denním životě
- žáci prakticky řeší problémy ve vztahu člověk – přírodní prostředí prakticky přímo v terénu (povodně, eroze půdy, člověk a kulturní krajina, ochrana genofondu, ...)
- žáci 9. ročníku se aktivně podílejí na realizaci výuky předmětu v nižších ročnících

Kompetence komunikativní

- žáci mají dostatek možností porozumět textům i obrazovým materiálům
- žáci jsou vedeni k racionálnímu formulování názorů na všechny složky přírody, existenci člověka na této planetě a jeho rozhodující roli pro budoucnost
- žáci umí získané informace prezentovat před svými vrstevníky i v běžném denním životě
- žáci dokáží kriticky hodnotit jednání své i jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí jako celku i k druhým lidem

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině s důrazem na respektování rozhodnutí jiných žáků, toleranci, organizaci práce a spolupráci
- žák individuálně zpracovává zadaný úkol, prezentuje a obhájí ho

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k tvorbě pozitivních postojů k problémům spojených s přírodou a ochranou přírodního dědictví
- žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na zdravé životní prostředí, snaží se o trvale udržitelný rozvoj společnosti

Kompetence pracovní

- u žáků vyžadujeme smysl pro povinnost přípravy na vyučování, shromažďování vhodného materiálu pro samostatné práce
- žák plní obtížnější úkoly s ohledem na bezpečnost a hygienu práce

4.6.3.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Země a život	- rozeznává různé názory na vznik Země i života (stvoření, vývoj) - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- různé názory lidí na vznik života na Zemi, postavení planety Země ve vesmíru - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi - vyhledávání literatury s popisem vzniku života a Země, diskuse	EV – povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí a ochrana před nimi
Vývoj živé hmoty Látky organické a anorganické	- rozlišuje organické (cukry, tuky, bílkoviny) a anorganické látky (vodu, vzduch, kyslík, dusík, oxid uhličitý, uhlík)	- vývoj živé hmoty – sloučeniny uhlíku, koacerváty - látky organické a látky anorganické	EV
Slunce a jeho význam Fotosyntéza	- vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého a funkce ozonoféry pro život na planetě	- Slunce – zdroj tepla pro život (světlo, teplo) - fotosyntéza	EV
Projevy života buňky	- vysvětlí základní projevy života (v jednobuněčných organismech) a doloží je na příkladech	- základní projevy života v buňce a jejich realizace (dýchání, fotosyntéza, přijímání potravy a její přeměna, rozmnožování)	

Jednobuněčné rostliny Jednobuněční živočichové Krásnoočko – rostlina či živočich? Jednobuněčné houby	- popíše stavbu těla a život zrněnky, trepky, krásnoočka zeleného, bakterií (půdní, hnilobné, cizopasně), kvasinky (pivní, vinná)	- zrněnka jako příklad rostlinné buňky; - treпка jako příklad živočišné buňky - krásnoočko – schopnost přecházet z autotrofní výživy na heterotrofní - fotosyntéza	
Bakterie a viry	- seznámí se s bakteriemi a viry – význam, činnost	- vývoj a význam, choroby, tlení a hnití, symbióza s dalšími organismy	EV – základní podmínky života
Rozlišení organismů na živočichy, rostliny a houby Vývoj mnohobuněčných organismů a jejich rozmanitost	- porovná a popíše rostlinné, živočišné a bakteriální buňky - vyjmenuje funkce základních buněčných organel	- základní rozdíly mezi rostlinnou, živočišnou a bakteriální buňkou - buněčná stěna (povrch), cytoplazma, jádro, mitochondrie, chloroplast - kolonie jako možný přechod k mnohobuněčným organismům	EV – základní podmínky života
Pojmy	- objasní pojmy prvok, cizopasník, jednobuněčný organismus, producent, konzument, reducent, společenstvo, biologie, potravní pyramida a řetězec	- shrnutí probraného učiva (viz výše) a opakování pojmů spojené s názornými příklady	- žáci sami řeší a hledají vhodné příklady tak, aby upevnili získané poznatky
Laboratorní práce	- umí zacházet s lupou a mikroskopem - zvládá jednoduché nákresy buňky	- seznámení s částmi mikroskopu, hygiena práce a bezpečnost při laboratorních pracích - jednobuněční jako součást planktonu - praktické pozorování řas, prvoků, kvasinek	PČ
Jednobuněční a mnohobuněční	- rozlišuje jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	- základní znaky jednobuněčných a mnohobuněčných organismů, vývoj, stavba těla	Dě
Mnohobuněčné řasy Mnohobuněčné houby	- popíše stavbu těla a život nižších rostlin – řas – zrněnka, zelenivka, šroubatka - popíše stavbu těla, život a rozmnožování hub – houby bez plodnic a s plodnicemi (rourkaté a lupenité)	- stélka – zrněnka – jednobuněčná řasa – šroubatka – mnohobuněčná řasa - houby nižší – plíseň hlavičková, rzi, paličkovice, štětičkovec - houby vyšší – stavba, výživa, rozmnožování	EV – ekosystémy

Houby a jejich význam	- rozpozná zástupce našich jedlých i jedovatých hub; orientuje se ve sběru hub a umí poskytnout první pomoc při otravě	- zásady správného houbaření a první pomoci při otravě - význam hub pro člověka i přírodu	EV – ekosystémy, základní podmínky života
Lišejníky	- popíše stavbu těla lišejníků – vysvětlí pojem symbióza a určí některé druhy lišejníků	- soužití dvou organismů – houby a řasy (sinice) – vznik nového organismu – lišejníku - symbióza a její význam pro organismy	EV – ekosystémy, základní podmínky života
Mnohobuněční živočichové – kmen žahavci Mnohobuněční živočichové – kmen ploštěnci Mnohobuněční živočichové – kmen kroužkovci Mnohobuněční živočichové – kmen měkkýši Plži Mlži Hlavonožci	- charakterizuje znaky, stavbu a život zástupců žahavců (nezmar, sasanka, medúza), ploštěnců (ploštěnka, tasemnice), kroužkovců (žížala, pijavka, nitěnka), měkkýšů (hlemýžď, perlotvorka, sépie)	- kmen žahavci – nezmar hnědý – stavba těla žahavce, pohlavní a nepohlavní rozmnožování - další zástupci skupiny – medúzy, sasanky, koráli; kmen ploštěnci – ploštěnka mléčná – stavba těla, soustavy - tasemnice bezbranná – nebezpečí pro člověka; - kmen kroužkovci – žížala obecná – stavba těla, soustavy - pijavka lékařská, nitěnka obecná; - kmen měkkýši – třídy – plži, mlži, hlavonožci - hlemýžď zahradní – zástupce plžů – stavba těla, soustavy, další zástupci; - škeble rybníčná – zástupce mlžů – stavba těla, způsob života, další zástupci - sépie obecná – zástupce hlavonožců – jejich výskyt, hlavní období vývoje, další zástupci	EV – ekosystémy Ze, D
Pojmy	- vysvětlí pojmy predátor, vnější a vnitřní cizopasník, tkáň, orgán, orgánová soustava, zkamenělina, vnější kostra, článkované tělo, potravní řetězec a pyramida	- shrnutí probraného učiva (viz výše) a opakování pojmů spojené s názornými příklady	žáci sami řeší a hledají vhodné příklady tak, aby upevnili získané poznatky

Mnohobuněční živočichové – kmen členovci Korýši Pavoukovci Hmyz Systém hmyzu Hmyz a ekosystémy Význam hmyzu	- charakterizuje znaky, stavbu a život zástupců členovců – zaměření na korýše, pavoukovce a hmyz - zná význam členovců v přírodním systému, pozoruje projevy jejich života - orientuje se v systému členovců a charakterizuje vybrané zástupce	- kmen členovci – charakteristika, vývoj, postavení v živočišné říši; rozdělení kmene na třídy – korýši, pavoukovci, hmyz - rak říční – zástupce korýšů – stavba těla, soustavy, způsob života, další zástupci - křížák obecný – zástupce pavoukovců – stavba těla, mimotělní trávení, význam skupiny v ekosystému - další zástupci pavoukovců – sekáči a roztoči, nebezpečí klíšťat spojené s přenosem nemocí na člověka - třída hmyz – základní charakteristika, postavení v živočišné říši, proměna dokonalá a nedokonalá - hmyz bezkřídý, hmyz křídlatý s proměnou nedokonalou a hmyz křídlatý s proměnou dokonalou – vybrané řády - hmyz v ekosystémech, hospodářský význam, ochrana hmyzu a ochrana proti hmyzu	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Ostnokožci	- charakterizuje znaky, stavbu a život zástupců ostnokožců		
Laboratorní práce	- pracuje s lupou a mikroskopem, připraví jednoduché preparáty - pozoruje a zakreslí mikropreparáty, provede záznam pozorování a schématické znázornění	- zhotovování jednoduchých mikropreparátů - pozorování trvalých preparátů; - grafické záznamy pozorovaných objektů	Vv

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Kmen strunatci Strunatci – pláštěnci a bezlebeční	- vysvětlí rozdíl mezi strunatci (struna hřbetní) a obratlovci (obratle) - rozdělí kmen strunatců na menší taxonomické celky – pláštěnci, bezlebeční, obratlovci	- původ slov strunatci a obratlovci, rozdíly ve stavbě kostry a utváření páteře - rozdělení strunatců na podkmeny a jejich základní charakteristika	EV – ekosystémy
Strunatci – obratlovci – paryby Strunatci – obratlovci – ryby Ryby a jejich ekologie	- charakterizuje třídu paryb – stavba těla, zástupci, ekologie - charakterizuje třídu ryb – vnější a vnitřní stavba těla, zástupci, ekologie (přizpůsobení se prostředí, rozmnožování) významní zástupci našich a mořských ryb, - hospodářský význam a rybníkářství	- třída paryby charakteristika, stavba těla, historie, zástupci - třída ryby charakteristika a historie, stavba těla – kapr obecný (kostra, části těla, ploutve, šupiny, plynový měchýř) - život ryb, rozmnožování, vývin, čistota vod, naše a mořské druhy	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí
Strunatci – obratlovci – obojživelníci Obojživelníci a jejich ekologie Strunatci – obratlovci – plazi Plazi a jejich ekologie	- charakterizuje třídu obojživelníků – vnější a vnitřní stavba těla, zástupci, ekologie (přizpůsobení se prostředí, rozmnožování) - významní zástupci našich obojživelníků, ochrana; - charakterizuje třídu plazů – vnější a vnitřní stavba těla, zástupci, ekologie (přizpůsobení se prostředí, rozmnožování) významní zástupci našich a cizích plazů, ochrana	- třída obojživelníci charakteristika, vývoj, významná období třídy – přechod na souš; - skokan zelený a další zástupci, ochrana a význam v ekosystému - třída plazi charakteristika, vývoj, významná období třídy a vymřelí zástupci - ještěrka – stavba těla, orgánové soustavy, přizpůsobení se prostředí	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktiviny a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Ze
Laboratorní práce	- srovnání stavby těla ryb, obojživelníků a plazů – rozdíly a podobnost, vývoj obratlovců - jednoduché nákresy těl, popis vnitřních orgánů a části těla	- srovnání vnější stavby těla ryb, obojživelníků a plazů, porovnání soustav - diakritické znaky tříd	Vv
Strunatci – obratlovci – ptáci	- charakterizuje třídu ptáků – vnější a vnitřní stavba těla – zaměření na letové adaptace ptáků, tělňi pokrýv a rozvoj smyslových orgánů	- stavba ptačích těl a jejich přizpůsobení se v podobě letových adaptací (peří, kostra, smyslové orgány) - charakteristika jednotlivých orgánových soustav	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktiviny a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Ze

Systém ptáků	- rozpozná řády ptáků a jejich diakritické znaky	- třídění ptáků – řády, zástupci s ohledem na jednotlivé ekosystémy	
Etologie ptáků	- chápe etologii ptáků se zaměřením na komunikaci, sociální chování a tahy ptáků	- chování ptáků jako příklad etologie (orientace, potrava, komunikace, sociální chování, ptačí tahy - život a význam našich vybraných druhů ptáků	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Laboratorní práce	- pozoruje a kreslí ptačí pero, popisuje kostru ptáků	- pozorování ptačího peří, kostry - mikroskopování tkání a pozorování života v přírodě (stavba hnízd, výchova mlád'at)	Vv, PČ
Rostliny na souši Stavba těl vyšších rostlin Vyšší rostliny I – rhyniofyta Vyšší rostliny I – mechorosty Vyšší rostliny I – kaprad'orosty	- orientuje se ve změně stavby rostlinného těla ve spojení s přechodem na souš - rozliší základní orgány vyšších rostlin – mechů (kořínek, lodyžka, lístek, štět s tobolečkou), kapradin (kořen, oddenek, listy); v cévních svazcích rozlišuje část dřevní a část lýkovou - vysvětlí rozdíly ve stavbě nižších a vyšších rostlin	- rozdělení rostlinné říše, srovnání základních rozdílů mezi nižšími a vyššími rostlinami (stélka, kormus) - vývoj vyšších rostlin, přechod na souš a s tím spojené změny ve stavbě rostlinného těla (vznik rostlinných orgánů) - rhyniofyta - mechorosty – třída játrovky, třída mechů se zaměřením na rodozměnu - kaprad'orosty – oddělení plavuně, kapradiny, přesličky - soustavy pletiv rostlinných těl kaprad'orostů – krycí, vodivá, základní	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Význam a zástupci výtrusných rostlin	- určí význam a zástupce mechů, kapradin, plavuní a přesliček - zná význam prvohorních a druhohorních zástupců výtrusných rostlin pro další vývoj života na planetě i pro dnešní společnost (uhlí, zkameněliny)	- zadržování vody, obrana před erozí půdy, zvlhčování vzduchu - vývoj kaprad'orostů ve starších geologických obdobích, význam prvohorních a druhohorních zástupců pro dnešní civilizaci	EV – základní podmínky života
Laboratorní práce	- lupou a mikroskopem pozoruje mech a kapradiny i jejich části – dokáže je nakreslit a popsat	- poznávání mechů a mikroskopování částí jejich těl - pozorování výtrusnic a výtrusů kapradin, včetně cévních svazků v řapíku listu	Vv

Vyšší rostliny II – rostliny semenné Jehličnany – stavba těla a životní cyklus	- objasní pojmy semenné rostliny a rozdělí je na nahosemenné a krytosemenné - na příkladu jehličnanů popíše stavbu těla a pletiv u nahosemenných rostlin - popíše stavbu a funkci kořene rostlin; - orientuje se v rozdílech mezi opylením a oplozením	- základní charakteristika a rozdělení semenných rostlin - rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami - jehličnany – stavba těla, pletiva - jehličnany – rozmnožování a jejich životní cyklus (opylení, oplození)	EV – ekosystémy
Význam a zástupci jehličnanů Lesní ekosystém	- určí a popíše rozdíly mezi vybranými zástupci našich nahosemenných rostlin - vysvětlí význam lesa pro přírodu i člověka - objasní pojmy ekosystém, společenstvo	- zástupci jehličnanů – srovnání jehlic, šišek, borky (borovice, smrk, jedle, modřín) - les, jeho význam, ochrana, les jako ekosystém	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Laboratorní práce	- lupou a mikroskopem pozoruje jehlice, zakreslí cévní svazky - samostatně připraví materiál pro mikroskopování a udělá mikropreparáty	- poznávání a pozorování jehličnanů, jednoduché nákresy zkoumaných částí těl nahosemenných rostlin	Vv
Krytosemenné rostliny a jejich úspěšnost Krytosemenné rostliny – stavba těla – kořen Krytosemenné rostliny – stavba těla – stonek Krytosemenné rostliny – stavba těla – list Krytosemenné rostliny – stavba těla – květ	- rozliší, popíše a nakreslí základní rostlinné orgány – kořen, stonek, listy a květy - kořen – stavba, funkce; - stonek – stavba, funkce, morfologie, rozliší druhy stonku a rozdělí rostliny na byliny (lodyha, stvol, stéblo) a dřeviny (keř, stromy) - list – stavba, tvary, funkce fotosyntéza, dýchání - květ – přeměna listů, stavba a části, květenství, funkce	- rostliny krytosemenné rozmanitost, úspěšnost a význam těchto rostlin - rozlišení rostlinných částí – kořen, stonek, list a jejich funkce - kořen – jeho tvary a druhy (hlavní, svazčité), funkce - stonek – morfologie stonku, růst, systém pletiv, druhotné tloušťnutí, cévní svazky - list – stavba, tvary, funkce fotosyntéza a dýchání - přeměna listů v květy – stavba a části květu (kalich, koruna, okvěť, pestík, tyčinky) - květenství jako soubory květů – květenství jednoduchá a složená	
Opylení a oplození krytosemenných rostlin Plody	popíše opylení a oplození u krytosemenných rostlin; popíše vznik plodů z částí květu a typy plodů	- opylení a oplození – spojení s vývojem semen a plodů - plody suché a dužnaté – charakteristika	

Systém krytosemenných Rostliny dvouděložné Rostliny jednoděložné	- vyzná se v systému krytosemenných rostlin – jednoděložné a dvouděložné – rozdíly mezi skupinami - vybrané řády a významní zástupci	- systém krytosemenných rostlin – rostliny jednoděložné a dvouděložné, jednodomé a dvoudomé, rozdíly mezi těmito skupinami - příklady některých čeledí, v nich vybraní zástupci a jejich význam	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Pojmy	- vysvětlí pojmy – nahosemenné, krytosemenné, jednoděložné, dvouděložné, jednodomé a dvoudomé rostliny	- shrnutí probraného učiva (viz výše) a opakování pojmů spojené s názornými příklady	žáci sami řeší a hledají vhodné příklady tak, aby upevnili získané poznatky
Laboratorní práce	- určí některé druhy bylin a dřevin ze svého okolí	- rozbor květů	Vv

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Savci – vývoj a úspěšnost Savci – stavba těla	- zařadí savce do systému živočichů - zná vývoj savců a uvede rozdíly ve stavbě těla ve srovnání s ostatními skupinami obratlovců	- systematické zařazení, charakteristika třídy, úspěšnost během evoluce; - vývoj savců	
Savci a jejich systém Savci v ekosystémech Savci v biomech	- orientuje se ve zjednodušeném systému savců – vejcorodí, živorodí - zná významné řády a jejich zástupce	- systém třídy savců – savci vejcorodí – charakteristika, umístění - savci živorodí – charakteristika, umístění, zástupci	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Ze
Pojmy	- objasní pojmy predátor, reducent, zoologie, paleontologie, ekosystém, biom	- shrnutí probraného učiva (viz výše) a opakování pojmů spojené s názornými příklady	žáci sami řeší a hledají vhodné příklady tak, aby upevnili získané poznatky
Laboratorní práce	- vyhledává samostatně literaturu a zpracovává z ní výpisky a referáty	- příprava vhodné literatury, referátů a informací o probíraných skupinách savců	Vv, Mv
Člověk – původ a vývoj Člověk – lidské rasy	- uvede názory na vznik člověka - stručně charakterizuje etapy jeho vývoje, včetně zástupců a znaků kultur - zná původ a vývoj lidských ras, odsuzuje rasismus, náboženské a nacionalistické předsudky	- podstata člověka, původ a názory na jeho vznik (stvoření, vývoj) - vývoj člověka – předci člověka, člověk zručný, člověk vzpřímený, člověk rozumný - vývoj člověka – člověk neandrtálský, člověk vyspělý - proces hominizace a proces sapientace - lidské rasy – zastoupení na Zemi, charakteristika	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Ze D

Člověk – stavba těla – opěrná a pohybová soustava Člověk – stavba těla – trávicí soustava Člověk – stavba těla – dýchací soustava Člověk – stavba těla – oběhová soustava Člověk – stavba těla – vylučovací soustava Člověk – stavba těla – rozmnožovací soustava Člověk – stavba těla – nervová soustava	- popíše a vysvětlí stavbu a funkci těla člověka - orientuje se v jednotlivých orgánových soustavách (kosterní, svalová, trávicí, dýchací, oběhová, vylučovací, rozmnožovací, smyslová a nervová) – stavba, hygiena, prevence chorob	- opěrná a pohybová soustava rozlišování kostí, svalů, péče o zdravou kostru a svaly, onemocnění, první pomoc při úrazech soustavy - trávicí soustava – stavba, složky potravy a přeměna látek - dýchací soustava – stavba a význam, onemocnění - oběhová soustava – stavba a funkce, srdce, krevní buňky a imunita, krevní skupiny, mizní soustava - vylučovací soustava – stavba a funkce - rozmnožovací soustava – stavba a funkce, odpovědné rodičovství, pohlavní choroby, vznik a vývoj nového jedince, období života - nervová a smyslová – CNS a obvodové nervstvo, v návaznosti jednotlivé smysly (zrak, sluch, chuť, hmat, poloha a rovnováha), žlázy s vnitřní sekrecí, nervová činnost	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Ze, D, Fy, Tv
Pojmy	- objasní některé pojmy spojené se zdravím člověka – imunita, transfuze, prevence, infarkt, alergie, epidemie, pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	- shrnutí probraného učiva (viz výše) a opakování pojmů spojené s názornými příklady	žáci sami řeší a hledají vhodné příklady tak, aby upevnili získané poznatky
Laboratorní práce	- na základě získaných znalostí dokáže bojovat proti únavě a bolestem, poskytne základní první pomoc - shromažďuje vhodné informace o zdravém životním stylu	- nácvik první pomoci – zástava srdce, krvácení, umělé dýchání, odsun zraněného - jednoduché cviky proti únavě a bolestem páteře; - samostatné práce se zdravotnickou problematikou - zdravý život, rodina a její funkce, hygiena, drogy, objasní význam zdravého způsobu života	Tv VkJ

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Naše planeta Země Minerály Horniny	- dokáže diskutovat o názorech na vznik Země - určí a stručně popíše běžné horniny a nerosty	- zrození planety Země (vývoj a stavba); vznik života, vývoj organismů - geologické vědy - nerosty – chemické a fyzikální vlastnosti, systém - horniny – vyvřelé, sedimentární, přeměněné	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Ze Fy Che
Utváření zemského povrchu – vnitřní geologické děje Utváření zemského povrchu – vnější geologické děje	- vysvětlí utváření zemského povrchu (rozlišuje vnější a vnitřní geologické činitele); - vysvětlí vznik půd, rozliší jejich typy	- vnitřní a vnější geologické děje – sopečná činnost, zvětrávání, usazené a vyvřelé horniny, krasová činnost, činnost větru, vody, člověka, eroze, zlomy, zemětřesení, vrásnění; - pedologie – vznik, typy a význam půd	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Ze Fy Che
Dějiny Země	- shrne a vyvodí poznatky o geologických obdobích Země	- starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory – charakteristika, zástupci rostlinné a živočišné říše	
Pojmy – opakování	- objasní pojmy hornina, nerost, zvětrávání, sopečná činnost, zlomy, vrásnění, geologie	- shrnutí probraného učiva (viz výše) a opakování pojmů spojené s názornými příklady	- žáci sami řeší a hledají vhodné příklady tak, aby upevnili získané poznatky

4.6.4 Vzdělávací obor – Zeměpis

4.6.4.1 Vyučovací předmět – Zeměpis

4.6.4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis disponuje touto časovou dotací: 6. a 7. ročník – 1 hodina týdně, 8. a 9. ročník – 2 hodiny týdně.

Organizace výuky

Ve vyučovacím předmětu se používají zejména tyto formy výuky:

Výkladové hodiny propojené diskusemi a debatami, hodiny s problémově pojatou výukou, cvičení a pozorování v terénu, skupinové práce. Při výuce jsou používány učebnice, pracovní sešity, mapy, buzoly, globusy, atlasy, encyklopedie. Předmět se zpravidla vyučuje v samostatné odborné učebně. Některé hodiny se uskutečňují v počítačové učebně. Při praktických činnostech se celá třída rozděluje na jednotlivé pracovní skupiny.

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis. Integruje také průřezová témata:

VDO

- vede k respektování zásad demokracie
- podporuje schopnosti a dovednosti při cestování a pobytu ve volné přírodě
- respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti

OSV

- přispívá k vytváření mezilidských vztahů
- rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci

VMEGS

- vede k orientaci na mapě dnešního světa, seznamuje s příčinami a důsledky globálních problémů lidstva

MUV

- poskytuje základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách, seznamuje s různými kulturami, tradicemi, hodnotami

EV

- vede k uvědomování podmínek života a možností v jeho ohrožení, vede k angažování k ochraně životního prostředí, podporuje konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí

MV

- vede ke sledování zpravodajských relací, rozvíjí dovednosti při práci s internetem, vede k zájmu o odbornou literaturu a časopisy, vytváří předpoklady ke kritickému vnímání mediálních sdělení

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států ...

K poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi. Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti. Získávají poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a o současných globálních problémech lidstva. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí. Zeměpis umožňuje žákům orientovat se v současném světě a umožňuje také uvědomovat si civilizační rizika. Žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

učitel

- vede k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vede k používání odborné terminologie
- vede k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- vede k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- zadává referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace a data (internet, rozhlas, televize, encyklopedie, časopisy)
- pokládá otázky a společně hledají adekvátní odpovědi
- předvádí manipulace s topografickými pomůckami (kompas, buzola, globus, mapy, atlasy, jízdní řády, tabulky)
- kontroluje výsledky pozorování a požaduje, aby je žáci samostatně zhodnotili a porovnali

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

učitel

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů

- vede žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- vede žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- vede žáky k odpovědím na otevřené otázky
- vede žáky k práci s chybou
- vytváří hypotézu problému či úkolu, ověřuje správnost řešení problému, usiluje o nalezení shodných a oděných znaků, zeměpisných objektů, jevů a procesů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

učitel

- vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- vede žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- vede žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- vyžaduje na žácích formulace vlastních názorů na konkrétní témata, vede s žáky řízený dialog a konzultuje názory svých žáků

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

učitel

- vede žáky k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- vede žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vede žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- vede žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- vede žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vede žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku
- rozděluje pracovní úkoly, hodnotí výsledky pracovních skupin a jednotlivců, navozuje sebekritiku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

učitel

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí
- objasňuje a zdůrazňuje nutnost ochrany životního prostředí, vede své žáky k pracovní a bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- vede žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- dohlíží na bezpečnou manipulaci s pomůckami, na dodržování stanovených pravidel

4.6.4.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Planeta Země	- určí a popíše tvar Země	- tvar a rozměry Země	Ma – geometrie, tvary těles Fy – pohyb těles, vesmír
	- předvede otáčení Země s pomocí glóbusu - vysvětlí pojmy zemská osa, severní a jižní pól - naznačí sklon zemské osy - vysvětlí příčiny střídání dne a noci, určí délku jednoho otočení kolem osy a oběhu Země kolem Slunce - objasní délku dne a noci, průběhu roku v závislostech na zeměpisné šířce - seznámí se s přísluním a odsluním, orientuje se ve slunovratu a rovnodennosti	- pohyby Země	
	- posoudí vztah mezi Zemí a Měsícem - pojmenuje jednotlivé fáze Měsíce, popíše povrch a pohyb Měsíce - popíše, jak dochází k zatmění Slunce a Měsíce	- přirozená družice Země	Fy – vesmír Dě – středověké představy o vesmíru
	- vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - objasní postavení Slunce ve vesmíru - porovná velikost Slunce, Země a ostatních planet	- Slunce	
Glóbus a mapa	- vysvětlí pojem měřítko mapy - určuje druhy map podle měřítka - porovnává významy barev na mapách	- mapy	Ma – geometrie v rovině a prostoru Př – praktické poznávání přírody
	- porovnává vlastnost rovnoběžek a poledníků - vyhledá hlavní poledník a hlavní rovnoběžky	- poledníky a rovnoběžky	

	- orientuje se v zeměpisné šířce a délce a v šířkových stupních	- určování zeměpisné polohy	
	- vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi, pochopí datovou hranici	- čas na zeměkouli	Ma – jednoduché převody jednotek času, práce s daty
	- aktivně používá mapové značky, znalosti aplikuje při práci s mapami	- práce s turistickou mapou	
Obecně fyzický zeměpis	- objasní stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky - určuje základní vrstvy Země	- stavba Země	EV – ekosystémy (změny v krajině) Fy – síly Che – chemické prvky Př – vnější a vnitřní geologické procesy, vývoj zemské kůry
	- rozlišuje jednotlivé části dna oceánů	- dno oceánu	
	- objasní vnitřní přírodní síly působící na zemský povrch - vyhledá na mapách oblasti s výskytem zemětřesení a sopečné činnosti	- zemětřesení a sopečná činnost	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (zemětřesení, sopečná činnost)
	- porovnává vrásavá a kerná pohoří a určuje jejich části	- vznik pohoří	
	- popíše proces zvětrávání působením vnějších přírodních činitelů	- zvětrávání a činnost větru	
	- rozeznává členění povrchu podle výškových rozdílů	- reliéf	
	- porovnává rozdíl mezi počasím a podnebím, zhodnotí význam kyslíku	- atmosféra	
	- pojmenuje činitele vytvářející počasí	- předpověď počasí	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (záplavové vlny, sněhové laviny)
	- vyjmenuje jednotlivé podnebné pásy a umí je ukázat na mapě	- podnebí - podnebné pásy	
	- seznámí se s významem pasátů a monzunů - na mapě vyhledají oblast výskytu katastrofických atm. jevů (tornádo, ...)	- oběh vzduchu v atmosféře	

	- pojmenuje členitost pevniny - vysvětlí rozdíl mezi průlivem a průplavem - vysvětlí koloběh vody - vyjmenuje světové oceány a najde je na mapě	- hydrosféra - oceány a moře	EV – ekosystémy (mořské ekosystémy)
	- vysvětlí, co se projevuje přitažlivostí Měsíce - objasní vznik přílivu, odlivu a tsunami	- pohyby mořské vody	
	- znázorní vodní tok a jeho části - vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělými nádržemi - vyhledá v mapách příklady říčních sítí, povodí, rozvodí, úmoří	- vodstvo na pevnině	EV – ekosystémy (vodní ekosystémy) Dě – plavby
	- rozlišuje vodu půdní a vodu podzemní	- podpovrchová voda	
	- popíše vznik a složení půdy - rozlišuje typy a druhy půd - určí rozmístění půd	- pedosféra	EV – ekosystémy Př – půdy Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (sesuvy půdy)
	- vyjmenuje složky, které do této oblasti patří	- biosféra	
	- vyhledá na mapách tropické deštné lesy - vyjmenuje tropické zástupce fauny a flóry - posoudí význam deštných lesů pro život	- tropické deštné lesy	VkO – společenské problémy
	- určí polohu na mapě, druhy rostlinstva a živočišstva - popíše život na savanách	- savany	
	- určí polohu na mapách, uvede příklady zástupců fauny a flóry - objasní život v pouštích a seznámí se s životem lidí v oázách	- pouště a polopouště	
	- vyhledá polohu na mapách, uvede znaky podnebí, rostlinstvo a živočišstvo	- tvrdolistá vegetace/vegetace středomořského typu	
	- vyhledá na mapách, uvede znaky podnebí, druhů rostlinstva a živočišstva, určí význam pro život lidí	- stepi a lesostepi	

	- určí polohu na mapách, rostlinstvo a živočišstvo, popíše život lidí a určí význam pro člověka	- lesy listnaté a jehličnaté	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Dě – vliv lidských činností na krajinu
	- určí polohu na mapách, popíše vzhled krajiny, uvede faunu a flóru	- tundry a polární oblasti	
	- vyjmenuje zástupce fauny a flóry žijící v mořích a oceánech	- život v oceánech	
	- znázorní uspořádání živočišstva a rostlinstva v závislosti na nadmořské výšce	- výškové stupně v krajině	
Světadíly a oceány	- rozlišuje pojem světadíl a kontinent - vyjmenuje všechny světadíly, kontinenty a oceány a určí jejich polohu na mapě	- světadíly, kontinenty, oceány	
	- popíše základní charakteristiky a seznamuje se s aktivitami v polárních oblastech	- Antarktida - Arktida	EV – ekosystémy (přístupy k přírodnímu dědictví) Dě – objevy a plavby

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Světadíly – Afrika	- vyhledá na mapách Afriku a určí polohu, porovná rozlohu, pojmenuje členitost pobřeží, popíše reliéf a členitost	- poloha a povrch	VMEGS – objevujeme Evropu a svět (orientace na politické mapě) Dě – historie a objevování
	- pojmenuje jednotlivé pásy - vyhledá hlavní toky, vodopády a jezera	- podnebí a vodstvo	
	- pojmenuje vegetační pásy, vyjmenuje typickou faunu a flóru - vyhledá na mapě národní parky	- rostlinstvo a živočišstvo	
	- vyhledá v jednotlivých regionech Afriky konkrétní nerostné suroviny	- hospodářství	
	- charakterizuje obyvatelstvo Afriky	- obyvatelstvo	
	- vymezí zeměpisné oblasti Afriky, srovná je podle kultury, způsobu života a náboženství - vyhledá vybrané státy a velká města, určí zaostalé státy	- oblasti Afriky	
Světadíly – Austrálie a Oceánie	- vyhledá polohu a pojmenuje jednotlivé regiony, srovná velikost s ostatními světadíly - popíše reliéf a členitost - určuje největší města	- poloha a povrch	
	- určí pásy, teploty a srážky - vyhledá největší řeky a jezera	- podnebí a vodstvo	
	- zjišťuje vegetační pásma - pojmenuje zástupce australské fauny a flóry	- rostlinstvo a živočišstvo	Př – ochrana přírody
	- charakterizuje složení obyvatelstva Austrálie, popíše život původních obyvatel	- obyvatelstvo	MUV – multikulturalita Dě – objevy a dobývání
	- vyhledá v jednotlivých regionech Austrálie konkrétní nerostné suroviny	- hospodářství	
	- rozlišuje rozdělení Oceánie a vyhledá vybrané státy a města	- Oceánie	

Světadíly – Amerika	- vyhledá v mapách amerických kontinent, určí polohu, porovná rozlohu Severní a Jižní Ameriky s rozlohou ostatních světadílů - popíše reliéf a členitost povrchu - vyhledá na mapě nejvyšší vrcholy	- poloha a povrch	VMEGS – objevujeme Evropu a svět (orientace na politické mapě světa)
	- vymezení podnebné pásy	- podnebí	
	- vyhledá americké řeky, významné vodopády a jezera - vyhledá a pojmenuje vegetační pásma - vyjmenuje zástupce fauny a flóry typické pro region	- vodstvo, fauna a flóra, šířková vegetační pásma	EV – ekosystémy (přístupy k přírodě) PŘ – přeměna přírodních krajín
	- popíše základní etapy a události v historii osídlování Ameriky - lokalizuje rozmístění původních amerických kultur (indiáni, Eskymáci) - lokalizuje rasy a jazykové skupiny, vyhledá velká města	- obyvatelstvo a sídla	MUV – kulturní difference (kulturní tradice, zvyky, odlišný život) Dě – objevy a dobývání, Cizí jazyk – jazykové oblasti Ameriky
	- popíše základní charakteristiky států - uvede některé zajímavosti - vyhledá velká města	- USA - Kanada	MV – tvorba mediálního sdělení VMEGS – objevujeme Evropu a svět (americké regiony) Dě – vznik USA
	- popíše základní charakteristiky států - uvede některé zajímavosti - vyhledá velká města	- státy Střední Ameriky	Dě – objevy a dobývání
	- popíše základní charakteristiky států - uvede některé zajímavosti - vyhledá velká města	- státy Jižní Ameriky	Cizí jazyk – řečové dovednosti Dě – kolonizace Ameriky
Eurasie	- popíše polohu a rozlohu kontinentu a vymezení hranici mezi světadíly Evropou a Asií	- poloha a rozloha Eurasie	
Světadíly – Asie	- popíše reliéf a členitost - vyhledá příslušné pojmy na mapě	- povrch a členitost	

	- vyhledá největší řeky, jezera a vodní díla	- vodstvo	
	- určí podnebné pásy, teploty a srážky - zjišťuje šířková vegetační pásma, pojmenuje typické zástupce fauny a flóry	- podnebí, šířková vegetační pásma, fauna a flóra	
	- vymezí oblasti Asie, vyhledá na mapě regiony, vybrané státy, hlavní města a další důležitá velká města	- oblasti Asie	

8. a 9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Světadíly – Evropa	- popíše reliéf a členitost - vyhledá příslušné pojmy na mapě	- povrch a členitost	
	- vyhledá největší řeky, jezera a vodní díla	- vodstvo	
	- určí podnebné pásy, teploty a srážky - zjišťuje šířková vegetační pásma, pojmenuje typické zástupce fauny a flóry	- podnebí, šířková vegetační pásma, fauna a flóra	
	- vymezí oblasti Evropy, vyhledá na mapě regiony, vybrané státy, hlavní města a další důležitá velká města	- oblasti Evropy	
Česká republika – přírodní podmínky	- určí geografickou polohu ČR - rozliší typy a průběh státní hranice se sousedními státy - porovná rozlohu ČR s ostatními evropskými státy	- poloha a rozloha	VMEGS – objevujeme Evropu a svět (naši sousedé v Evropě), jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá (evropské krajiny)
	- nastíní přírodní změny a procesy od prvohor po současnost	- geologická stavba	Př – nerosty a horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, půdy, podnebí, počasí ve vztahu k životu
	- vymezí Českou vysočinu a Karpaty - orientuje se na fyzické mapě ČR, vyhledává hlavní pohoří	- členění povrchu	
	- zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy podnebí na oblasti ČR, vyjádří znaky jednotlivých podnebných oblastí	- podnebí a počasí	
	- zařadí ČR k úmořím, pojmenuje vodní toky - vyhledá na mapách jezera, umělé vodní nádrže a vodní toky - objasní příčiny povodňových situací	- vodstvo	Dě – historie rybníkářství a vodních děl v českých zemích
	- rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy - rozlišuje podmínky vzniku a následky půdní eroze	- půdy	

	- popíše skladbu a rozšíření lesních porostů - rozlišuje základní přírodní ekosystémy	- fauna a flóra	EV – ekosystémy (organismy a prostředí)
	- rozlišuje maloplošná a velkoplošná chráněná území - uvádí příklady přírodních a kulturních krajín	- ochrana přírody a životní prostředí	EV – ekosystémy (ochrana přírody, vztah člověka k prostředí) Př – chráněná území v ČR
Česká republika – Obyvatelstvo a sídla	- posoudí aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva - určí hlavní migrační trendy a objasní příčiny těchto migrací - zhodnotí rozmístění obyvatelstva a uvede změny ve struktuře obyvatelstva	- obyvatelstvo	OSV – sociální rozvoj VMEGS – objevujeme Evropu a svět Vko – člověk ve společnosti Dě – civilizace
	- rozděluje sídla podle určitých kritérií: uvádí příklady sídel podle jejich funkce - hodnotí proces urbanizace	- sídla	MUV – etnický původ EV – vztah člověka a prostředí
Česká republika – Hospodářství	- člení hospodářství do jednotlivých sektorů, objasňuje ekonomické pojmy	- hospodářství	VMEGS – jsme Evropané Vko – ztráta hospodářství, služby, výroba
	- vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby nerostných surovin	- nerostné suroviny	EV – vztah člověka k prostředí Př – ochrana přírody
	- zařazuje průmysl do základního systému členění průmyslové výroby	- těžební a energetický průmysl	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (historie rozvoje průmyslu) EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Dě – modernizace společnosti, industrializace Fy – energie Př – vliv na životní prostředí
	- zařazuje hutnický průmysl, objasní pojmy černá a barevná metalurgie	- hutnický průmysl	
	- zařazuje strojírenský průmysl, uvádí příklady	- strojírenský průmysl	Dě – úloha strojů v dějinách
	- charakterizuje jednotlivá odvětví chemického průmyslu	- chemický průmysl	Ch – bezpečnost práce, mimořádné události

	- uvádí příklady jednotlivých oborů zpracovatelského průmyslu - vyhledává v mapách jednotlivé oblasti - uvede konkrétní výrobky vyvážené i dovážené - uvádí příklady z místního regionu	- ostatní zpracovatelský průmysl	
	- zhodnotí charakter zemědělství v ČR v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půd - objasní pojem ekologické zemědělství	- zemědělství	EV – ekosystémy (vliv zemědělství na živ. prostředí) Dě – význam zemědělství
	- rozlišuje mezi konkrétními druhy dopravy - vyhledá a určí hlavní dopravní tahy	- doprava	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí VMEGS – objevujeme Evropu a svět (význam dopravní polohy ČR v Evropě) Fy – pohyb těles Che – přínos chemie pro dopravu
	- vymezí lokality ČR - poznává pasivní a aktivní cestovní ruch - pojmenuje kulturní památky	- cestovní ruch	VMEGS – objevujeme Evropu a svět Vko – kulturní život
	- objasní základní pojmy, pojmenuje hlavní exportované a importované zboží - rozliší výrobní a nevýrobní služby	- služby - zahraniční obchod	Vko – stát a právo
Česká republika – oblasti	- rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR - komplexně hodnotí jednotlivé regiony podle vybraných kritérií - vyjadřuje své názory na kvalitu jednotlivých regionů - vyjadřuje své názory k cestování, vyhledává důležitá střediska	- kraje ČR	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vnímání mediálních sdělení o regionech)
	- vymezí a lokalizuje region svého bydliště - ovládá základy topografie a orientace v terénu a využívá těchto dovedností při pozorování a mapování lokalit regionu	- místní region	

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Obyvatelstvo a sídla	- nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění, zdůvodní příčiny přelidnění - objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění obyvatelstva	- rozmístění obyvatelstva na světě	EV – vztah člověka k prostředí (lidské sídlo – město – vesnice)
	- objasní pojmy porodnost a úmrtnost - rozumí pojmu přirozený přírůstek - rozlišuje typy migrací a vysvětluje jejich příčiny	- pohyb a migrace	Dě – počátky lidské společnosti
	- rozlišuje lidské rasy a jejich územní rozšíření - vysvětlí pojem národ - přiřazuje jazyky k vybraným státům	- rasy, národy a jazyky	MUV – lidské vztahy, etnický původ VDO – principy demografie jako formy vlády a způsobu rozhodování
	- charakterizuje a odlišuje jednotlivá náboženství	- náboženství	Dě – křesťanství
	- rozlišuje sídla podle velikosti a funkce - navrhne výhody a nevýhody života ve městech, zdůvodní výhody a nevýhody života na vesnicích, uvádí příklady	- lidská sídla	EV – vztah člověka k prostředí
Průmysl	- vymezí rozdíly mezi ekonomicky vyspělými a rozvojovými státy - určuje a rozlišuje jednotlivá průmyslová odvětví	- členění průmyslu	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (orientace v tematických mapách, grafech, ročenkách) Vko – stát a hospodářství
	- jmenuje hlavní průmyslové oblasti světa	- rozmístění průmyslové výroby	
	- rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití - na mapách lokalizuje střediska těžby	- nerostné suroviny	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (problémy životního prostředí)
	- rozlišuje zdroje energie a druhy elektráren - popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren - s pomocí mapy navrhuje využití optimálního zdroje energie	- energetika	Fy – energie

	- poznává jednotlivé výrobky, určuje největší výrobce, uvádí oblasti výroby ve světě	- hutnictví a strojírenství	
	- rozlišuje zpracovatelské obory - vymezuje surovinové základny - uvádí hlavní výrobky - určuje tradiční obory	- zpracovatelský průmysl	
Zemědělství	- posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva - rozliší zemědělské půdy - určuje činnost zemědělců od nejstarší doby	- význam a postavení zemědělské výroby	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (mezník svět. zemědělství) EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Dě – význam zemědělství
	- hodnotí vhodnost podnebných pásů k zeměpisné výrobě - porovnává odlišnosti zemědělské produkce v okolí měst a v málo obydlených oblastech	- rozmístění zemědělské výroby	
	- hodnotí význam pěstování zemědělských plodin - lokalizuje hlavní pěstitelské oblasti	- rostlinná výroba	
	- zhodnotí význam chovu, lokalizuje hlavní oblasti chovu	- živočišná výroba	
Rybolov	- uvádí příklady lovených sladkovodních a mořských ryb - vymezuje v mapách hlavní rybolovné oblasti - uvádí faktory, které omezují a ohrožují rybolov	- rybolov	EV – ekosystémy Př – organismy a prostředí
Lesní hospodářství	- uvádí příklady charakteristických dřevin, určuje vzácná dřeva a vymezuje oblasti těžby dřeva a určuje význam lesů	- lesní hospodářství	
Vodní hospodářství	- určuje činnosti vodohospodářů - vymezuje největší nádrže světa a jejich význam	- vodní hospodářství	

Doprava a spoje	- objasní hlavní pojmy - určí dopravní cesty, uzly, dráhy - rozlišuje jednotlivé druhy dopravy	- význam a postavení dopravy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí) Fy – energie
	- objasní výhody a nevýhody jednotlivých druhů dopravy - zhodnotí vliv na životní prostředí	- náklady, druhy dopravy, spoje	
Služby	- rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami - hodnotí zaměstnanost ve službách	- služby obyvatelstvu	
Cestovní ruch	- rozlišuje základní typy cestovního ruchu - lokalizuje na mapách hlavní oblasti cestovního ruchu	- cestovní ruch a rekreace	VkO – kulturní život
Mezinárodní obchod, globalizace	- seznamuje se s pojmem a důsledky globalizace - poznává možnosti spolupráce, určuje hlavní vývozní artikly - vymezuje státy s největším obchodem - určuje světové hospodářské organizace	- mezinárodní obchod - globalizace	
Krajina a životní prostředí	- používá pojem krajina a sféra, rozlišuje různé krajiny - rozlišuje obytné, pracovní, rekreační prostředí	- co je krajina	EV – ekosystémy MV – vnímání autora mediálních sdělení VMEGS – objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny) Př – organismy a prostředí
	- rozlišuje mezi činiteli a procesy - určuje příčiny procesů a určuje činitele	- krajinotvorní činitelé a krajinotvorné procesy	Př – neživá příroda, živá příroda UaK – výtvarná výchova, tvary
	- porovnává různé krajiny - určuje přednosti jednotlivých krajín a jejich využití	- typy krajiny	
	- jmenuje živé a neživé složky - seznamuje se s pojmy: populace, společenstvo, ekosystém, biosféra	- složky krajiny a živ. prostředí	

	- zjišťuje, čím je svět nejvíce ohrožen, určuje negativní činnosti člověka - objasní na příkladech narušení společenského prostředí - seznamuje se s tříděným odpadem, určuje látky poškozující ozonovou vrstvu, objasňuje globální oteplování, určuje vliv dopravy na životní prostředí - seznamuje se s urbanizací a jejich vlivem na krajinu - sleduje zemědělskou činnost a vliv na krajinu - vyjadřuje, co každý občan může udělat pro životní prostředí	- společensko-hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (udržitelný rozvoj) MV – stavba mediálních sdělení
Globální problémy světa	- určuje hlavní globální problémy světa a popisuje podíl jedince na řešení daného problému	- globální problémy světa	

4.7 Vzdělávací oblast – Umění a kultura

4.7.1 Vzdělávací obor – Umění a kultura

4.7.1.1 Vyučovací předmět – Hudební výchova

4.7.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Žáci se prostřednictvím Hudební výchovy seznamují s jazykem a prostředky hudebního umění. Učí se s nimi tvořivě pracovat a s jejich pomocí se sebevyjadřovat. Jsou vedeni k porozumění hudebnímu umění a k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu. Žáci hudební činnosti vnímají též jako prostředek komunikace s ostatními. Formuje se tak celkově osobnost rozvojem dětských dovedností sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových.

Hudební výchova obohacuje estetické vnímání a prožívání světa a umožňuje žákům projevat a uspokojovat přirozenou potřebu setkávání se s hudbou.

Organizační vymezení: 1. - 5. ročník 1 hodina týdně, výuka probíhá v kmenových třídách.

Obsahové vymezení:

VOKÁLNÍ ČINNOSTI – pracuje se s hlasem žáka, kultivuje se jeho pěvecký i mluvní projev a vštěpují se mu základní pěvecké návyky; žák intonuje a improvizuje, rozvíjí svůj hudební sluch a představivost, učí se sebereflexi svého vokálního projevu

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI – žák hraje na jednoduché rytmické a melodické hudební nástroje v nejjednodušších a přirozených formách, vyjadřuje tak své hudební myšlenky

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI – žák využívá přirozeného pohybu ke ztvárnění hudby tancem, gesty a tělesnými cvičeními

POSLECHOVÉ ČINNOSTI – učí se vnímat reprodukovanou hudbu, rozpoznávat podle hlasu základní hudební nástroje, odlišovat nálady, hudební myšlenky, to vše pomocí krátkých ukázek

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- při osvojování písni žák využívá poslechu, rytmizace a melodizace, tvoří jednoduchý doprovod pomocí nápodoby
- používá základní hudební znaky, symboly a názvosloví
- přenáší své pocity a prožitky z hudby do dalších oblastí umění (výtvarná výchova)

Kompetence k řešení problémů

- při hře na hudební nástroje volí různé možnosti a kombinace k dané písni
- u nácviu písni užívá žák osvědčeného postupu a vlastní pokrok sleduje při pěveckých vystoupeních

Kompetence komunikativní

- zapojuje se do nácviku tanečků, orientuje se v jednoduchém hudebním záznamu, umí naslouchat různým typům hudby, reaguje na ně a umí vyjádřit své pocity

Kompetence sociální a personální

- umí se zapojit do kolektivních hudebně pohybových her a tanečků

Kompetence občanské

- váží si hudebních aktivit ostatních žáků, dovede je podpořit a ocenit, poznává základy našeho národního hudebního dědictví v lidových i umělých písních, při poslechu úryvků z děl českých hudebních skladatelů, poznává lidovou hudební tvořivost; umí ocenit naše tradice

Kompetence pracovní

- umí zacházet s hudebními nástroji a dodržuje pravidla při hudebních pohybových činnostech

4.7.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. STUPEŇ

1. období (1. – 3. ročník)

1. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Opakování písní z MŠ			
Poznávání hudební úrovně		- vokální činnosti	
Správné dýchání, výslovnost, pohybová hra	- pracuje s hudebně pohybovými hrami	- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	
Hra na tělo, silně-slabě, pomalu-rychle	- dokáže pohybově realizovat a vyjádřit hudební kontrasty	- rytmické doprovody písní (hrou na tělo, Orffovými nástroji)	
Koledy, poslech, Orffův instrumentář	- umí pracovat s některými poslechovými skladbami	- jednoduché melodie - vánoční písně	Čj Vv Pv
Hluboko-vysoko, vesele- smutně	- dokáže sluchově i pěvecky odlišit hudební myšlenky	- instrumentální činnost	
Sólový zpěv, pohybová hra	- dokáže zpěv i pohyb doprovodit hrou na jednoduché rytmické nástroje	- rytmizace - hry na otázku a odpověď	
Průběžný nácvik písní		- taktování, pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance	
Jednoduchý taneček, písně s doprovodem		- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace	
Koncerty		- návštěva koncertu dle možností	

2. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Melodie stoupavá a klesavá	- učí se zvládat vlastní hlasový projev	- hudební výrazové prostředky a hudební prvky – rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)	
Rytmičtý hudební doprovod, 2/4 takt	- hraje pohybové hry	- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	
Notová osnova, seznámení s notami c-f	- prohlubuje si znalosti z hudební teorie	- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka	
Vánoční skladby a koledy	- osvojí si několik koled	- hudební formy – malá písňová forma	Čj Vv Pv
Výrazové prostředky hudby – dynamika	- umí pohybově vyjádřit charakter melodie	- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
Melodie vedená skokem a krokem	- učí se sólově vystupovat	- vlastní pěvecké vyjádření	
$\frac{3}{4}$ takt, moderní hudba a tanec	- při rytimizaci textů se učí používat 2/4 a 3/4 takt - umí instrumentálně doprovodit melodii	- takt, těžká doba	
Rytmičtý a melodický doprovod, jednoduchý kánon	- je schopen realizovat jednoduchou melodii Orffovým instrumentárem	- Orffovy nástroje	
Zvuky a hlasy v přírodě	- umí sluchově rozlišit zvuk a tón	- zvuky a tóny	
Průběžný nácvik vhodných písní	- umí alespoň 10 písní		
Koncert		- návštěva koncertu dle možností	

3. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Smyčcové nástroje	- poznává základní smyčcové nástroje	- smyčcové nástroje	
Poslech skladeb		- poslech dle výběru	
Notace c ¹ -a ¹		- notový záznam písní a orientace v něm	
Hudebně pohybové hry		- hudebně pohybové hry	
Populární písně a současní zpěváci	- poslech současné hudby		
Melodie vzestupná, sestupná, vedená krokem, skokem	- učí se poslechem i zápisem rozpoznat rozdíly v melodii	- notový záznam	
Vánoční hudba	- osvojí si několik koled	- koledy a vánoční skladby	Čj Vv Pv
Takt, těžká a lehká doba	- rytmizuje ve 2/4, 3/4 a 4/4	- dirigování	
Skladatelé	- odlišuje hudbu slavnostní od populární	- nejznámější skladatelé (Smetana, Dvořák, Beethoven, Mozart)	
Dechové nástroje	- poznává základní dechové nástroje	- dechové nástroje	
Stupnice dur a moll	- rozlišuje charakter melodie sestupné a vzestupné v dur i moll		
Dvojhlasý kánon	- zkouší jednoduchý dvojhlas	- vícehlasá melodie	
Koncert		- návštěva koncertu dle možností	
Státní hymna	- osvojí si text a zazpívá dle svých možností státní hymnu; - ví, jak se chovat při hraní hymny	- nácvik české státní hymny	
Průběžný nácvik písní	- pracuje s nejméně 10 písňemi		

2. období (4. – 5. ročník)

4. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Jednoduchý doprovod písni (děti)	- zvládá vlastní vokální projev a umí jej doprovodit rytmem	- hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	Tv – taneční kroky a pohyb na hudbu
Pěvecký a mluvní projev	- pracuje s nejméně 10 písněmi (v durové i mollové tónině), nejméně s 8 poslechovými skladbami a nejméně s 4 hudebně pohybovými hrami, rozšiřuje si hlasový rozsah, umí reprodukovat tóny	- vokální činnosti dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.	Čj – literatura – rytmižace básně
Jednoduchý lidový dvojhlas	- tvořivě pracuje s hudebním materiálem	- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamický odlišený zpěv) - hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, intonace, vokální improvizace mollových tóninách (V., II., a I. stupeň)	
Kánon	- orientuje se v notovém zápisu, dokáže sledovat průběh melodie ve vícehlasu	- nácvik vícehlasu	
Těžká a lehká doba v 2/4 a 3/4 taktu	- umí hrou na tělo projevít rytmické cítění	- rytmická cvičení	

5. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Taktování 2/4 taktu	- pozná pravidelnost v rytmu skladby	- hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)	
Komorní hudba	- pracuje nejméně s 10 písněmi (v durové i mollové tónině), nejméně s 8 poslechovými skladbami a nejméně s 4 hudebně pohybovými hrami	- grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písně; - orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	
Čtení zápisu v notové osnově	- obměňuje a tvoří hudební motivy a aplikuje je při hře předvětí a závětí, pracuje přitom s notovým záznamem	- instrumentální činnost	
Zpěv podle notového zápisu – jednoduchá forma	- chápe základní společenské funkce hudby	- hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	
Vánoční skladby a koledy	- ovládá nejznámější vánoční písně a koledy, rozumí obsahu textů, má povědomí o jejich vzniku a významu	- orientuje se v tomto druhu hudebních děl	
Průběžný nácvik písni	- osvojí si písně a umí je prakticky interpretovat	- grafický záznam melodie – rytmické schéma jednoduché skladby (její části – motivku, tématu apod)	
Poslech dle potřeby	- umí v klidu a soustředěně vyposlechnout krátký hudební úryvek a projevit svůj názor na něj		

Hudební teorie: oktáva, metrum, takt, tónika, dominant, akord, hudební forma, rytmus,	- umí základními rytmickými figurami doprovodit jednoduchou skladbu	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher, a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílová písňová forma (a-b)	
Rondo, předznamenání, taktování, nástrojové skupiny	- umí spolupracovat ve skupině	- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	
Hudební dovednosti: nácvik písní, hudební doprovod	- zvládne jednoduché taneční variace	- orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách, hudebně pohybové činnosti	
Poslech: skladby českých a světových skladatelů	- pozná ve skladbě sémantické prvky – pohyb melodie, pravidelnost, forma skladby, zvukomalby, seznamuje se s významnými hudebními osobnostmi	- poslechové činnosti, životopisy, nejznámější hudební díla	
Hudební teorie	- má povědomí o základních hudebních pojmech	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška	
		- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord	
		- hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	

		- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	
		- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.	
		- hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variance	
		- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	

4.7.1.2 Vyučovací předmět – Výtvarná výchova

4.7.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova se pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Žáci si osvojují okolní svět pomocí výtvarného estetického. Rozvíjí svou tvořivost, estetické cítění, vnímavost k sobě i okolí. Uplatňuje se jejich schopnost nonverbálního charakteru prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy a pomocí tvorby z různých výtvarných materiálů.

Žáci se seznamují se základními výrazovými prostředky výtvarného umění. Učí se s nimi tvořivě pracovat, uplatňovat vlastní pocity a prožitky, vnímání a myšlení. Používají svou představivost, intuici a invenci. Žák je veden k experimentování s výtvarnými materiály. K realizaci tvůrčích činností nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích.

Prostřednictvím vzdělávacího oboru Výtvarná výchova se žákům otevírá jejich vnitřní svět. Tento předmět učí žáky chápat výtvarné umění jako součást života, kultivuje osobnost, vkus, dětské vyjadřování a snahu chránit estetické hodnoty, vytvořené ostatními lidmi. Předmět také podporuje prostorovou orientaci a představivost.

Obsahové vymezení

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI – žák získává praktické poznatky o malbě, kresbě, užitém umění, intermediální tvorbě, modelování a prostoru; učí se využívat a měnit umění i ostatními smysly, vnímá uměleckou tvorbu ve svém okolí

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY – žáci nalézají a vnímají krásu a estetické hodnoty ve vlastní tvorbě, při pozorování přírody a ve světě vytvořeném lidmi - to vše při používání různých výtvarných technik a nových médií

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ – získané dovednosti a poznatky používají žáci při vlastních činnostech i v životě; rozvíjí svůj vztah k výtvarnému umění, jsou schopni interpretovat umělecká díla a zhodnotit výsledky své tvorby.

Organizační vymezení

Vzdělávací obor Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1., 2. a 3. ročníku jednu hodinu týdně, ve 4. a 5. ročníku po dvou hodinách. Výuka ve všech ročnících probíhá ve kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák

- učí se prostřednictvím vlastní tvorby, opírá se o vnímání, cítění, prožívání a představy
- operuje s obecně užívanými výtvarnými termíny, vizuálními znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- organizuje způsob výtvarné práce a osvojuje si vhodné způsoby při různých typech činností

- při tvůrčích činnostech shromažďuje materiál a uvědoměle se připravuje k práci
- experimentuje s výtvarnými materiály

Kompetence k řešení problémů

žák

- kriticky hodnotí své výsledky, umí si poradit při neúspěchu, porovnává společné znaky práce s ostatními, vymýšlí různé možnosti postupu práce
- samostatně řeší výtvarné problémy; volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní

žák

- spolupracuje, vytváří příznivou atmosféru; rozumí jiné tvorbě, umí ji ohodnotit, vyjádřit své pocity
- rozumí různým typům obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

žák

- umí pracovat ve skupině, využívá rady ostatních a učitele
- vytváří si na základě výtvarné tvorby pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

žák

- svými názory se nebojí ovlivnit společnou práci, obhájí si svůj názor, předvede svou tvorbu na výstavě, nástěnce
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

žák

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- umí bezpečně a správně používat pomůcky a materiály
- dodržuje čistotu, využívá svou manuální zručnost

4.7.1.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. STUPEŇ

1. období (1. – 3. ročník)

1. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Tematická práce, výtvarné seznamování	- uvědoměle zachází s výtvarnými prostředky	- rozvíjení smyslové citlivosti	PČ
Tematická práce, výtvarné osvojování přírody	- chápe souvislosti mezi zobrazovanými předměty a skutečností		JaS
Tematická práce, práce s přírodními materiály	- poznává a zkouší různé výtvarné techniky	- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	
Tematická práce, hry s barvou	- sleduje teplotní rozdíly v barevnosti předmětů	- uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	
Tematická práce, výtvarné osvojování věcí	- chápe výrazové vlastnosti barvy	- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	
Tematická práce, modelování		- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)	

Tematická práce, dekorativní práce			
Tematická práce, jarní příroda, zvířátka		- uplatňování subjektivity	
Tematická práce, řazení tvarů	- organizuje vlastní práci		PČ
Tematická práce, obtisky, tiskátka	- používá běžně dostupné materiály	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností; - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	

2. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Barva, přírodní útvary, výtvarné vyjádření skutečnosti		- typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama	
Výtvarné osvojování přírody, vyjádření vlastního prožitku		- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
Otiskování a práce s různými přírodními materiály	- rozlišuje výrazové vlastnosti barvy		
Vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti	- poznává ilustrátory a ilustrace dětských knih	- ověřování komunikačních účinků	Čj – čtení
Tematické práce – vlastní prožitky	- chápe souvislosti mezi vlastním prožitkem a výtvarným vyjadřováním		
Výtvarné osvojování věcí, dekorativní práce, modelování postavy	- rozeznává různý charakter lineární kresby	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje - jejich porovnávání s vlastní interpretací	Ma – geometrie

Výtvarné umění a životní prostředí, beseda, vlastní tvorba	- chápe, že výtvarné umění je naše kulturní dědictví	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření	
Různé výtvarné techniky – hra		- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	
Svátek matek – tematické práce			
Využití netradičních výtvarných materiálů			

3. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Hra s barvou, experiment			
Výtvarné vyjádření skutečnosti			
Zobrazení přírodnin – otisk, kresba			
Tematické práce			
Dekorativní práce, rytmické řazení prvků	- uplatňuje přesnost, představivost i fantazii		
Vánoční motivy, ozdoby, výzdoba, přání, jmenovky			
Výtvarné osvojování skutečnosti	- využívá základní klasifikaci barev		
Koláž, malba	- kombinuje různé výtvarné materiály		
Postava a prostředí	- orientuje se v prostoru a ploše		
Zimní motivy – kombinované techniky			
Kompozice plochy s geometrickými tvary	- ovládá základní technické dovednosti		PČ
Tematická práce	- užívá vlastního prožitku		
Práce s linií, dekorativní práce	- umí užívat různé výtvarné techniky		
Tematická kresba			
Rozvoj fantazie, kombinované techniky	- užívá důležité pojmy, týkající se výtvarné formy		Čj – sloh, popis činnosti
Dítě a svět	- chápe souvislosti zobrazovaných předmětů a skutečnosti		
Zobrazení přírodnin			
Skupinová práce	- umí si zorganizovat svou práci i pracovat ve skupině		

2. období (4. – 5. ročník)

4. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Malba	- prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období - zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev	- práce s barvou pohádkové a fantastické bytosti	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí
	- umí barevně vyjádřit své pocity a nálady - pojmenovává a porovnává světlostní poměry	- výtvarné osvojování přírody – práce s přírodními materiály - barvy podzimu	
Kresba	- prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu	- zimní motivy – zimní krajina - věci denní potřeby - modelování a organizace prostoru – masky	
	- užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků	- velikonoční tematika	
	- zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci	- ilustrace pohádky nebo pohádkové postavy - jarní příroda	MUV - kulturní diference, lidské vztahy (empatie), etnický původ
Kombinované techniky	- rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti	- modelování a organizace prostoru – makety, postavy	
Prostorové práce	- hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků - prohloubí si znalosti z 1. období	- seznámení s různými materiály a výtvarnými technikami (vodové barvy, tempery, uhlí, voskovky, inkoust, tuš, koláž, kresba podle předlohy...)	
	- umí výtvarně zpracovat přírodní materiály – nalepování, dotváření apod.	- tematické práce: Vánoce, Velikonoce, Den matek...	

5. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Malba	- zvládne kombinaci různých technik	- práce s barvou - letní a podzimní motivy	EV – vztah člověka k prostředí (prolíná výukou Vv během celého období)
	- zvládne proporční vztahy a barevné kontrasty	- výtvarné osvojování přírody	
	- komunikuje o obsahu svých děl	- práce s linií – pero, tuš, provázky, textilní dekor, vánoční tematika	
Kresba	- zdokonalí si techniky kresby - zvládne obtížnější práce s linií	- zimní motivy - modelování a organizace prostoru	
	- užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků	- velikonoční a vánoční tematika	
	- zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci	- zátíží - tematická práce – dítě a svět kolem nás	MUV – kulturní diference, lidské vztahy (empatie), etnický původ
Kombinované techniky	- rozeznává grafické techniky, zobrazuje své životní zkušenosti	- modelování a prostorové ztvárnění, vesmír	
Prostorové práce	- prohloubí si znalosti ze 4. ročníku, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem	- práce s různými materiály a výtvarnými technikami (kresba, koláž, frotáž, kresba podle předlohy..., tempery, vodové barvy, uhl, voskovky, tuš)	
	- zpracovává přírodní materiály, nalepuje, dotváří	- tematické práce – Vánoce, Velikonoce	

4.7.1.3 Vyučovací předmět – Umění a kultura (část hudební)

4.7.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Vzdelání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vyučovacími předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova.

S přechodem na II. stupeň se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění otevírá společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu. Hudební činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují a doplňují a vedou k rozvoji hudebnosti žáka. Ta se projevuje individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Vyučovací předmět má časovou dotaci: 6. ročník – 2 hodiny, 7. ročník – 0 hodin, 8. a 9. ročník po 1 hodině týdně.

Výuka probíhá dle potřeby v závislosti na probíraném učivu v učebně upravené pro výuku hudební výchovy, popř. jsou alternativně využívány jiné učebny (učebna informatiky, kmenová učebna).

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

Vyučování vede žáka k pochopení umění jako specifického způsobu poznání k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivní vnímání, citění a představy.

Kompetence k řešení problémů

Vyučování vede žáka k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot.

Kompetence komunikativní

Vyučování vede žáka k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.

Kompetence sociální a personální

Vyučování vede žáka k spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerančnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

Kompetence občanské

Vyučování vede žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.

Kompetence pracovní

Vyučování vede žáka k zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům mnohotvárného světa

4.7.1.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Zpíváme v lidovém dvojhlase	- rozeznává lidový jednohlas a dvojhlas	- na jednoduchých lidových písních doložit lidový dvojhlas v terciích a v sextách - poslech	Tv – taneční kroky
Jak funguje hudba	- seznamuje se se základními prvky důležitými pro vznik hudebního díla	- melodie, rytmus, harmonie, dynamika, hudební barva, kontrast, gradace – vycházejí z lidových písní a z poslechové skladby	Vv – barva výtvarného díla
Posuvky, partitura, variace, interval, akord	- dokáže svými slovy vysvětlit pojmy uvedené v tématu	- poslechově rozeznat zvýšení či snížení základního tónu, na obrázkových ukázkách označit partituru - sluchově rozeznat dvojzvuk, trojzvuk, vícezvuk, vědět, co to jsou variace	
Malá forma písňová	- má povědomí o existenci malé formy písňové	- informativně rozlišuje při poslechu skladby	
Píseň a její proměna ve staletích	- rozlišuje píseň lidovou a umělou a jejich druhy	- zpěv jedné umělé písně, skladatelé umělých písní – romantikové	Čj – lidová poezie a umělá tvorba
Hudba na jevišti	- umí charakterizovat svými slovy druhy hudebního divadla, ví, ve které zemi opera vznikla	- opera, opereta, muzikál, hudební revue, balet, melodram, scénická hudba	Čj – literatura, libreto
Putování za lidovou písní	- rozeznává základní druhy lidových písní	- druhy lidových písní, sběratelé lid. písní, písně jiných národů, etnické písně	
O lidském hlase	- seznamuje se se základními pravidly správného hlasového projevu	- hlasová hygiena	Tv – skandování při sportovních utkáních
Polyfonie	- svými slovy charakterizuje rozdíl mezi polyfonií a homofonií	- kánon, fuga, přechod ke koncertu	
Lidské nešvary a hudba	- seznamuje se se zápornými jevy v oblasti hudby	- hudba kulisy, kouření, drogy	VkO – uvědomělý postoj k problému drog

Hudba a pohyb	- rozeznává rozdíl mezi lidovými tanci, společenskými tanci a pohybovým uměleckým ztvárněním hudby	- pantomima, lidový tanec, balet, výrazový tanec, společenské tance	Tv – taneční kroky
Útvary romantické hudby, hudba církevní a světská	- má povědomí o symfonii a symfonické básni, - vysvětlí pojem hudba církevní a světská	- symfonie, symfonická báseň, kantáta, oratorium	
Dirigování	- naznačí jednoduchými taktovacími gesty takt, tempo a dynamiku na příkladu lidové písně	- taktovací schémata	
Technika v hudbě	- seznamuje se s možnostmi využití techniky v hudbě	- hudební přehrávače a nosiče	F – technické vynálezy
Muzikál	- poznává podrobněji vznik a vývoj muzikálu, má povědomí o české muzikálové tvorbě, je si vědom osobnosti interpreta	- první americké muzikály, E. L. Weber, český muzikál	

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Hudba artificiální a nonartificiální	- dokáže objasnit původ slov artificiální a nonartificiální - vysvětlí důvod jejich užívání - umí uvést příklady z obou oblastí	- poslech ukázek z obou oblastí - vzájemné prolínání obou oblastí	
Původ hudby, pravěk, starověk	- uvědomuje si prvopočátky hudebního projevu a jeho vzory - dokáže pojmenovat alespoň dvě starověké kultury	- původ hudby, její funkce, archeologické nálezy, charakteristika hudby čínské, orientální, židovské (žalmy), řecké, římské - nejstarší hudební nástroje a jejich archeologická naleziště	D – význam archeologických nálezů
USA jako kolébka jazzu a moderní populární hudby 1. část	- dokáže vysvětlit význam otrokářství pro vznik jazzu - umí vysvětlit rozdíl mezi spirituálem a blues	- import otroků, polyrytmus, riffy, ukolébavky, písně pracovní, spirituály, blues, ragtime - význam hudebního dění v Chicagu a v New Orleans, Scott Joplin, Louis Armstrong, scat, dixieland	
Stupnice, tónina, modální stupnice	- ví, že stupnic je více druhů - uvědomuje si základní znaky durové stupnice - svými slovy vysvětlí rozdíl mezi stupnicí a tóninou	- stupnice, tónina	
Gotika	- zná pojem chorál - ví, do jakého druhu hudby patří	- chorál, gregoriánský chorál, papež Řehoř	D – shodné znaky s ostatními prvky gotiky
USA jako kolébka jazzu a moderní populární hudby 2. část	- ví, že swing je novým jazzovým výrazovým prostředkem první poloviny 20. století - zná pojem big band	- swing, použití dalších hudebních nástrojů, hudebníci a zpěváci hrající swing, big band	
Renesance	- uvědomuje si převahu vokální hudby	- časové zařazení, vícehlas, význam italských skladatelů duchovní hudby, kánon	D – shodné znaky s ostatními prvky renesance

Rock and roll a country and western v USA 50. let	- má povědomí o původu country and western - uvědomuje si, že rock and roll je typický pro 50. léta 20. století	- country and western, rock and roll - Paul Anka - Elvis Aaron Presley	
Baroko	- ví, že se rozvíjí nástrojová hudba - ví, že dominantní je instrumentální mnohohlas	- polyfonie, nové hudební pojmy - J.S.Bach - G.F.Händel	D – shodné znaky s ostatními prvky baroka
Anglie jako vstupní brána moderní populární hudby do Evropy a rock 60. let	- chápe Anglii jako nové centrum pop music - umí pojmenovat alespoň jednu hudební skupinu	- The Beatles - Rolling Stones	
Klasicismus	- dokáže pojmenovat základní skladatelské postupy - má povědomí o trojici nejvýznamnějších klasiků	- rozvoj opery a nástrojové hudby - J. Haydn - W. A. Mozart - L. van Beethoven	D – shodné znaky s ostatními prvky klasicismu
Moderní hudební nástroje	- vysvětlí rozdíl mezi nástrojem akustickým a elektrofonickým - zná fyzikální znaky tónu	- druhy hudebních nástrojů, zesilovače - rozdíl mezi zvukem a tónem	F – fyzikální jevy
Artificiální hudba 20. století 1. část	- se ne příliš do hloubky orientuje v nových směrech vážné hudby	- pozdní romantismus, impresionismus, dodekafonie; - Pařížská 6, - novoklasicismus a další významní skladatelé 1. poloviny 20. století	
70. a 80. a léta v moderní populární a rockové hudbě	- se ne příliš do hloubky orientuje v nových směrech pop music	- hard rock - art rock - disco - punk - heavy metal - rap - hip hop - house	
Artificiální hudba 20. století 2. část	- je informován o hledání nových směrů a způsobů tvorby	- seriální hudba, elektronická hudba, aleatorní hudba, hudba grafická, postmodernismus	

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Počátky hudebních dějin v Čechách	- zná význam věrozvěstů Cyrila a Metoděje - vyjmenuje některé nejstarší hudební památky a časově je zařadí	- příchod věrozvěstů Cyrila a Metoděje, gregoriánský chorál; - nejstarší notované památky duchovní i se světskou tematikou	D – propojení světových dějin hudby s českými dějinami
Česká populární (nonartificiální) hudba - úvodní přehled	- klade počátky české populární hudby do počátků národního obrození - dokáže pojmenovat některé útvary této hudby	- národní obrození; - přelom 19. a 20. století - meziválečné období - první nahrávky; - 2. světová válka, - poválečné období a období po roce 1948; - 2. polovina 20. století	
Hudební renesance v Čechách	- umí vysvětlit význam slova renesance - má povědomí o termínu literátské bratrstvo, kancionál - chápe českou hudební renesanci jako vokální hudbu	- literátská bratrstva, kancionál a jeho vznik - vokální polyfonie a postupný rozvoj hudby instrumentální - Kryštof Harant z Polžic a Bezdrůžic - Jan Campanus Vodňanský	
Jazz a swing v české hudbě	- ví, že jazz se do českého prostředí dostává z Paříže - dokáže uvést jednoho představitele jazzu meziválečného období - vysvětlí, proč v době 2. světové války byl jazz zakázán	- pojem jazz v Čechách - E. F. Burian - R. A. Dvorský a jeho soubory a orchestry - J. Ježek, Osvobozené divadlo - G. Brom, K. Vlach - Big band, období okupace	
České hudební baroko	- uvědomuje si, že v tomto období mají největší zásluhu na rozvoji hudby kantoři, vysvětlí proč - zná jméno alespoň jednoho českého hudebního skladatele	- význam činnosti venkovských kantorů - Adam Václav Michna z Otradovic - Pavel Josef Vejvanovský - Jan Dismas Zelenka - Bohuslav Matěj Černohorský	
Trampeká píseň	- má povědomí o trampekých písničkářích - zná situaci v době 2. světové války - ví o novém rozmachu trampeké písně ve 2. polovině 20. století (folk, country and western)	- tramping - trampští písničkáři a sbory - gramofonové nahrávky - rozmach žánru ve druhé polovině 20. století (KTO, Rangers, Greenhorns, Spirituál kvintet)	

Český hudební klasicismus	- má povědomí o velkém rozvoji hudby v českém prostředí - zná alespoň jednoho českého klasického hudebního skladatele	- symfonie, sonáta, smyčcový kvartet - J. V. Stamic - J. A. Benda - J. Mysliveček - J. L. Dusík - J. J. Ryba	
Divadla malých forem - 50. a 60. léta	- orientuje se v situaci po 2. světové válce až do Února 1948 - orientuje se v situaci po Únoru 1948 až do konce 50. let - má povědomí o vzniku divadel malých forem	- písně poplatné dané situaci - Radio Luxemburg - Reduta - divadlo Na zábradlí - Semafor - Rokoko	
Technika v hudbě - nahrávací technika	- má povědomí o druzích hudebního záznamu - informativně ví, jak se hudební záznam získává a dále zpracovává	- hrací strojky - digitální záznam - práce v nahrávacím studiu - živé nahrávky	
Český hudební romantismus	- zná toto období jako období vzniku české hymny - má romantismus spojen se jmény B. Smetana, A. Dvořák a se stavbou ND	- František Škroup - pěvecké sbory Hlahol - stavba ND - B. Smetana - A. Dvořák	
60. léta – big beat	- uvědomuje si první pokusy nového druhu hudby	- Miki Volek - Olympic - Matadors - festivaly	
20. století v české vážné hudbě	- má povědomí o hledání nových výrazových prostředků i v oblasti vážné hudby	- L. Janáček, B. Martinů, J. Suk, V. Novák, P. Eben, I. Hurník, V. Neumann	
70., 80., a 90. léta v české populární hudbě	- má povědomí o folku a country hudbě - uvědomuje si nástup pop music - zjišťuje, že v tomto období vzniká diskotéka	- folk a country hudby - pop music, disco a diskotéka - punk, nová vlna, reggae, techno, house, acid music, muzikály - interpreti a skupiny	

4.7.1.4 Vyučovací předmět – Umění a kultura (část výtvarná)

4.7.1.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Žák ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. Tyto prvky uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. Pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy.

Žáci si v předmětu výtvarná výchova osvojují okolní svět pomocí výtvarného estetického. Rozvíjí svou tvořivost, estetické citění, vnímavost k sobě i okolí. Uplatňuje se jejich schopnost nonverbálního charakteru prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy a pomocí tvorby z různých výtvarných materiálů. Zohledňuje se hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) a hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání). K realizaci tvůrčích činností nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s dějepisem (historické souvislosti), informatikou (získávání a zpracování informací, využití digitálních zařízení a aplikací, fotografie, animace výtvarných děl), hudební výchovou (malování podle hudby, akustická kresba), českým jazykem a literaturou (ilustrace literárních děl), matematikou (mozaiky, geometrické tvary, geometrická zobrazení).

Obsahové vymezení

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI – žák získává praktické poznatky o malbě, kresbě, užitém umění, intermediální tvorbě, modelování a prostoru; učí se využívat a měnit umění i ostatními smysly, vnímá uměleckou tvorbu ve svém okolí

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY – žáci nalézají a vnímají krásu a estetické hodnoty ve vlastní tvorbě, při pozorování přírody a ve světě vytvořeném lidmi – to vše při používání různých výtvarných technik a nových médií

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ – získané dovednosti a poznatky používají žáci při vlastních činnostech i v životě; rozvíjí svůj vztah k výtvarnému umění, jsou schopni interpretovat umělecká díla a zhodnotit výsledky své tvorby

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníků dvě hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku po jedné hodině. Výuka ve všech ročnících probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, učebně informatiky či mimo budovu školy (práce v plenéru, land art, ...).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci operují s obecně užívanými výtvarnými termíny, vizuálními znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací

- strategie

- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

- strategie

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- rozumí různým typům obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

- strategie

- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky atd.)
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (slušnost výrazů, naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů atd.)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- vytváří si na základě výtvarné tvorby pozitivní představu o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj

- strategie

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

- žáci se učí respektovat a oceňovat práci a vynaložené úsilí spolužáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

- strategie

- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla

- strategie

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- učitel vede žáky k péči o svěřené pomůcky

4.7.1.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Kresba	- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- kresebné studie – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus - jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka	Hv – rytmus, melodie OSV – kreativita
Prostorové práce	- užívá vizuálního obrazového vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	- rozvíjení smyslové citlivosti - souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů - např. hmat – reliéfní autoportrét, sluch – výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru - plastická tvorba – papír, drát, sádra	
Malba	- správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy	- malba; - teorie barev – barevný kruh, teplé a studené barvy, barvy příbuzné	Dě – pravěk, starší doba kamenná, způsob života
Tematická práce	- vytváří společné kompozice v prostoru – instalace - své představy dokáže převést do objemových rozměrů	- plastická a prostorová tvorba - společná práce na jednom objektu – koordinace, komunikace	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí; výtvarná hra – plody země OSV – komunikace
Kresba nebo malba	- dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření	- nauka o perspektivě (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů	Čj – Řecko a Řím – báje a pověsti; Dě – Egypt VMEGS – Jsme Evropané

Roláž	- k tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace - seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy	- třetí prostor budovaný liniemi	Roláž z fotografií
Fantazijní zvířata + vlastní komentář	- zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření	- subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů – kombinované techniky - kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků – uplatnění při vlastní tvorbě	VDO – principy demokracie
	- umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	- přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události; - zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek	EV – ekosystémy
	- osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše	- lidská figura – tvarová stylizace – Řecko, Řím - tvarová a barevná kompozice - např. Babylónská věž – Mezopotámie	Dě – Mezopotámie, Řecko, Řím VMEGS – Jsme Evropané
	- využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické citění	- dekorační práce – využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů	MV – fungování a vliv médií ve společnosti
Grafika		- písmo a užitá grafika - např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis	
	- výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	- tematické práce – Vánoce, Velikonoce – dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru; - např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání	Čj – poezie a próza s tématem Vánoc
	- užívá obrazového vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě	- subjektivní výtvarné vyjádření reality, vnímání okolních jevů	OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace

Projekt:

Projekt se skládá ze tří tematicky navazujících prací, ať skupinových nebo samostatných. Žáci si vyhledají podkladové informace (knihy, internet apod.) a na základě těchto znalostí a vědomostí zpracují zadaná témata.

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Hledání pokladu	
1) Stará mapa vedoucí k pokladu – kresba, zmačkání, natření čajovým výluhem 2) Loď, kterou poplujeme za pokladem – kresba tuší 3) Předmět z pokladu (1. část) – sádrový odlitek Předmět z pokladu (2. část) – vyškrabávání (vosk, tuš)	OSV – kreativita Dě Ze

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
	- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů	- prvky vizuálního obrazového vyjádření – kresebné etudy – objem, tvar, linie – šrafování - analýza celistvosti vnímaného tvaru na skladebné prvky - experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru – horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanty	EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání
	- užívá vizuálního obrazového vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	- rozvíjení smyslové citlivosti - přenášení prostoru na plochu - záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek	EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání
Malba	- správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy - hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací	- barevné vyjádření - byzantské, arabské umění - odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly – využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru)	Dě – byzantské, arabské umění EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
	- rozliší působení vizuálního obrazového vyjádření v rovině smyslového účinku - v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků	MKV – multikultura OSV – kreativita
Písmo	- využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění	- užitá grafika; - písmo – styly a druhy písma; - tematické práce – Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic	MV Čj – tvorba mediálního sdělení
	- vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality	- vlastní prožívání - interakce s realitou	OSV – sebepoznání a sebepojetí

	- užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích	- událost – originální dokončení situace – vyprávění výtvarnými prostředky	Čj – literární texty
Oživlá písmena	- užívá vizuální obrazového vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- uplatnění subjektivity ve vizuální obrazové vyjádření - např. fantazijní variace na základní tvary písmen	OSV – kreativita
Učíme se od mistrů	- uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálního obrazového vyjádření	- práce s uměleckým dílem - experimenty s reprodukcemi uměleckých děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou - roláž	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá Výtvarný projekt – umění středověku
	- vytváří společné kompozice v prostoru – instalace - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vizuální obrazových vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- architektura	Dě – románský sloh OSV – poznávání lidí VMEGS – Jsme Evropané
	- k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci - barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice	Dě – doba gotiky

Projekt:

Projekt se skládá ze tří tematicky navazujících prací, ať skupinových nebo samostatných. Žáci si vyhledají podkladové informace (knihy, internet apod.) a na základě těchto znalostí a vědomostí zpracují zadaná témata.

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Objevitelé ostrova	
1) Ostrov – kresba nebo malba fantazijního ostrova – skupinová práce 2) Totem kmenů žijících na ostrově – kresba, popř. prostorová práce 3) Šamanská kultovní maska – kašírování	OSV – kreativita Ze

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Studie tvarů	- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - užívá vizuální obrazové vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností	- kresebné etudy - etuda s linií jako výtvarným prostředkem - různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání) - praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) - v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě	OSV – rozvoj schopností poznávání
Grafika	- orientuje se v grafických technikách	- linoryt, tisk z koláže, papírorýt	Čj – ex libris OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- práce s uměleckým dílem; - teoretické práce – renesance, baroko, klasicismus – na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování; - pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko	Dě, Čj – renesance, baroko, klasicismus, romantismus VMEGS – Jsme Evropané OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Tematické práce	- rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů	- tematické práce – Vánoce, Velikonoce – jak se slaví v jiných zemích - písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá Výtvarný projekt – Cestujeme po Evropě OSV – kooperace
	- správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	- zdokonalování technik kresby – způsoby stínování, kontrast	OSV – rozvoj schopností poznávání

	- zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi	- práce s netradičními materiály	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – sebepoznání a sebepojetí
	- správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy	- objemové vyjádření námětu barvami – doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné - subjektivní barevná škála	Z – mapa světa, obal Země MUV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí
	- k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- práce s internetem – vyhledávání www stránek – orientace, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Inf
	- umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	- správná technika malby – zvládnutí větší plochy - krajinářské školy 19. století - technika akvarelu, pastel - techniky kresby – tužka, perko, uhl, rudka - dynamická kresba - např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty)	Dě – historické souvislosti 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.

Projekt:

Projekt se skládá ze tří tematicky navazujících prací, ať skupinových nebo samostatných. Žáci si vyhledají podkladové informace (knihy, internet apod.) a na základě těchto znalostí a vědomostí zpracují zadaná témata.

Charakteristika projektu	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
Hlava	
1) Kresba hlavy spolužáka – tužka, uhl, rudka 2) Na co myslíme – koláž – skupinová práce 3) Co mám v hlavě – kresba tuší	OSV – kreativita Př

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Kresba	- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání; - uplatňuje osobitý přístup k realitě	- techniky kresby – tužka, perko, uhlí, rudka - dynamická kresba např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty)	EV – vztah člověka k prostředí
Grafika	- orientuje se v grafických technikách – zvládá tisk z výšky	- tisk z výšky, plochy, hloubky	
	- rozlišuje obsah vizuálního obrazového vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuální obrazové vyjádření - vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- práce s uměleckým dílem – umění 1. poloviny 20. století a 2. poloviny 20. století, např. kubismus, surrealismus, impresionismus - seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimédia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening) - při práci s uměleckých dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).	EGS – Jsme Evropané Dě – historické souvislosti 20. stol. Hv – výtvarné směry 20. stol. promítající se v hudbě OSV – hodnoty, postoje, praktická etika Výtvarná řada – výtvarné trendy 20. stol.
	- užívá vizuální obrazové vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích	- společná práce – komunikace - vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn	OSV – komunikace EV – ekosystémy

	- užívá vizuální obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	- reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly - uplatňování subjektivity ve vizuální obrazové vyjádření - převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí	OSV – sebepoznání a sebepojetí
	- k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace – a učí se s nimi zacházet	- spolupráce, komunikace reklama a propagační prostředky obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)	MV – práce v realizačním týmu
	- zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování	- práce v plenéru, krajinomalba, frotáž	EV – vztah člověka k prostředí
Perspektiva	- užívá perspektivních postupů	- lineární perspektiva – sbíhavá, úběžníková	Dě – renesance – objev perspektivy
	- užívá vizuální obrazové vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie, zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří neotřelé a neobvyklé	- vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí - prostorová tvorba – modelování	OSV – sebepoznání a sebepojetí

4.8 Vzdělávací oblast – Člověk a zdraví

4.8.1 Vzdělávací obor – Výchova ke zdraví

4.8.1.1 Vyučovací předmět – Výchova ke zdraví

4.8.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

- zaměření na preventivní ochranu zdraví
- upevnění základních hygienických, stravovacích, pracovních i jiných zdravotně preventivních návyků
- rozvíjení dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních, mimořádných situacích
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- porozumění různým životním situacím a správné rozhodování v otázkách partnerských vztahů, rodinného života a rodičovství
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Časová dotace

6. a 7. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

třídy, učebna PC

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, situační hry, řízené a spontánní diskuse, samostatná práce, soutěže, testy, křížovky, krátkodobé projekty
- využívání videoprogramů
- besedy s odborníky, exkurze

Průřezová témata

OSV – sociální rozvoj, osobnostní rozvoj

VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák je veden k efektivnímu učení
- žák vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení
- žák si vytváří komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- žák plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- žák vyhledává spolehlivé informační zdroje související se širokým spektrem sociálně patologických jevů

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánuje způsob řešení problémů
- žák vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- žák je schopen obhájit svá rozhodnutí
- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- žák předkládá specifické náměty a vytváří modelové situace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák komunikuje na odpovídající úrovni
- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v písemném i slovním projevu
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- žák rozvíjí komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k bezproblémovému soužití a spolupráci s ostatními lidmi v rodině, ve škole
- žák formuluje vlastní myšlenky a obhájí vlastní názory
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině
- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žák upevňuje dobré mezilidské vztahy na základě ohleduplnosti a úcty k člověku
- žák v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- žák dodržuje pravidla slušného chování
- žák chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí

Kompetence občanské

- žák respektuje názory ostatních
- žák je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- žák si formuje volní a charakterové rysy
- žák se zodpovědně rozhoduje podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- žák je veden k efektivitě při organizování vlastní práce

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti
- žák využívá znalostí v běžné praxi
- žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

4.8.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Cesta ke zdraví – zdravý způsob života	- popíše svůj denní režim; zařazuje formy aktivního odpočinku a způsoby otužování do svého režimu dne	- režim dne, biologické rytmy, únava, spánek, aktivní odpočinek, otužování	OSV – rozvoj schopností poznávání (porozumění sobě samému a druhým), poznávání lidí (sociální dovednosti, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání provozu každodenní existence v běžných i náročnějších formách)
	- rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační, aktivně se proti nim brání - dochází k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka	- zdraví a nemoc - druhy nemocí	
	- chápe pocity a potřeby lidí tělesně a smyslově postižených	- ochrana před nemocemi, odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných, preventivní a lékařská péče	
	- uplatňuje osobní, intimní, duševní hygienu v denním životě	- osobní a duševní hygiena, hygiena odívání	
	- chrání se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (smog, cigaretový kouř, ultrafialové záření)	- životní prostředí a zdraví člověka	EV – základní podmínky života (vysoké oceňování vlivu prostředí na vlastní zdraví a na zdraví ostatních lidí)
	- umí uplatnit některé hygienické a bezpečnostní požadavky na zařízení jednotlivých částí bytu	- zdravé bydlení – provoz v bytě, hygienické nároky na bydlení (větrání, vytápění, osvětlení), uspořádání jednotlivých částí v bytě, bezpečnost v bytě	
	- vysvětlí, proč se potřeby rodin vzhledem k bydlení v průběhu času vyvíjejí a mění		

Zdravá výživa	- uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu	- zásady zdravé výživy, stravovací a pitný režim	
	- posoudí současné převažující stravovací zvyklosti u nás s ohledem k zásadám zdravé výživy	- energetická stránka výživy, zdravotní rizika z potravy	
	- chrání se vhodnou výživou proti civilizačním chorobám (obezitě, cukrovce)	- zásady sestavování jídelníčku – jídlo, strava, pokrm	
	- sestaví jídelníček pro rodinné stravování, zohlední doporučený poměr základních živin, omezí tuky, soli, cukry, obohatí stravu vitamíny a vlákninou	- pyramida výživy	
	- šetrně zachází s potravinami a zná jejich způsoby skladování		
	- orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravin a využívá je při nákupu		
		- poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, bulimie)	
Ochrana člověka za mimořádných situací	- umí charakterizovat mimořádnou situaci - zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací	- charakter mimořádné situace, tísňová volání, varovný signál a chování po jeho vyhlášení	OSV
	- zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva	- integrovaný záchranný systém	
	- rozumí integrovanému záchrannému systému		
	- zná potenciální nebezpečí		
	- zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace		
	- zná zásady chování po vyhlášení evakuace zná varovné signály	- evakuace a evakuační zavazadlo	

Dopravní výchova	- uplatňuje základní pravidla chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (např. jako chodec nebo cyklista) - v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy uplatňuje bezpečné chování - vyhodnocuje konkrétní rizikové situace - diskutuje o příčinách dopravních nehod - cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky - ošetří drobná i závažná poranění - poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech - zvládá agresivitu mezi účastníky silničního provozu - umí použít tísňové volání a zajistit bezpečnost v případě dopravní nehody	- základy silničního provozu - označování nebezpečných látek - dopravní značky	
------------------	--	--	--

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Život bez závislostí, rizika závislostí	- rozpozná návykové látky (alkohol, kouření, drogy)	- pojem návyková látka – zdravotní a sociální rizika	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (prevence sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování)
	- uplatňuje osvojené způsoby odmítání návykových látek	- příznaky při užívání drog, dělení drog	
	- uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví	- alkohol, kouření	
	- používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky	- drogy a zákon, drogy a reklama	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama)
	- orientuje se v trestně právní problematice návykových látek, kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol	- hazardní hry, gamblerství	
	- samostatně vyhledá v případě potřeby specializované pomoci	- krizová centra, linky důvěry	
Dospívání – období velkých změn, základy sexuální výchovy	- osvojí si pojmy z oblasti sexuality	- dospívání – menstruace, masturbace, pohlavní styk, intimní hygiena	Př – biologie člověka
	- zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci		
	- uvede pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - pojmenuje části pohlavních orgánů muže a ženy - popíše změny probíhající v období dospívání	- pohlavní orgány - změny v období dospívání	
	- orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců, uplatňuje zásady tolerance k osobám s odlišnou sexuální orientací	- sexualita, sexuální orientace, sexuální deviace	VkO – Člověk jako muž a žena

Reprodukční zdraví, odpovědné sexuální chování	- vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro plný intimní život, těhotenství a porod	- předčasná sexuální zkušenost a její rizika	Př – biologie člověka
	- uvede způsoby ochrany proti nechtěnému početí	- bezpečné sexuální chování, plánované rodičovství, antikoncepční metody	
	- vysvětlí zdravotní rizika předčasného ukončení těhotenství	- interrupce – biologická a psychická rizika	
		- zneužívání návykových látek v těhotenství – rizika a poškození plodu	
Rizikové chování	- uvede zdravotní rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů - orientuje se v cestách přenosu a projevech nejfrekventovanějších pohlavně přenosných chorob - orientuje se v léčbě infekce HIV a AIDS a zdůvodní preventivní opatření boje proti HIV - rozhoduje se odpovědně ve vztahu k opačnému pohlaví	- nemoci přenosné pohlavním stykem – HIV/AIDS, cesty přenosu, základní principy odpovědného sexuálního chování, promiskuita	
Mezilidské vztahy	- rozlišuje užší a širší rodinné vztahy - popíše základní funkce rodiny - zná rozdělení rolí v rodině - uvede příklady pravého kamarádství - vhodně používá prostředky neverbální komunikace - používá v jednání prvky asertivity	- já a moji blízcí - komunikace, empatie, dialog, asertivní komunikace - komunikace s vrstevníky, kamarádství, přátelství, partnerství - moje vztahy k druhým lidem - můj domov, moje rodina	
Zásady první pomoci	- zná, co je třeba dělat v případě úrazu	- poskytnutí první pomoci při úrazu a jiných příhodách, při bezprostředním ohrožení života	Př

	- ovládá základní zásady první pomoci, včetně základů obvazové techniky - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními	- umělé dýchání, masáž srdce, krvácení, šok, bezvědomí, popáleniny, poranění končetin	
Chráníme své bezpečí, nenechat si ublížit	- uplatňuje pravidla bezpečnosti při pohybových aktivitách, v silničním provozu, v přírodě atd. - předchází úrazům	- způsoby chování při pobytu v různých prostředích – parky, veřejná doprava, výlety atd.	OSV – seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena
	- rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost - vyjadřuje se k projevům násilí	- způsoby chování v krizových situacích – šikana, agresivita, deviantní osoby, sexuální zneužívání dětí, týrání - přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení	
	- uvědomuje si, že setkání s lidmi agresivními a pod vlivem návykových látek může být nebezpečné - používá v situacích ohrožení osobního bezpečí účinné způsoby chování - zná číslo linky důvěry, umí komunikovat s policií a dalšími specializovanými službami	- krizová centra, linky důvěry	VDO – občan, občanská společnost a stát (projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně)

4.8.2 Vzdělávací obor – Tělesná výchova

4.8.2.1 Vyučovací předmět – Tělesná výchova

4.8.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu – I. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka je realizována v 1. - 5. ročníku po dvou hodinách týdně. Ve 3. a 4. třídě žáci povinně absolvují plavecký výcvik.

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti a stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- c) činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Průřezová témata

V tomto předmětu jsou realizována tato průřezová témata: MUV, EV, MV a VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- žáci se učí na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka

- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k jednání v duchu „fair-play“ - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině
- žáci spolupracují na úkolech umožňujících každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

- žáci se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím
- žáci si zařazují do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní
- učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Žáci mají v 6., 7., 8. a 9. ročníku po dvou hodinách tělesné výchovy týdně.

Výuka probíhá v tělocvičně školy, na atletickém stadionu, na hřišti, zimním stadionu, ve volné přírodě a dále místech, kde se konají tělovýchovné kurzy.

Ve všech třídách probíhá výuka dívek a chlapců společně.

V 5. a 6. ročníku mají žáci možnost účastnit se týdenního lyžařského a snowboardového kurzu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák

- je veden k zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- dosahuje cíl různými metodami
- se učí plánovat, organizovat a vyhodnocovat svoji činnost a činnost ostatních
- si osvojuje pohybové dovednosti
- je nabádán a je u něj podporováno správné držení těla i provedení jednotlivých cvičení

Kompetence k řešení problémů

žáci

- se učí spolupracovat, aby dosáhli společného cíle
- se učí překonávat překážky (opakováním provedení, změnou přístupu) v případě, že nedosahují požadovaného výsledku

Kompetence komunikativní

žáci

- jsou vedeni k používání adekvátních komunikativních prostředků s akcentem na nepoužívání vulgarismů
- se učí komunikovat na různých úrovních (meziročníková komunikace při pořádání školních branných a sportovních akcí)
- komunikují za účelem dosažení společného cíle (vítězství – především u sportovních her)
- jsou striktně vedeni ke sportovnímu chování „fair-play“

Kompetence sociální a personální

- podporujeme formy práce, které zvyšují motivaci celého kolektivu
- často tvoříme z žáků skupiny, které plní stanovené úkoly
- při skupinových cvičeních klademe důraz na vzájemnou pomoc a zodpovědnost za zdraví spolucvičence
- stíráme projevy rasismu, xenofobie a nečestného jednání

Kompetence občanské

- vychováváme žáky plnit si své povinnosti uplatňující práva svá a práva druhých
- podporujeme kamarádké chování a poskytování si pomoci navzájem
- řešíme kázeňské problémy, které jsou v rozporu se školním řádem
- důsledně řešíme všechny problémy, které souvisejí s patologickými jevy (kouření, alkohol, drogy, šikana, ap.)
- žákům je nabídnuta pomoc v případě, že se cítí být ohroženi

Kompetence pracovní

- vysvětlujeme žákům podstatu práce ve srovnání s odváděním jejich sportovního výkonu při hodinách
- zajišťujeme žákům dostatečné, vhodné a bezpečné prostředí pro průběh výuky
- učíme žáky dodržovat hygienické a bezpečnostní zásady
- podporujeme u žáků všechny tělesné aktivity, které provádějí nad rámec tělesné výchovy a umožňujeme jim seznámit ostatní žáky s těmito aktivitami

4.8.2.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. STUPEŇ

1. období (1. – 3. ročník)

1. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
	- zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti	- seznámení s tělocvičnou, nástupy, cvičení v družstvech, běh	
	- dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	- bezpečnost při sportování	
	- zvládne přihrávku jednoruč, obouruč	- házení a chytání obouruč, lavičky, hod míčem	
	- zná polohu při polovysokém startu, - seznamuje se s technikou šplhu na tyči	- polovysoký start, krátký běh, šplh	
	- účastní se různých činností na sněhu, - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod.	- pobyt na sněhu, kotoul vpřed, hod na cíl	EV – vztah člověka k prostředí
	- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích	- přetahování lanem, plné míče	
	- zná kompenzační a relaxační cviky, - jednoduchá cvičení na žebřinách, provádí cvičení na lavičkách	- žebřiny, přelézání, vis, seskoky, šikmé lavičky	
	- zná nízký start	- nízký start, lavičky, vytrvalostní běh	
	- nacvičí skok do dálky; - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano	- kotoul vzad; - cvičení se švihadly - skok daleký	

	- zná a dodržuje základní pravidla her, jedná v duchu „fair-play“, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	- míčové hry, atletika	VDO – občanská společnost a škola (rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost)
	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou; - účastní se atletických závodů; - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	- atletika v tělocvičně i na hřišti	

2. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
	- rozvíjí svou tělesnou zdatnost nejrůznějším kondičním cvičením	- kondiční cvičení na zvýšení tělesné zdatnosti	
	- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- hry v přírodě	EV – vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)
	- dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků; - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod.	- akrobatická cvičení – kotoul vpřed, vzad, svíčka	
	- procvičuje odraz a doskok - ovládá jednoduché cviky na kruzích	- gymnastika – odraz a doskok; - jednoduchá cvičení na kruzích	
	- zvládne přihrávku jednoruč, obouruč	- přípravná cvičení na míčové hry	
	- dbá na správné dýchání	- míčové hry ve zjednodušené formě – basketbal, vybíjená	MUV – lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)
	- zná kompenzační a relaxační cviky	- posilovací cvičení postupně zaměřená na všechny svalové skupiny	
	- ovládá jednoduchá cvičení na žebřinách a šplh na tyči	- šplh, cvičení na žebřinách	
	- provádí přetahy a přetlaky; - pěstuje svou fyzickou sílu, využívá přitom různých her a činností	- úpolové a bojové hry	VDO – občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru)
	- zná nízký start - nacvičí skok do dálky - poznává techniku hodů kriketovým míčkem	- atletika – krátký běh - 50 m, vytrvalostní - 400 m, skok daleký, hod míčkem	

3. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
	- rozvíjí svou tělesnou zdatnost nejrůznějším kondičním cvičením	- kondiční cvičení na zvýšení tělesné zdatnosti	
	- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- hry v přírodě	EV – vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)
	- dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků; - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod.	- akrobatická cvičení – kotoul – vpřed, vzad, svíčka	
	- procvičuje odraz a doskok; - ovládá jednoduché cviky na kruzích	- gymnastika – odraz a doskok; - jednoduchá cvičení na kruzích	
	- zvládne přihrávku jednoruč, obouruč	- přípravná cvičení na míčové hry	
	- dbá na správné dýchání	- míčové hry ve zjednodušené formě – basketbal, vybíjená	MUV – lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)
	- zná kompenzační a relaxační cviky	- posilovací cvičení postupně zaměřená na všechny svalové skupiny	
	- ovládá jednoduchá cvičení na žebřinách a šplh na tyči	- šplh, cvičení na žebřinách	
	- provádí přetahy a přetlaky; - pěstuje svou fyzickou sílu, využívá přitom různých her a činností	- úpolové a bojové hry	VDO – občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru)
	- zná nízký start; nacvičí skok do dálky; - poznává techniku hodů kriketovým míčkem	- atletika – krátký běh - 50 m, vytrvalostní - 400 m, skok daleký, hod míčkem	
Plavání	- zná základy různých plaveckých stylů - naučí se splývat	- základní plavecké styly	

2. období (4. – 5. ročník)

4. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Příprava ke sportovnímu výkonu	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou	- příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti	MUV – lidské vztahy
	- zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění		
Cvičení během dne	- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu	- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy estetického pohybu	EV – vztah člověka k prostředí
	- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením		
	- dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti		
	- dbá na správné dýchání		
	- zná kompenzační a relaxační cviky		
	- uplatňuje zásady pohybové hygieny		
Tělocvičné názvosloví	- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	- komunikace v TV	MV – fungování a vliv médií ve společnosti
	- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží		
	- rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje		
Bezpečnost při sportování	- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě		

	- adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka		
	- zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti		
	- používá vhodný sportovní oděv a obuv		
	- jedná v duchu „fair-play“		
Základy sportovních her	- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - vytváří varianty osvojených pohybových her - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží - zásady jednání a chování	
	- umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink		
	- rozlišuje míč na basketbal a volejbal		
	- učí se ovládat hru s basketbalovým míčem		
	- nacvičuje střelbu na koš		
	- nacvičuje přehazovanou		
	- zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti		
	- je schopen soutěžit v družstvu		
	- umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji		
	- je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo		
	- pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje		

Základy atletiky	- zná techniku hodu kriketovým míčkem	- rychlý běh - skok do dálky - hod míčkem - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	
	- zná princip štafetového běhu		
	- uběhne 300 m		
	- zná taktiku při běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami		
	- umí skákat do dálky		
	- nacvičí správnou techniku skoku z místa		
Základy gymnastiky	- umí šplhat na tyči	- cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	
	- zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly		
	- provádí přitahování do výše čela na hrazdě		
	- umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze - výskok do kleku a dřepu		
	- provádí cvičení na švédské bedně		
	- zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí		
Vztah ke sportu	- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti	- zásady jednání a chování „fair-play“	
	- respektuje zdravotní handicap		
	- zná význam sportování pro zdraví		
Plavání	- zná základní plavecké styly	- základní plavecké styly	

5. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Příprava ke sportovnímu výkonu	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou	- příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	
	- zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění		
Cvičení během dne	- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu	- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy estetického pohybu	MUV – lidské vztahy, multikulturalita
	- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením		
	- kondiční cvičení s hudbou		
	- dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti		EV – vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
	- dbá na správné dýchání		
	- zná kompenzační a relaxační cviky		MV – fungování a vliv médií ve společnosti
	- uplatňuje zásady pohybové hygieny		
Tělocvičné názvosloví	- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	- komunikace v TV	
	- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží		
	- rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje		
	- cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení		

Bezpečnost při sportování	- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě		
	- adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka		
	- zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti		
	- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv		
	- jedná v duchu „fair-play“		
	- respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví		
Základy sportovních her	- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - vytváří varianty osvojených pohybových her - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- míčové hry a pohybové hry - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových her	
	- umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink		
	- rozlišuje míč na basketbal a volejbal		
	- učí se ovládat hru s basketbalovým míčem		
	- nacvičuje střelbu na koš		
	- nacvičuje přehazovanou		
	- zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti		
	- je schopen soutěžit v družstvu		

	- umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji		
	- je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo		
	- pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje		
Základy atletiky	- zná techniku hodu kriketovým míčkem	- rychlý běh - skok do dálky - hod míčkem - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu	
	- zná princip štafetového běhu		
	- uběhne 400 m a 800 m		
	- zná taktiku při běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami		
	- umí skákat do dálky		
	- nacvičí správnou techniku skoku z místa		
	- účastní se atletických závodů		
Základy gymnastiky	- umí šplhat na tyči		
	- zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením	- cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - průpravná cvičení a úpoly činností – her a soutěží - zásady jednání a chování	
	- provádí přitahování do výše čela na hrazdě; zvládne výmyk		
	- umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze; - výskok do kleku a dřepu		
	- provádí cvičení na švédské bedně		

	- zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky apod.		
	- provádí kondiční cvičení s plnými míči		
Vztah ke sportu	- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti	- zásady jednání a chování – „fair-play“	
	- respektuje zdravotní handicap		
	- zná význam sportování pro zdraví		
	- dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště		
	- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky		

II. STUPEŇ

6. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Bezpečnost při sportování	- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě	- poučení BOZP	
	- adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- speciální situace – první pomoc při sportu	
	- zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti		
	- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	- hygiena při sportovních cvičeních	
	- respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví		
Tělocvičné názvosloví	- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	- pojmy tělovýchovného názvosloví	
	- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	- základní pravidla sportů	
	- rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	- pořadová cvičení – povely	
	- jedná v duchu „fair-play“	- historie a současnost sportu, olympijská myšlenka; - významné soutěže a sportovci	OSV – kooperace a kompetice
	- dokáže spolupracovat ve skupině, družstvu	- sportovní hry, soutěže	OSV – rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice

	- zná základní pravidla sportů, se kterými je seznámen	- atletika sprinty, dlouhé běhy, štafetový běh, člunkový běh, fartlek, atletická abeceda - skok daleký, skok vysoký - hod kriketovým míčkem - sportovní hry - bruslení a hokej, fotbal, basketbal, házená, florbal, frisbee - gymnastika - prostná, přeskoky, cvičení na nářadí, cvičení s náčiním - lyžování - sjezdové lyžování	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita
	- zvládne získaná data porovnat, vyhodnotit a prezentovat	- atletika	Inf
Příprava ke sportovnímu výkonu	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou	- příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	
	- zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	- strečink; - atletická abeceda - průpravná cvičení	OSV – rozvoj schopností poznávání
	- zaujímá negativní postoj k zdraví škodlivým látkám; - chápe význam sportování v „čistém hygienickém prostředí“		OSV – hodnoty, postoje, praktická etika EV – vztah člověka k prostředí VkZ
	- zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je v soutěži, hře ap.		OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- je připravený na fyzické zatížení, které podstupuje pravidelně		
	- zvyšuje prostřednictvím pravidelně zátěže svůj fyzický fond		
	- je schopen rozlišit do jaké míry zvládá pohybovou činnost nebo dovednost sám a ostatní		OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena

	- uvědomuje si význam a funkci korektivních, zdravotních a posilovacích cvičení	- cvičení na posílení fázických svalů - cvičení zaměřená na protažení posturálního svalstva (superstrečink)	OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena VkZ
	- vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací jeho oslabení	- speciální cvičení na vyrovnávání svalových dysbalancí - uvolňovací cvičení	MUV – lidské vztahy

7. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Bezpečnost při sportování	- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě	- poučení BOZP	
	- adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- speciální situace – první pomoc při sportu	
	- zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti		
	- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	- hygiena při sportovních cvičeních	
	- respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví		
Tělocvičné názvosloví	- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	- pojmy tělovýchovného názvosloví	
	- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	- základní pravidla sportů	
	- rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	- pořadová cvičení – povely	
	- jedná v duchu „fair-play“	- historie a současnost sportu, olympijská myšlenka; - významné soutěže a sportovci	OSV – kooperace a kompetice
	- dokáže spolupracovat ve skupině, družstvu	- sportovní hry, soutěže	OSV – rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
	- zná základní pravidla sportů, se kterými je seznámen	- atletika - sprinty, dlouhé běhy, štafetový běh, člunkový běh, fartlek, atletická abeceda - skok daleký, skok vysoký - hod kriketovým míčkem sportovní hry - bruslení a hokej, fotbal, basketbal, házená, florbal, frisbee	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita

		- gymnastika - prostná, přeskoky, cvičení na nářadí, cvičení s náčiním - lyžování - sjezdové lyžování	
Příprava ke sportovnímu výkonu	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou	- příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	
	- zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	- strečink - atletická abeceda - průpravná cvičení	OSV – rozvoj schopností poznávání
	- zaujímá negativní postoj k zdraví škodlivým látkám; - chápe význam sportování v „čistém hygienickém prostředí“		OSV – hodnoty, postoje, praktická etika EV – vztah člověka k prostředí VkZ
	- zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je v soutěži, hře ap.		OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- je připravený na fyzické zatížení, které podstupuje pravidelně		
	- zvyšuje prostřednictvím pravidelné zátěže svůj fyzický fond		
	- je schopen rozlišit do jaké míry zvládá pohybovou činnost nebo dovednost		OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena
	- uvědomuje si význam a funkci korektivních, zdravotních a posilovacích cvičení	- cvičení na posílení fázických svalů - cvičení zaměřená na protažení posturálního svalstva (superstrečink) - speciální cvičení na vyrovnávání svalových dysbalancí - uvolňovací cvičení	OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena VkZ
	- vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací jeho oslabení		MUV – lidské vztahy

8. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Bezpečnost při sportování	- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě	- poučení BOZP	
	- adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- speciální situace – první pomoc při sportu	
	- zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti		
	- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	- hygiena při sportovních cvičeních	
	- respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví		
Tělocvičné názvosloví	- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	- pojmy tělovýchovného názvosloví	
	- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	- základní pravidla sportů	
	- rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	- pořadová cvičení – povely	
	- jedná v duchu „fair-play“	- historie a současnost sportu, olympijská myšlenka; - významné soutěže a sportovci	OSV – kooperace a kompetice
	- dokáže spolupracovat ve skupině, družstvu	- sportovní hry, soutěže	OSV – rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
	- zná základní pravidla sportů, se kterými je seznámen	- atletika - sprinty, dlouhé běhy, štafetový běh, člunkový běh, překážkový běh, fartlek, atletická abeceda - skok daleký, skok vysoký - vrh koulí - sportovní hry - bruslení a hokej, fotbal, basketbal, házená, florbal, frisbee, softbal	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita

		- gymnastika - prostná, přeskoky, cvičení na náradí, cvičení s náčiním - lyžování - carving, snowboarding	
Příprava ke sportovnímu výkonu	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou	- příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	
	- zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	- strečink; - atletická abeceda; - průpravná cvičení	OSV – rozvoj schopností poznávání
	- zaujímá negativní postoj k zdraví škodlivým látkám; - chápe význam sportování v „čistém hygienickém prostředí“		OSV – hodnoty, postoje, praktická etika EV – vztah člověka k prostředí VkZ
	- zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je v soutěži, hře ap.		OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- je připravený na fyzické zatížení, které podstupuje pravidelně		
	- zvyšuje prostřednictvím pravidelné zátěže svůj fyzický fond		
	- je schopen rozlišit do jaké míry zvládá pohybovou činnost nebo dovednost		OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena
	- uvědomuje si význam a funkci korektivních, zdravotních a posilovacích cvičení	- cvičení na posílení fázických svalů - cvičení zaměřená na protažení posturálního svalstva (superstrečink) - speciální cvičení na vyrovnávání svalových dysbalancí - uvolňovací cvičení	OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena VkZ
	- vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací jeho oslabení		MUV – lidské vztahy

9. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
Bezpečnost při sportování	- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě	- poučení BOZP	
	- adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- speciální situace – první pomoc při sportu	
	- zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti		
	- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	- hygiena při sportovních cvičeních	
	- respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví		
Tělocvičné názvosloví	- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	- pojmy tělovýchovného názvosloví	
	- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	- základní pravidla sportů	
	- rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	- pořadová cvičení – povely	
	- jedná v duchu „fair-play“	- historie a současnost sportu, olympijská myšlenka - významné soutěže a sportovci	OSV – kooperace a kompetice
	- dokáže spolupracovat ve skupině, družstvu	- sportovní hry, soutěže	OSV – rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
	- zná základní pravidla sportů, se kterými je seznámen	- atletika - sprinty, dlouhé běhy, štafetový běh, člunkový běh, překážkový běh, fartlek, atletická abeceda - skok daleký, skok vysoký - vrh koulí - sportovní hry - bruslení a hokej, fotbal, basketbal, házená, florbal, frisbee, softbal - gymnastika - prostná, přeskoky, cvičení na nářadí, cvičení s náčiním	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita

		- lyžování - carving, snowboarding	
Příprava ke sportovnímu výkonu	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou	- příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	
	- zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	- strečink - atletická abeceda - průpravná cvičení	OSV – rozvoj schopností poznávání
	- zaujímá negativní postoj k zdraví škodlivým látkám; - chápe význam sportování v „čistém hygienickém prostředí“		OSV – hodnoty, postoje, praktická etika EV – vztah člověka k prostředí VkZ
	- zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je v soutěži, hře ap.		OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- je připravený na fyzické zatížení, které podstupuje pravidelně		
	- zvyšuje prostřednictvím pravidelné zátěže svůj fyzický fond		
	- je schopen rozlišit do jaké míry zvládá pohybovou činnost nebo dovednost		OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena
	- uvědomuje si význam a funkci korektivních, zdravotních a posilovacích cvičení	- cvičení na posílení fázických svalů - cvičení zaměřená na protažení posturálního svalstva (superstrečink) - speciální cvičení na vyrovnávání svalových dysbalancí - uvolňovací cvičení	OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena VkZ
	- vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací jeho oslabení		MUV – lidské vztahy

4.9 Vzdělávací oblast – Člověk a svět práce

4.9.1 Vzdělávací obor – Člověk a svět práce

4.9.1.1 Vyučovací předmět – Pracovní výchova

4.9.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Pracovní výchova se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Výuka probíhá ve kmenových třídách, ve školní jídelně, venku, případně při návštěvách různých dílen a provozoven (dle aktuálních možností).

Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na I. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem
 - vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
 - funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
 - jednoduché pracovní postupy a organizace práce
 - lidové zvyky, tradice a řemesla
2. Konstrukční činnosti
 - práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
 - sestavování modelů
 - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
3. Pěstitelské práce
 - základní podmínky pro pěstování rostlin
 - péče o nenáročné rostliny
 - pěstování rostlin ze semen
 - pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování
4. Pravidla správného stolování
 - příprava tabule pro jednoduché stolování
 - příprava jednoduchých jídel (zásady správné výživy)

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), Environmentální výchova (podmínky života, vztah k životnímu prostředí).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

4.9.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. STUPEŇ

1. období (1. – 3. ročník)

1. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
	- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír	- vytváření základních návyků při jednoduché práci s papírem	Dodržování zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí nebo zajištění první pomoci při úrazu (dle svých schopností a možností)
	- vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	- práce s drobným materiálem – papír	
	- dovede navlékat, aranžovat přírodniny	- práce s přírodními materiály	
	- pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	- práce s různými materiály	
	- umí stříhat textil a nalepit textilií	- práce s různými druhy textilu, lepení, tvarování	
	- zvládá základy modelování	- práce s různými modelovacími hmotami	
	- zná základy péče o pokožkové květiny – otírání listů, zalévání	- pěstitelská činnost	Kolektivní práce
	- dovede pracovat se stavebnicí	- práce montážní a demontážní	Práce ve skupinách
	- zná základy správného stolování a společenského chování	- příprava pokrmů	

2. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
	- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír	- práce s drobným materiálem – papír	Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí nebo zajištění první pomoci
	- umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru a modelovací hmot	- práce s kartonem a modelovací hmotou	
	- dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opravovat a třídit při sběru přírodní materiál	- sběr a práce s přírodními materiály	
	- pracuje podle slovního návodu nebo předlohy		
	- umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil	- práce s textilem, šití – základní stehy	
	- naučí se zadní steh		
	- umí přišít knoflíky		
	- umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek, textilní koláž		
	- dovede sestavovat stavebnicové prvky	- práce s různými stavebnicemi dle možností	
	- umí montovat a demontovat stavebnici		
	- zná základy péče o pokojevé květiny – otírání listů, zalévání, kypření	- pěstitelské práce ve třídě	
	- umí zasít semena		
	provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování		
	- chová se vhodně při stolování	- příprava jednoduchých pokrmů	P ráce ve skupinách
	- připraví tabuli pro jednoduché stolování		VkZ
	- připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)		

3. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
	- umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír	- práce s drobným materiálem – vlastnosti materiálů - funkce a využívání pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků	Udržování pořádku na pracovním místě, dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí první pomoci při úraze
	- umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru, origami	- papír	
	- dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opravovávat a třídit při sběru přírodní materiál		
	pracuje podle slovního návodu nebo předlohy		
	- umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil	- různé druhy textilu a jeho využití	VkZ
	- naučí se zadní steh		
	- umí přišít knoflíky		
	- umí slepit textili vyrobí jednoduchý textilní výrobek, textilní koláž		Kolektivní práce
	- dovede sestavovat stavebnicové prvky	- konstrukční činnosti	
	- umí montovat a demontovat stavebnici		
	- zná základy péče o pokožkové květiny – otírání listů, zalévání, kypření	- pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokožkových), pěstování ze semen i v místnosti	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
	- umí zasít semena		
	- provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování		

	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - umí stolovat - připraví jednoduchý pokrm ze studené kuchyně - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	- příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Správné stravovací návyky
--	---	--	---------------------------

2. období (4. – 5. ročník)

4. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
	- vytváří jednoduché výrobky z přírodnin	- práce s přírodninami (jeřabiny, sláma)	Dodržování zásad hygieny
	- dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat	- práce s papírem a kartonem	Bezpečnost a organizace práce
	- nalepuje a kombinuje přírodní materiál	- práce s přírodním materiálem	Poskytnutí první pomoci
	- seznámí se se základy aranžování a využití samorostů		OSV – mezilidské vztahy
	- navlékání nití - zvládá základní dovednosti šití	- práce s různými druhy textilu (přírodní a umělé vlákno)	
	- modeluje a tvoří masky		
	- seznámí se při činnosti s různým materiálem a s prvky lidových tradic		
	- dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky – pracuje podle slovního návodu, předlohy	- práce s různými stavebnicemi dle aktuálních možností	Kolektivní práce
	- zná základy péče o pokojové květiny		EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
	- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - zná množení rostlin různými způsoby - chápe rozdíl mezi setím a sázením	- pěstitelské práce; - návštěvy krumlovských parků a zahrad	
	- učí se aranžovat pokojové rostliny		
	- vytváří prostorové konstrukce	- práce s papírem	

	- vytváří přání a malé dárky		
	- zvládne různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný	- práce s dekorativním materiálem (korálky, nášivky...)	VkZ

5. ročník

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
	- překládá, skládá, stříhá papír	- práce s barevným papírem, šablony	Dodržování hygieny, bezpečnosti a základy první pomoci
	- seznámí se se základy aranžování	- práce s přírodními materiály (sláma, kaštiny, jeřabiny)	
	- lepí, tvaruje, vytrhává	- práce s papírem a kartonem	
	- seznámí se při činnosti s různým materiálem a s prvky lidových tradic		MUV – etnický původ, lidské vztahy
	- vytváří jednoduché kartonážní práce		
	- trhá, sešívá textil	- práce s různými druhy textilu	
	- obkresluje, vystřihuje		
	- nalepuje a tvoří s vlastní fantazií		
	- zvládne různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný		
	- používá naučené stehy a jednoduché háčkování		
	- seznámí se s technikou háčkování		
	- vytváří prostorové konstrukce	- práce s různými stavebnicemi, podle aktuálních možností	Kolektivní práce
	- umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu	- práce s modelovacími hmotami	
	- zná základy péče o pokojové květiny - umí zvolit správné nářadí, pomůcky a nástroje		
	- vede pěstitelské pokusy a pozorování		

	- seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami sloužícími k výrobě drog drogy, alergiemi	- návštěva chráněného území Vyšenského kopce	VkZ
	- orientuje se v základním vybavení kuchyně	- výběr a nákup potravin, přístroje v domácnosti, pravidla správného stolování	JaS
	- příprava jednoduchých jídel		
		- jídla, která jsme ochutnali v zahraničí	

4.9.1.2 Vyučovací předmět – Pracovní činnosti

4.9.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Pracovní vyučování je samostatný povinný předmět v 6. až 9. ročníku. Časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně ve všech ročnících. V 6. ročníku byla využita jedna hodina z disponibilní časové dotace. Pokud to rozvrhové podmínky umožňují, výuka probíhá ve skupinách po dvou hodinách, vždy jedenkrát za dva týdny.

Vzhledem k pedagogickým záměrům školy a k materiálně technickým podmínkám, je pracovní vyučování na II. stupni děleno na skupiny ve všech ročnících. V 6. a 7. ročníku mají skupiny vybrány stejné tematické okruhy. V 8. a 9. ročníku jsme zvolili pro výuku skupin odlišné tematické okruhy. První skupina, nazvaná T, je zaměřena na technickou oblast, druhá skupina, označená D, se zaměřuje na provoz a údržbu domácnosti a přípravu pokrmů.

Skupiny jsou vyučovány odděleně.

Vzdělávání ve skupině **T** je zaměřeno:

- na získávání základních pracovních návyků v různých oblastech, hlavně při ručním opracování materiálů
- na osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek a využívání dostupné mechanizace a techniky na základní uživatelské úrovni
- na osvojení, respektování a uplatnění zásad BOZP a hygieny práce a dodržování technologické kázně
- na získávání pozitivního vztahu k práci a tvořivého přístupu k vlastní činnosti a její kvalitě
- na získávání orientace v různých oborech lidské činnosti a osvojování potřebných poznatků a dovedností pro správnou orientaci v oblasti volby povolání
- na získání základních informací a dovedností potřebných pro hospodárný provoz domácnosti,
- na seznámení žáků s historií vynálezů a rozvojem techniky
- na postupné chápání kontinuity mezi technickou vyspělostí a ekonomickým standardem společnosti

Vzdělávání ve skupině **D** je směřováno:

- na získávání základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech, hlavně při přípravě pokrmů a činnostech v domácnosti
- na poznávání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život
- na osvojení, respektování a uplatnění zásad BOZP a hygieny práce a dodržování technologické kázně
- na získávání orientace v různých oborech lidské činnosti a osvojování potřebných poznatků a dovedností pro správnou orientaci v oblasti volby povolání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl učení
- žák má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- žák umí posoudit vlastní pokrok
- žák kriticky zhodnotí výsledky práce a diskutuje o nich
- učitel zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- učitel vede žáky k práci s odbornou literaturou při hodinách
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

- žák promýšlí pracovní postupy při praktických činnostech
- žák se učí chápat, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- žák aplikuje získané poznatky v praxi
- učitel se zajímá o náměty a klade motivační otázky

Kompetence komunikativní

- žák se učí správnému technologickému postupu při práci
- žák se snaží při komunikaci s okolím používat správné technologické termíny
- žák využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci kooperují
- učitel vede žáky k tomu, aby se navzájem respektovali a byli navzájem ohleduplní

Kompetence sociální a personální

- žák pracuje ve skupinách a spolupracuje s ostatními při řešení problémů
- žák přispívá k diskusi a respektuje názor jiných
- žák se učí věcně argumentovat
- učitel pomáhá žákům ve skupinách (dle potřeby)
- učitel se snaží o to, aby každý žák zažil pocit úspěchu
- učitel dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

- žák respektuje a dodržuje pravidla při práci
- žák dokáže přivolat pomoc při zranění
- žák chápe základní ekologické souvislosti, chrání a váží si našich kulturních tradic a historického dědictví
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- žák používá nástroje a nářadí účinně a bezpečně, plně využívá vybavení a materiály
- žák dodržuje technologické postupy a pravidla, plní povinnosti, dbá na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- žák dbá na ochranu životního prostředí
- žák získané znalosti využívá v praxi
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů

- učitel pozoruje pokrok při práci v hodině
- učitel srozumitelnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- učitel hodnotí žáky pozitivním způsobem, který umožňuje žákovi vnímat svůj vlastní pokrok

II. STUPEŇ

6. ročník – 1. a 2. skupina

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
BOZP ve školní dílně	- dodržuje obecné zásady BOZP určené pro práci ve školní dílně - respektuje Řád školní dílny a dbá zásad bezpečné práce s nástroji a s nářadím	- úvod - řád školní dílny - základní protipožární předpisy - ohlašování požáru, první pomoc při úrazech v dílně	Branné prvky – první pomoc, evakuace školy, ohlašování požáru
Práce se dřevem	- poznává vlastnosti dřeva; - rozlišuje základní druhy dřeva - osvojuje si jednoduché pracovní operace se dřevem - snaží se správně orýsovat dřevo podle jednoduchého technického výkresu - zkouší řezání čepovkou a ocaskou - zkouší opracovávat dřevo struhákem a pilníkem - spojuje dřevo lepením a hřebíky - broušení dřeva - dokáže vyrobit jednoduchý výrobek ze dřeva	- druhy dřeva - vlastnosti dřeva - struktura dřeva - zpracování dřeva na řezivo - orýsování dřeva, řezání, pilování, broušení - spojování dřeva hřebíky a lepením - samostatná práce: jednoduchý výrobek	Př – druhy stromů, struktura dřeva Fy – měření délky, měřidla Ma – čtení technických výkresů
Práce s plasty	- popíše rozdíl mezi termoplasty a termosety - rozlišuje organické sklo, polystyren a PVC - popisuje jejich vlastnosti - zdokonaluje svoji zručnost jednoduchými pracovními operacemi s plasty: orýsování, řezání, pilování, broušení a leštění - snaží se zhotovit jednoduchý výrobek z organického skla nebo PVC	- rozdělení plastů - termoplasty a termosety - orýsování plastů, řezání, pilování, broušení a leštění - samostatná práce: jednoduchý výrobek	Che – výroba plastických hmot, vlastnosti Fy – měření délky, měřidla Ma – čtení technických výkresů

Práce s kovem	- rozlišuje základní druhy kovů na vzorkovnici - zkouší jednoduché pracovní operace s plechem: orýsování plechu, stříhání, pilování, ohýbání - dokáže vyrobit jednoduchý výrobek z plechu	- určování kovů podle vzorkovnice - vlastnosti oceli, užití oceli - práce s plechem: orýsování, stříhání, pilování, broušení, ohýbání plechu - samostatná práce: jednoduchý výrobek	OSV – kooperace a kompetice (stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu) VDO – občan, občanská společnost a stát (osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem) Che – výroba surového železa Fy – vlastnosti pevných krystalických látek, měření a měřidla
BOZP na pozemku	- dodržuje obecné zásady BOZP určené pro práci na školním pozemku; - respektuje zásady bezpečné práce s náradím	- bezpečnost práce na pozemku; - správné zacházení s náradím; - první pomoc při úrazech	Branné prvky – první pomoc
Podzimní práce na školním pozemku	- pomáhá sklízet výpěstky a ukládat je na zimu; - pečuje o zeleň v okolí školy; - pomáhá při úpravách travnatých ploch; - učí se provádět podzimní úpravy půdy	- sklizeň plodin, zásady ukládání na zimu; - péče o travnaté plochy; - kompostování; - příprava půdy na zimu – rytí	Př – druhy zeleniny, zpracování půdy
Základy ekonomie	- seznamuje se s hlavními odvětvími ekonomiky	- význam průmyslu, jeho druhy; - zemědělství, rostlinná a živočišná výroba, ekologické zemědělství; - stavební výroba; - význam služeb, turistika	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (modernizace průmyslu s ohledem na životní prostředí; recyklace odpadů)
Finance a bankovníctví	- poznává základní bankovní služby	- bankovní účet, internetové bankovníctví; - platební karta, dětská platební karta, věrnostní karty; - exkurze do ČSOB v Českém Krumlově	
Půda	- se seznamuje se vznikem půdy; - rozlišuje různé druhy půdy; - učí se o zpracování půdy v zemědělství; - chápe nutnost ochrany půdy	- vznik půdy, druhy, vlastnosti; - zpracování půdy	Př – složení půdy ochrana půdy, zákon na ochranu půdy

Osivo a sadba	- rozlišuje různé druhy osiva a sadby - poznává různé způsoby rozmnožování rostlin - péče a výživa rostlin	- osivo a sadba - druhy osiva, klíčivost - rozmnožování rostlin - výživa rostlin	Př – klíčivost rostlin
Jarní práce na školním pozemku	- připravuje půdu pro setí a sázení - udržuje záhony (pletí, zalévání) - podílí se na péči o travnaté plochy	- příprava záhonů - setí a sázení - pletí záhonů a zalévání - péče o travnaté plochy	OSV – kooperace a kompetice (stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu) VDO – občan, občanská společnost a stát (osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem) Př – pěstování zeleniny a rostlin

7. ročník – 1. a 2. skupina

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
BOZP ve školní dílně	- dodržuje obecné zásady BOZP určené pro práci ve školní dílně; - respektuje Řád školní dílny a dbá zásad bezpečné práce s nástroji a s nářadím	- úvod - řád školní dílny - základní protipožární předpisy - ohlašování požáru, první pomoc při úrazech v dílně	Branné prvky – první pomoc, evakuace školy, ohlašování požáru
Technický výkres	- seznamuje se s rovnoběžným a pravouhlým promítáním - rozlišuje nárys, půdorys a bokorys	- kosoúhlé promítání - pravouhlé promítání	Ma – čtení technických výkresů, promítání
Práce se dřevem	- zkouší provádět složitější pracovní operace se dřevem - umí správně orýsovat dřevo podle technického výkresu - seznámí se s řezáním čepovkou a ohonkou - opracovává dřevo struhákem a pilníkem - učí se spojování dřeva plátováním - snaží se vyrobit složitější výrobek ze dřeva	- orýsování dřeva, řezání, pilování, broušení - spojování dřeva plátováním - samostatná práce: výrobek s přeplátovaným spojem	Fy – měření délky, měřidla vlastnosti pevných látek OSV – kooperace a kompetice (stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu) VDO – občan, občanská společnost a stát (osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem)
Práce s plasty	- seznámí se s tvarováním termoplastů - dokáže tepelně vytvarovat složitější výrobek z organického skla nebo PVC	- orýsování plastů, řezání, pilování, broušení a leštění - tepelné tvarování termoplastů - samostatná práce: tvarování plastů	Fy – látky amorfnní, teplota tání
Práce s kovem	- seznámí se s výrobou surového železa a výrobou oceli - osvojí si základní postupy při opracování oceli; - umí vyrobit jednoduchý výrobek z ocelového (plechu)	- výroba surového železa – vysoká pec - výroba oceli, barevných kovů - pilování, broušení, spojování nýtováním - samostatná práce: jednoduchý výrobek z plechu, nýtování	Che – výroba surového železa Fy – vlastnosti pevných krystalických látek. měření délky, měřidla
BOZP na pozemku	- dodržuje obecné zásady BOZP určené pro práci na školním pozemku - respektuje zásady bezpečné práce s nářadím	- bezpečnost práce na pozemku - správné zacházení s nářadím - první pomoc při úrazech	Branné prvky – první pomoc

Podzimní práce na školním pozemku	- pomáhá sklízet výpěstky a ukládat je na zimu - pečuje o zeleň v okolí školy - pomáhá při úpravách travnatých ploch - učí se provádět podzimní úpravy půdy	- sklizeň plodin, zásady ukládání na zimu - péče o travnaté plochy - kompostování - příprava půdy na zimu – rytí	Př – druhy zeleniny, zpracování půdy
Finance a bankovníctví	- poznává druhy pojišťovacích služeb - seznamuje se se základy domácího účetnictví	- druhy a způsoby pojištění - beseda s pracovníkem pojišťovny - hlavní příjmy domácnosti - hlavní výdaje domácnosti, nájem, platby za potraviny, energie, další nezbytné výdaje	EV – vztah člověka k prostředí (šetření energiemi v domácnosti)
Druhy zeleniny	- seznámí se s nejrozšířenějšími druhy zeleniny a s jejich pěstováním	- druhy zeleniny - význam pěstování - rychlení a zpracování zeleniny	Př – zelenina
Choroby a škůdci	- poznává hlavní škůdce, a jejich výskyt - je informován o jejich rozmnožování a boji proti nim	- choroby a škůdci - chemický a biologický boj se škůdci rostlin	Př – škodlivý hmyz
Jarní práce na školním pozemku	- připravuje půdu pro setí a sázení - udržuje záhony (pletí, zalévání) - podílí se na péči o travnaté plochy	- příprava záhonů - setí a sázení - pletí záhonů a zalévání - péče o travnaté plochy	OSV – kooperace a kompetice (stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu) VDO – občan, občanská společnost a stát (osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem)

8. ročník – skupina T

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
BOZP ve školní dílně	- dodržuje obecné zásady BOZP určené pro práci ve školní dílně - respektuje Řád školní dílny a dbá zásad bezpečné práce s nástroji a s náradím	- úvod - řád školní dílny - základní protipožární předpisy - ohlašování požáru, první pomoc při úrazech v dílně	Branné prvky – první pomoc, evakuace školy, ohlašování požáru
Technický výkres	- učí pravoúhlé promítání – nárys, půdorys a bokorys řez a detail	- pravoúhlé promítání	
Práce se dřevem	- provádí složitější pracovní operace se dřevem - umí správně orýsovat dřevo podle technického výkresu - vyzkouší si tyto pracovní operace: vrtání, spojování dřeva na čep a rozpor - dokáže vyrobit složitější výrobek ze dřeva	- řezání, vrtání, hoblování, spojování dřeva na čep a rozpor - samostatná práce: výrobek se spojem na čep a rozpor	Fy – měření délky, měřidla
Práce s plasty	- provádí tvarování plastů - dokáže vyrobit složitější výrobek z organického skla nebo PVC	- orýsování plastů, řezání, pilování, broušení a leštění - tepelné tvarování termoplastů - samostatná práce: tvarování plastů	Ch – plastické hmoty
Práce s kovem	- zkusí řezání pilkou na kov - opracovávání oceli a pájení - dokáže vyrobit jednoduchý výrobek z oceli	- řezání kovů, pilování, nýtování, závit - samostatná práce: výrobek s pájenými spoji	Fy – vlastnosti pevných krystalických látek měření délky, měřidla
Svět práce	- seznámí se s možnostmi na trhu práce - získá informace o základních požadavcích pracovního trhu: kvalifikační, zdravotní a osobní	- druhy povolání, druhy pracovišť, druhy pracovních činností - předpoklady: kvalifikace, zdravotní způsobilost a správný odhad svých možností	OSV – kooperace a kompetice (stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu) Vko – osobní vlastnosti, zájmy, sebehodnocení

	- začne vytvářet profesní orientaci podle osobních zájmů, tělesného a duševního stavu - sebehodnocení a využívání poradenských služeb - naučí se vyhledávat a využívat informace o trhu práce	- střední školy a učiliště v okrese - střední školy a SOU v kraji - formování profesní orientace	
--	---	--	--

8. ročník – skupina D

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
BOZP ve školní kuchyňce	- dodržuje obecné zásady BOZP určené pro práci ve školní kuchyňce - respektuje řád učebny a dbá zásad bezpečné práce při vaření a při práci s domácími přístroji	- řád školní kuchyňky - základní protipožární předpisy - ohlašování požáru, první pomoc při úrazech při vaření	Branné prvky – první pomoc, evakuace školy, ohlašování požáru
Výživa člověka	- mít znalosti o výživě a o nutričních hodnotách potravin - bude znát základy správného stolování a obsluhy u stolu - naučí se volit správnou technologii při přípravě jednoduchých jídel	- zásady správné výživy - úprava stolu a bytu - stolování, inventář, aranžování květin - podávání pokrmů a nápojů - správné společenské chování	VDO – občan, občanská společnost a stát (osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem) Dě – historie stravování VkO – správné společenské chování při stolování
Technologie vaření	- bude mít představu o předpisech a hygienických pravidlech při přípravě pokrmů - dodržuje zásady zdravé racionální výživy - umí dodržovat zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě	- kuchařské knihy, recepty, vhodná kombinace jídel - polévky, omáčky, saláty, pečivo - úpravy masa, ryb a drůbeže - teplá a studená kuchyně - režim dne, životospráva, jídelníček - nákup a skladování potravin	
Svět práce	- seznámí se s možnostmi na trhu práce - získá informace o základních požadavcích pracovního trhu: kvalifikační, zdravotní a osobní - začne vytvářet profesní orientaci podle osobních zájmů, tělesného a duševního stavu - sebehodnocení a využívání poradenských služeb - naučí se vyhledávat a využívat informace o trhu práce	- druhy povolání, druhy pracovišť, druhy pracovních činností - předpoklady: kvalifikace, zdravotní způsobilost a správný odhad svých možností - střední školy a učiliště v okrese - střední školy a SOU v kraji - formování profesní orientace	OSV – kooperace a kompetice (stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu) VkO – osobní vlastnosti, zájmy, sebehodnocení

9. ročník – skupina T

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
BOZP ve školní dílně	- dodržuje obecné zásady BOZP určené pro práci ve školní dílně; - respektuje Řád školní dílny a dbá zásad bezpečné práce s nástroji a s nářadím	- úvod - řád školní dílny, základní protipožární předpisy - ohlašování požáru, první pomoc při úrazech v dílně	Branné prvky – první pomoc, evakuace školy, ohlašování požáru
Technický výkres	- zdokonaluje se v pravoúhlém promítání – nárys, půdorys a bokorys - zásady kótování	- pravoúhlé promítání - kótování otvorů, oblouků a úhlů	Ma – pravoúhlé promítání, kótování
Práce se dřevem	- provádí složitější pracovní operace se dřevem - dokáže vyrobit složitější výrobek z více materiálů	- řezání, vrtání, hoblování - samostatná práce: výrobek z více materiálů	Fy – měření délky, měřidla, vlastnosti materiálů
Práce s plasty	- provádí tvarování plastů - dokáže vyrobit složitější výrobek z více materiálů	- tepelné tvarování termoplastů - samostatná práce: výrobek z více materiálů	Che – plastické hmoty
Práce s kovem	- zkusí vyříznout metrický závit; - dokáže vyrobit složitější výrobek z více materiálů	- řezání kovů, pilování, vrtání, řezání závitů - samostatná práce: výrobek z více materiálů	Fy – měření délky, měřidla
Svět práce	- seznámí se náplní učebních a studijních oborů, s požadavky přijímacích řízení - bude informován o problematice nezaměstnanosti v okrese a kraji - získá aktuální informace z Úřadu práce - seznámí se zásadami psaní životopisu	- studijní a učební obory - přijímací řízení - aktuální informace z úřadu práce - životopis - pohovor u zaměstnavatele	OSV – kooperace a kompetice (stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu) Čj – Životopis Vko – osobní vlastnosti, zájmy, sebehodnocení

9. ročník – skupina D

Téma	Výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy), poznámky
	ŽÁK		
BOZP ve školní kuchyňce	- dodržuje obecné zásady BOZP určené pro práci ve školní kuchyňce - respektuje řád učebny a dbá zásad bezpečné práce při vaření a při práci s domácími přístroji	- řád školní kuchyňky - základní protipožární předpisy - ohlašování požáru, první pomoc při úrazech při vaření	Branné prvky – první pomoc, evakuace školy, ohlašování požáru
Výživa člověka	- zná základní složky potravin; - rozlišuje mezi kalorickou a výživnou hodnotou potravin; - pokouší se sestavit racionální jídelníček	- tuky, cukry a bílkoviny - stopové prvky a vitamíny - zelenina a ovoce - kalorická a výživná hodnota potravin - jídelníček podle zásad racionální výživy	VkO – nebezpečí redukčních diet pro zdravý vývoj člověka
Svět práce	- seznámí se s náplní učebních a studijních oborů, s požadavky přijímacích řízení - bude informován o problematice nezaměstnanosti v okrese a kraji - získá aktuální informace z Úřadu práce - seznámí se zásadami psaní životopisu	- studijní a učební obory - přijímací řízení - aktuální informace z úřadu práce - životopis - pohovor u zaměstnavatele	OSV – kooperace a kompetice (stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu) Čj – Životopis VkO – osobní vlastnosti, zájmy, sebehodnocení
Technologie vaření	- bude mít představu o předpisech a hygienických pravidlech při přípravě pokrmů - dodržuje zásady zdravé racionální výživy - seznámí se základními tepelnými úpravami jídel - dbá na estetický vzhled jídel - umí dodržovat zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě	- kuchařské knihy, recepty, vhodná kombinace jídel - polévky hnědé a bílé a vložky do polévek - omáčky a úpravy masa - pokrmy z drůbeže a ryb - bezmasé pokrmy - studená kuchyně - předkrmy a moučníky - režim dne, životospráva, jídelníček - nákup a skladování potravin - hygiena v kuchyni	VkZ – denní režim, pravidla správného stravování

5 ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

5.1 Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání

Přijímání uchazečů

- o přijetí do ŠD rozhoduje pověřená vychovatelka nebo ředitel školy na základě řádně vyplněného zápisního lístku a splnění kritérií pro přijetí – zaměstnanost rodičů, celotýdenní docházka.

Ukončování vzdělávání

- odhlášení oznámí rodiče písemnou formou vychovatelce ŠD. O vyloučení rozhoduje ředitel v případě neplnění či hrubého porušení Vnitřního řádu ŠD, důvodem může být soustavné porušování kázně a pořádku v ŠD, ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních účastníků, dlouhodobá, svévolná nebo neomluvená absence.

5.2 Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálně vzdělávacími potřebami

Účastníci zájmového vzdělávání se SVP jsou individuálně integrováni v odděleních ŠD s využitím speciálně pedagogických postupů – úzká spolupráce s učiteli I. stupně a výchovným poradcem školy.

Specifické cíle pro účastníky se SVP

- začleňování do aktivit ŠD s ohledem na individuální možnosti
- podpůrná opatření k začlenění do činností – individuální péče, asistence rodiče (úprava dle podkladů vyhlášky 27/2016 Sb.)

Rozvoj mimořádně nadaných účastníků je zajištěn vytvářením podmínek k rozvoji jejich nadání.

- zabezpečení dostatku studijního materiálu, přístup k internetu, individuální práce s účastníkem, spolupráce s výchovnou poradkyní

5.3 Materiální a ekonomické podmínky

Kapacita ŠD umožňuje otevřít 3 oddělení (dle zájmu zákonných zástupců). Prostory jsou členěny na část pracovní, herní a relaxační. Účastníci mají k dispozici hry, hračky, stavebnice, výtvarný materiál, televizi, PC. Ke svým aktivitám využívá ŠD školní hřiště, zahradu a tělocvičnu.

5.4 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání je řízeno vychovatelkami s odborně pedagogickým vzděláním.

5.5 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- činnosti spontánní a řízené se prolínají, jejich skladba respektuje psychosociální podmínky výchovně vzdělávací práce ŠD
- bezpečnost zajišťuje vychovatelka ve svém oddělení metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních
- účastníci odcházejí na oběd s vychovatelkou ve 12,00 hodin; ostatní účastníci, kteří končí výuku později, přicházejí do ŠD po obědě s dozorem, který je v tu dobu v jídelně
- odchod účastníků na školní kroužky je zajištěn vedoucím kroužku, který účastníky na kroužek odvádí a zpět přivádí po skončení kroužku
- účastníci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu při práci, pobytu na hřišti, na vycházkách
- v ŠD je dětem zajištěn pitný režim, z hygienických důvodů do svých nápojových lahví

Psychosociální podmínky

- ve ŠD je vytvářeno pohodové a sociální klima, otevřenost, přátelství. Účastníci jsou vedeni ke vzájemné úctě a toleranci, k empatické spolupráci a pomoci druhému. Při činnostech jsou respektovány potřeby jedince, které vychází ze zájmů účastníků. Náplň je věkově přiměřená, hodnocení účastníků je motivující a respektující individualitu, vždy zohledňuje individuální možnosti. Činnosti jsou zaměřené na problematiku ochrany před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy formou rozhovorů a besed.

Účastníci se podílejí na činnostech ŠD, učí se sami řídit svoji činnost a provádějí hodnocení činnosti.

Rodiče účastníků jsou včas informováni o činnosti v ŠD prostřednictvím družinových notýsků, nástěnek na chodbách (výtvarné práce, výrobky, fotogalerie) a na webových stránkách školy.

5.6 Konkrétní cíle vzdělávání

- zájmové vzdělávání v ŠD naplňuje svými specifickými prostředky rozvoj osobnosti žáků, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je naše společnost nastavena, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí
- vytváření postojů vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků zájmového vzdělávání
- svobodný přístup k poznatkům soudobého stavu poznání světa, zařazena práce s literaturou, internetem, časopisy
- uplatňování moderních metod práce a přístupu
- hodnocení účastníků vzhledem k dosahování cílů, hodnocení je vždy podnětné, optimistické, umožňuje účastníkům zpětnou vazbu, vede je k poznání sebe sama, svých rezerv a možností

Výchovně vzdělávací zaměření činnosti ŠD

- získávání všeobecného přehledu – návaznost na učivo I. stupně ZŠ
- získávání a uplatňování znalostí z životního prostředí a jeho ochrana

- estetická výchova – rozvíjení estetického citění, tvořivosti a fantazie účastníků
- etická výchova – mravní a etické principy uplatňované ve všech činnostech
- rozvoj tělesné zdatnosti a zdravý vývoj žáka – zařazování tělovýchovných činností, sportovních her, pobyt v přírodě, využití hřiště a tělocvičny školy

5.7 Délka a formy vzdělávání

ŠVP školní družiny je koncipován jako roční.

Formy zájmového vzdělávání jsou rozděleny na:

- pravidelnou činnost – týdenní skladba zaměstnání, organizované aktivity, výtvarně pracovní kroužek
- spontánní činnost – četba, poslechové činnosti, individuální a klidové činnosti v ranní družině a odpolední (po 16 hodině)
- odpočinková činnost – klid po obědě, poslech a čtení
- rekreační činnost – tělovýchovné a pohybové aktivity
- zájmová činnost – výtvarné a pracovní aktivity, přírodovědná, vlastivědná a dopravní činnost
- příprava na školu – po dohodě s rodiči vypracování DÚ, didaktické hry, tematické vycházky
- příležitostné akce – besídky, karneval divadelní představení, dětské dny, olympiáda, pěvecká soutěž, výstavky/Vánoce, Velikonoce/ za účasti rodičů

5.8 Obsah a časový plán vzdělávání

Délka a časový plán vzdělávání: ŠVP je doplňován ročním plánem konkrétních činností rozdělených po měsících, které motivačně vycházejí ze zaměření školního roku

- MÍSTO, KDE ŽIJEME – poznávání nejbližšího okolí školy, orientace v prostorách školy, naše krásné město, besedy a historie významných budov, bezpečná cesta do školy
- LIDÉ KOLEM NÁS – rodina, rodinné prostředí, kamarádi (pravidla soužití, žebříček hodnot), učíme se toleranci a pořádku, uvědomění si nevýhod lidí s psych. a tělesným postižením (smyslové hry), lidí z jiných prostředí, měst a zemí, oslava svátků a narozenin v ŠD, zásady společenského chování, chování v kolektivu, k dospělým
- LIDÉ A ČAS – vytváření a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, jak se mění lidé
- ROZMANITOST PŘÍRODY – příroda kolem nás, vycházky a pobyt v přírodě, pozorování rostlinných a živočišných změn v ročních obdobích (počasí), oblíbená zvířátka, péče o pokojové květiny, pěstování sazeniček, koutky živé přírody, třídění odpadu
- ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ – poznávání sebe sama, péče o své zdraví, co nám prospívá, co nám škodí, osobní hygiena a čistota, úrazy a jejich předcházení
- INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – základy práce s PC, vyhledávání informací, práce s internetem, využívání vzdělávacích programů pro účastníky

6 ŠKOLNÍ PROJEKTY

Školní atletická olympiáda

Na konci školního roku připravujeme pro všechny žáky 1. stupně atletickou olympiádu. Pořádá se na stadionu FK Slavoj, zúčastnit se mohou i rodiče. Žáci soupeří po celý den v rámci svých ročníků ve čtyřech disciplínách – sprintu na 50 m, v hodu kriketovým míčkem, skoku dalekém a vytrvalostním běhu na 400 m. Na závěr proběhne slavnostní vyhlášení vítězů, nejlepší žáci obdrží diplomy a medaile.

Celá škola čte

Jedná se o projekt podporující čtenářskou gramotnost prostřednictvím moderních technologií a je určen pro všechny žáky školy. Zahájení nového ročníku se koná vždy na začátku školního roku. Projekt je vyhodnocován každý měsíc pomocí grafů s průběžnými výsledky, na začátku června probíhá celkové vyhodnocení projektu a je vyhlášena největší čtenářská třída roku, největší čtenář(ka) 1. stupně a největší čtenář(ka) 2. stupně.

Každá třída má svou čtenářskou nástěnku vytvořenou v aplikaci Padlet, do které žáci po celý rok zapisují přečtené knihy pomocí příspěvků. Žáci při vkládání příspěvků dodržují předem daná kritéria a následně jsou jim za příspěvky udělovány body podle počtu stran přečtených knih.

Psí útulek

Každoročně pořádá naše škola před Vánocemi vánoční sbírku pro psí útulek. Žáci, ale i široká veřejnost mohou přispět ve třídách, ve školní jídelně nebo u třídních učitelů finanční částkou nebo krmením a jinými dárky. Sběrka je vyhodnocena a zástupci nejúspěšnější třídy předávají výtěžek sbírky psímu útulku při akci Psí Vánoce, kterou pořádá útulek v předvánočním čase.

Zvykáme si na školu

Každý rok po zápisu žáků do 1. třídy jsou všichni přijatí žáčci pozváni s rodiči do naší školy, kde si mohou prohlédnout celý školní areál a budovu. V budoucí 1. třídě poznají svou první paní učitelku nebo pana učitele, vyzkouší si psaní na tabuli a splní první zadané úkoly. Cílem je seznámit budoucí prvňáky i rodiče s novým školním prostředím a u dětí odbourat strach z neznáma.

Vánoční besídka

Projekt Vánoční besídka je určen pro žáky, rodiče a přátele školy. Koná se pravidelně každým rokem v prosinci v tělocvičně. Akce probíhá v odpoledních hodinách a trvá přibližně 1,5 hodiny.

Na vánoční besídce vystupují děti ze všech oddělení školní družiny a děti, které navštěvují zájmové kroužky naší školy. Příprava na vystoupení trvá přibližně dva měsíce.

Cílem projektu je zpříjemnit předvánoční čas společným setkáním dětí a rodičů. Každý z rodičů dostane na závěr od svého dítěte vlastnoručně vyrobený vánoční dárek.

Seznamovací kurz pro 6. ročníky

Projekt je určen pro žáky 6. ročníků, které tvoří nové kolektivy – stávající žáci naší školy a nově příchozí žáci z jiných škol. Kurzy probíhají vždy v září pod vedením třídních učitelů, ve spolupráci se speciálním pedagogem školy a zaměstnanci PPP v Českém Krumlově. Během pobytu probíhají aktivity, které jsou cíleny na poznání osobností žáků, na vytváření dobrých vztahů v kolektivu, na spolupráci mezi žáky. Cílem kurzů je nastolit dobré vztahy mezi žáky, odhalit případné problémy a problémové žáky, a tím určit další postup práce s třídním kolektivem.

7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

7.1 Hodnocení žáků ve škole

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků vycházejí z ustanovení zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání v aktuálním znění a vyhlášky č. 27/2006 Sb.

7.2 Cíle a zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci žáků byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.

Žáci 1. a 2. ročníku mají informace o prospěchu a chování v žákovské knížce.

Informace o prospěchu a chování pro žáky 3. až 9. ročníku jsou zveřejňovány na Bakalářích.

Žáci 3. až 9. ročníku, kteří nemají internetové připojení a přístup do Bakalářů, dostávají jednou měsíčně výpis hodnocení prospěchu a chování. Pokud mají zákonní zástupci těchto žáků zájem, jsou jim podávány informace o prospěchu a chování v kratších časových intervalech, telefonicky, osobně, po předchozí telefonické domluvě v čase vymezeném školním řádem.

2. Žákovi je za první pololetí vydán výpis z vysvědčení, na konci školního roku obdrží každý žák vysvědčení s klasifikací za obě pololetí.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

U žáka se SVP rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

3. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

4. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

5. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

6. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

7. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

8. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

9. Žák, který úspěšně ukončil základní vzdělávání, nebo žák, který splnil povinnou školní docházku a nepokračuje v základním vzdělávání, přestává být žákem školy 30. června příslušného školního roku. Žák, který splnil povinnou školní docházku a koná opravnou zkoušku nebo bude hodnocen v náhradním termínu, je žákem školy do termínu konání těchto zkoušek, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku. Žák, který byl přijat ke vzdělávání ve střední škole, je považován za žáka základní školy do 31. srpna příslušného školního roku.

Žák, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, může po splnění podmínek stanovených tímto zákonem a na základě žádosti jeho zákonného zástupce pokračovat v základním vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmnáctého roku věku.

Žákovi se zdravotním postižením může ředitel školy ve výjimečných případech povolit pokračování v základním vzdělání do konce školního roku, v němž žák dosáhne dvacátého roku věku. V uvedených případech, pokud jde o přípravu na výkon povolání nebo pracovní činnosti, spolupracuje ředitel školy s příslušným úřadem práce.

Cíle hodnocení žáků:

- zpětná vazba pro žáky a učitele
- motivace žáků pro zvýšení aktivity
- cesta ke zdokonalování žáků
- informace pro rodiče a jejich motivace pro spolupráci
- informace pro učitele o úrovni zvládnutí učiva ze strany žáků
- základ pro sebehodnocení žáků o úrovni jejich znalostí
- posila zdravého sebevědomí
- doporučení, jak předcházet případným neúspěchům

Zásady pro hodnocení žáků:

- posuzování žáka komplexně
- stejná náročnost na všechny žáky s přihlédnutím na specifické vzdělávací potřeby
- uplatňování přiměřené náročnosti
- kladná motivace

Distanční výuka

Během distanční výuky využíváme hodnocení především k podpoře učení žáků. Používáme nástroje, které mají formativní charakter a nabízí žákovi popisnou a nehodnotící zpětnou vazbu k jeho učebním činnostem. Formativní způsoby hodnocení podporují motivaci žáka k dalšímu vzdělávání a poskytují mu srozumitelné informace o tom, jak se mu daří a co je třeba dělat pro další rozvoj.

Na vysvědčení vybíráme z hodnocení klasifikací, slovně i kombinace obou způsobů.

Přihlížíme ke skutečnostem ovlivňujícím výsledky vzdělávání, kterých žák v hodnoceném období dosáhl. Takovými skutečnostmi jsou např.:

- účast na distanční výuce
- aktivita při distanční výuce
- osvojení si nové dovednosti komunikovat v prostředí platform s učiteli i spolužáky
- řešení problémů spojených s distanční výukou
- schopnost organizovat si čas a učení v podmínkách, v nichž žák výrazně přebírá odpovědnost za svou práci
- to, jak plnil zadané úkoly (včasnost, kvalita, ale i tvořivost apod.)
- to, zda a jak plnil další doplňkové úkoly
- to, zda si žák pamatuje znalosti nabyté při prezenční výuce a dříve osvojené znalosti a dovednosti dokáže při dalším procesu učení používat
- osobní portfolio žáka

Zásady pro používání slovního hodnocení

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5. Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

6. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Zásady pro sebehodnocení žáků

Učitel vytváří vhodné prostředí pro sebehodnocení žáka.

Učitel seznámí žáka s očekávanými výstupy a s možnostmi hodnocení.

Učitel vede žáka k objektivitě při sebehodnocení.

Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy a vyučující.

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtku třídního učitele
- c) důtku ředitele školy

Pravidla pro udělování pochval a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

7.3 Stupně hodnocení chování a prospěchu v případě použití klasifikace, způsob sebehodnocení žáků

Stupně hodnocení chování žáků

1. Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré
- b) 2 – uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně hodnocení chování žáků jsou následující:

1. stupeň z chování (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2. stupeň z chování (uspokojivé)

Za neomluvené vyučovací hodiny (obvykle od 10 hodin), úmyslné ublížení na zdraví, prokázaná závažná šikana, hrubé a vulgární chování nebo jiné přestupky (ústní, písemné, fyzické) vůči spolužákovi, učiteli či jiné osobě, úmyslné poškozování školního majetku, kouření a požívání alkoholu v prostorách školy, školního pozemku a na školních akcích, dokázaná krádež školních pomůcek nebo věcí spolužáků v budově školy, úmyslné opakování přestupků vůči školnímu řádu a kyberšikana vůči spolužákům, vyučujícím a ostatním zaměstnancům.

3. stupeň z chování (neuspokojivé)

Za neomluvené hodiny (obvykle více než 20 hodin), opakované krádeže ve škole, opakované

úmyslné poškození školního majetku, opakované kouření a požívání alkoholu v prostorách školy, školního pozemku a na školních akcích, opakované velmi nevhodné vulgární chování vůči spolužákům, vyučujícím, ostatním zaměstnancům či jiným osobám, opakovaná prokázaná šikana, distribuce nebo užívání drog v budově školy, úmyslné těžké poškození zdraví, nošení střelných a bodných zbraní do školy a obzvláště závažná kyberšikana vůči spolužákům, vyučujícím a ostatním zaměstnancům. Obtěžování druhých prostřednictvím mobilního telefonu, např. SMS, MMS nebo nepříjemnými telefonáty.

2. O konkrétním uložení výchovného opatření rozhoduje pedagogická rada po zvážení všech okolností porušení školního řádu.

3. O sníženém stupni z chování rozhoduje ředitel školy po zvážení všech okolností porušení školního řádu a projednání s pedagogickou radou.

Stupně hodnocení prospěchu žáků

1. Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný
- b) 2 - chvalitebný
- c) 3 - dobrý
- d) 4 - dostatečný
- e) 5 - nedostatečný

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků v těchto vyučovacích předmětech vychází vyučující z požadavků učebních osnov a standardu základního vzdělání. Při klasifikaci sleduje zejména:

- a) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- b) kvalitu a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- c) schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- d) kvalitu myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořivost
- e) aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- f) přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu
- g) kvalitu výsledků činností
- h) osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně; chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi

podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného, uměleckého zaměření a praktických činností

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Při hodnocení těmito stupnicemi jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a

k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "uvolněn(a)".

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu²¹), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "nehodnocen(a)".

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)
- d) nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

a) Prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2.

b) Prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

c) Neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

d) Nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

7.4 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

1. Žáci devátého ročníku a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
5. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
6. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
 - c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
7. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí je vydáno nové vysvědčení.
8. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
9. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
10. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
11. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

7.5 Způsob získávání podkladů pro hodnocení prospěchu a chování, získávání podkladů pro sebehodnocení žáků

Získávání podkladů pro hodnocení prospěchu

Za podklad pro hodnocení prospěchu žáka jsou považovány:

- písemné práce a testy, prověrky, krátké orientační získávání podkladů pro hodnocení
- domácí úkoly, samostatné práce
- referáty, projekty, demonstrace, výklad
- skupinová práce, prezentace
- četba, zvládnutí textu, jeho pochopení
- zapojení do diskuse, spolupráce
- rozhovory v cizím jazyce
- ústní zkoušení, rozhovor s učitelem
- snaha a kreativita

1. Při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáka, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, ...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů na informačních schůzkách; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Získávání podkladů pro hodnocení chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka a k dříve uděleným opatřením k posílení kázně.

Získávání podkladů pro sebehodnocení žáků

- individuálními konzultacemi s vyučujícími
- prostřednictvím hodnocení ostatních žáků
- porovnáváním měřitelných poznatků a jejich postupným zlepšováním

7.6 Zásady a způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a vyhláškou č. 27/2016 Sb.

2. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žák s přiznanými podpůrnými opatřeními. Tímto se rozumí žák s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, souběžnými postiženími více vadami, autismem a vývojovými poruchami učení nebo chování. Dále také žák se zdravotním znevýhodněním, zdravotním oslabením, dlouhodobou nemocí nebo lehčí zdravotní poruchou vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Žák se sociálním znevýhodněním, rodinným prostředím s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožený sociálně patologickými jevy, nařízenou ústavní výchovou anebo uloženou ochrannou výchovou, nebo postavením azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

3. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření podpůrných opatření prvního až pátého stupně.

4. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení PPP, SPC a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků. Volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Způsob práce s hodnocením žáků je jmenovitou součástí podpůrných opatření.

5. O použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace rozhoduje ředitel na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

6. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Dítě nebude vystavováno úkolům, ve kterých vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

7. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

8. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve

všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl.

Klasifikace je provázena hodnocením, tzn. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení na místo jednostranného zdůrazňování chyb.

10. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči.

11. Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Hodnocení nadaných žáků

1. Vzdělávání žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a vyhláškou č. 27/2016 Sb.

2. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

3. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

7.7 Hodnocení školy

Autoevaluace školy slouží k získání požadovaných informací tak, aby došlo k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění ŠVP. Autoevaluace školy je limitována jejími oblastmi, cíli, kritérii, nástroji a časovým rozvržením evaluačních činností.

7.7.1 Oblasti hodnocení

Podmínky ke vzdělávání

Cílem vedení školy je neustále zlepšovat podmínky, za kterých budou žáci vzdělávání. Zlepšování podmínek se odvíjí samozřejmě od finančních možností školy, a tedy od množství prostředků přidělených zřizovatelem školy. S pohledem do historie lze vyslovit předpoklad o přidělení finančních prostředků na nový kalendářní rok. Díky tomuto předpokladu lze stanovit dlouhodobé projekty a akce, které jsou nákladné a nemohou být tedy pokryty z běžného ročního rozpočtu. Jedná se tedy o akce, které probíhají dva až pět let. (např. vybudování a vybavení nové učebny) Další část tvoří projekty, které jsou rozvrženy na dobu jednoho kalendářního roku a průběžně čerpané finanční prostředky pokryjí celoročně náklady na tento druh projektu. (např. vybavení a modernizace počítačové učebny) Poslední část tvoří dílčí projekty, jednorázové malonákladové akce, které jsou hrazeny okamžitě z běžného rozpočtu školy. (nákup nových pomůcek ap.) Protože jsou tyto prostředky přidělovány na kalendářní rok, jsou čerpány v průběhu částí dvou školních ročníků.

Vedení školy si proto na začátku každého kalendářního roku stanoví předběžný zevrubný harmonogram akcí a činností s jejich časovým rozvrhem.

Vedení školy koordinuje a zaměřuje se na vytvoření podmínek podporující takové akce a projekty, které korespondují především s prioritami školy.

Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči probíhá na několika úrovních. Základní komunikační úroveň zajišťují žákovské knížky, které informují rodiče o prospěchu a chování žáka a dále o školních akcích. Souhrnnou informaci o výsledcích vzdělávání získají zákonní zástupci žáka v rámci třídních schůzek, které se konají třikrát ročně. Pedagogové jsou zákonným zástupcům rovněž k dispozici v jejich stanovené konzultační hodiny. Schůzku lze domluvit také prostřednictvím telefonního nebo e-mailového kontaktu v jinou hodinu. Zákonný zástupce řeší všechny problémy s třídním učitelem žáka. V případech závažnějšího charakteru je možné k schůzce se zákonnými zástupci kromě třídního učitele přizvat ještě ředitele školy, výchovného poradce, preventistu, popř. psychologa školy.

Další možností spolupráce a ovlivňování chodu školy je vyjádření svého názoru prostřednictvím Školské rady. Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy – viz. zákon č.561/2004 Sb. § 167 Školská rada.

Zvýšené poradenství ze strany učitelů probíhá v rámci přijímání žáků do 1.ročníků, které je tvořené projektem Zvykáme si na školu.

Pro vycházející žáky je výchovným poradcem zajišťován program k dostatečnému získání informací k výběru dalšího studia nebo zaměstnání pro tyto žáky. (součást osnov Vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, návštěva Výstaviště v Českých Budějovicích akce Vzdělání a

řemeslo, exkurze do podniků, pořádání přednášek ze strany zástupců budoucích zaměstnavatelů)

Výsledky vzdělávání žáků

Hodnocení vzdělávání žáků probíhá v rámci pedagogických rad, které se konají čtyřikrát ročně. Toto hodnocení prospěchu a chování žáka předkládá třídní učitel. Třídní učitel uděluje pochvalu žákům za vzornou reprezentaci školy nebo nadprůměrné plnění školních úkolů žákem, rovněž uděluje napomenutí třídního učitele nebo důtku třídního učitele. Třídní učitel může navrhnout pedagogické radě ke schválení ředitelskou důtku, dvojku či trojku z chování.

Personální oblast

Tato oblast zahrnuje hodnocení vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků. Jde o odborné zvyšování kvalifikace prostřednictvím krátkodobých i dlouhodobých kurzů a školení. Hodnocení probíhá vždy za kalendářní rok a je součástí výroční zprávy.

Školní klima

Na chodu školy se mohou podílet přímo i žáci prostřednictvím Rady školy. Rada školy v zastoupení vybraných žáků se vyjadřuje a připomínkuje dění ve škole. Žáci se mohou rovněž k činnosti školy vyjádřit prostřednictvím školního časopisu a schránky důvěry.

Výsledky ze soutěží a olympiád žáků jsou prezentovány prostřednictvím školního rozhlasu, nástěnek a webových stránek školy.

7.7.2 Cíle a kritéria hodnocení

Cíl hodnocení vychází z oblastí, které jsou definovány v oblastech hodnocení.

- zvyšování úrovně podmínek ke vzdělávání žáků. (vybudování dostatečného sportovního zázemí, vybudování nových šaten a učeben)
- získání finančních prostředků na zřízení vlastního levnějšího zdroje tepla a zabezpečení efektivnějšího hospodaření s teplem (finanční úspora)
- větší účast a spolupráce s rodiči na společných akcích
- zajištění sponzorských příjmů prostřednictvím rodičů
- zvýšit podíl úspěšných žáků na meziškolních akcích a olympiádách
- vyhledat partnerské školy v německy mluvících zemích a Velké Británii
- nadále pokračovat v systematickém a dlouhodobém vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků
- spolupracovat se žáky dle návrhů Rady školy

7.7.3 Nástroje hodnocení a časové rozvržení hodnotících činností

Nástroje hodnocení	Časové rozvržení evaluačních činností
Školní matrika – zpracovávána SW Bakaláři, třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy	čtvrtletně
Vlastní hodnocení školy	1 x ročně
Výroční zpráva o činnosti školy	1 x ročně
Školní řád	1 x ročně
Záznamy z pedagogických rad	čtvrtletně
Záznamy z provozních porad	1 x týdně
Záznamy z metodických a předmětových komisí	průběžně, dle potřeby
Hospitační záznamy	průběžně, dle potřeby
Žákovské testy	průběžně, dle uskutečnění
Protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy	
Personální a mzdová dokumentace	průběžně
Hospodářská dokumentace	průběžně